

Bestämmelser Kungsängens och Rosersbergs övnings- och skjutfält 2024

Best KäRo 24

Versionshistorik

OBSERVERA

Om du läser denna publikation i pappersform kontrollera att du har den senaste versionen.

Fastställd och gällande version finns alltid publicerad på Försvarmaktens intranät.

Version	Best. kod	Datum för när versionen ska börja gälla/ska tillämpas	Vidarhandling för beslut	Anmärkning
1.0		2024-04-30	FM2024-11694:1	

Förslag på ändringar och förtydliganden etc. insänds linjevägen till LG-Utbe-ÖS-Skjutsäk@mil.se.

Upptäckta felaktigheter i lokala bestämmelser rapporteras på samma sätt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Detaljerat innehåll KäRo 24

Innehåll Bilagor KäRo 24

Kapitel

- 1. Administrativa bestämmelser**
Användande. Ansvarig för verksamheten. Fältens utsträckning, utmärkning och indelning. Tillträde. Jakt och fiske.
- 2. Grundläggande övningsbestämmelser**
Övningsledarens ansvar. SäkR är grundläggande reglemente. Tidsfaktor. Disposition, fördelning och tillträde. Miljöskyddsbestämmelser. Övningsbestämmelser.
- 3. Kasernområdet**
Övningsverksamhet. Utbildningsanordningar. Fysisk träning.
- 4. Kungsängens Övningsfält**
Övningsverksamhet. Utbildningsanordningar. Fältförläggning och förläggningsplatser. Fältarbeten. Färgmarkeringssystem (FX).
- 5. Utbildningsläger**
Allmänt. Nyttjares ansvar. Detaljbeskrivning utbildningsläger.
- 6. Skjutbaneområden**
Stålboda A, B, C. Sofiero F och G.
- 7. Bestämmelser för skjutning med skarp ammunition på skjutfältet**
Allmänna bestämmelser. Skjutsäkerhetstjänsten. Övningsledares åtgärder före, under och efter skjutning. Utbildnings- och målmateriel. Särskilda bestämmelser. Sjukvårds- och olycksfallsberedskap. Särskilda Utbildningsanordningar.
- 8. Rosersbergsfältet**
Grundläggande bestämmelser. Domänfrågor. Övningsverksamhet. Tillkallande av räddningstjänst på Rosersbergsfältet.
- 9. Bestämmelser för övningar på civil mark**
Grunder. Genomförande. Tidsförhållanden.
- 10. Brandtjänst**
Grundläggande föreskrift. Brandförsvarets ledning. Förebyggande brand-skyddsåtgärder. Åtgärder vid brand. Brandsläckningsmateriel. Branddammar.

Bilaga

- 1. Kaserngårdskarta**
- 2. Skjutfältskarta 1:20 000**
- 3. Precisions- och fältmätpunkter på övnings- och skjutfältet**
- 4. Skjutning med riskområde i höjd över 335m MSL**
Bakgrund. Övningsledarens ansvar. Begäran om utökat riskområde i höjd.
Sambandsföreskrifter mellan Stockholm ATCC och Livgardet (AC)
- 5. Bestämmelser för nyttjande av Livgardets Stridshinderbana**
Bakgrund. Basfakta. Dimensionerande uppgifter. Verksamhetsbeskrivning.
Banfakta. Säkerhetsbestämmelser. Avsteg. Sjukvårdstjänst. Materielltjänst.
Åtgärder före övning. Åtgärder efter övning. Skötsel. Utrustning och tidskrav.
Underbilaga 1. Start- och målområde. Hinder: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
11. 12. 13.
- 6. Trehusbacken**
Allmänt. Syfte. Mål. Övningsöversikt. Övningsledares åtgärder. Tillägg.
Underbilaga 1. Instruktion säkerhetskontrollant "Skyddskulissen".
Underbilaga 2. Instruktion säkerhetskontrollant "Betongskyddet".
Underbilaga 3. Kasthand. **Underbilaga 4.** Kastledarens placering.
- 7. Bestämmelser för FMCK och LG endurosektions terrängkörning**
Bakgrund. Grundläggande bestämmelser.
Underbilaga 1. Rutiner för FMCK övningsledare avseende
skjutsäkerhetscentralen (skjutning/sprängning genomförs samtidigt).
Underbilaga 2. Rutiner för FMCK övningsledare avseende
skjutsäkerhetscentralen då skjutning/sprängning inte genomförs.
- 8. Brukarinstruktion utbildningsläger**
Reglering värme ventilation. Manövrering belysningsmaster.
Underbilaga 1. Rapport efter avvisitation
- 9. Rosersbergskarta 1:10 000**
- 10. Blanketter**
Beställning skjutvarning. Begäran om utökat riskområde i höjd. Miljörapport.
Rapport om OXA (blindgångare).
- 11. Beställning måldukning**
Målbeställning.
Underbilaga 1. Pistolskyttebanan Gällövsta. Gällövsta Eldex.bana.
Torsätra Näste A+B. Negelstena. Kulla Rälsmålbana. Örsta. Trehusbacken.
Uppgården Eldex.bana. Borgarbo Sprängplats
- 12. Bestämmelser Stora Sättra**
Innehåll. Allmänt. Allmänna bestämmelser. Förberedelser. Särskilda
bestämmelser. Detaljbestämmelser för respektive hus/byggnad. Rälsmålbana.
Övningsledarrapport. Målplacering fasta stålmål
- 13. Flygverksamhet på Kungsängenfältet och Rosersbergsfältet**
Allmänt om flygverksamhet, Spetsflyg, Annat flyg (t ex HKP), RPAS, UAV
- 14. Karta brandsläckningsmateriel på skjutfältet**
- 15. Riskbedömningsunderlag/checklista brand på skjutfältet**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1. Administrativa bestämmelser**
 - 1.1 Bestämmelser för användandet av Kungsängenfältet
 - 1.2 Ansvarig för verksamheten
 - 1.3 Kungsängenfältets utsträckning
 - 1.4 Utmärkning av fältens gränser
 - 1.5 Områdesindelning
 - 1.6 Tillträde till Kungsängen och Rosersbergfälten
 - 1.6.1 Allmänt
 - 1.6.2 Allmän motorfordonstrafik
 - 1.6.3 Övrig personal med rätt att framföra fordon
 - 1.6.4 Parkering
 - 1.7 Jakt och fiske

- 2. Grundläggande övningsbestämmelser**
 - 2.1 Övningsledarens ansvar
 - 2.2 SäKR är grundläggande reglemente
 - 2.3 Tidsfaktor för fastställande av sjukvårdsberedskap
 - 2.4 Disposition, fördelning och tillträde
 - 2.4.1 Nyckelsystem
 - 2.4.2 Omprioritering av terrängbokningar
 - 2.4.3 Avsteg från Best KäRo
 - 2.5 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
 - 2.6 Övningsbestämmelser
 - 2.6.1 Trafikbestämmelser
 - 2.6.1.1 Allmänt
 - 2.6.1.2 Hastighetsbestämmelser
 - 2.6.1.3 Körning med avskärmad och släckt belysning
 - 2.6.1.4 Rapportering vid trafikolycka, skada eller tillbud med motorfordon
 - 2.6.2 Övning på vägnätet
 - 2.6.2.1 Vägsador
 - 2.6.2.2 Snöröjning och halkbekämpning
 - 2.6.3 Övning i skog
 - 2.6.4 Övning i öppen terräng
 - 2.6.5 Övning vid vatten/vattendrag
 - 2.6.5.1 Isvaksbad
 - 2.6.6 Skjutning under förflyttning
 - 2.6.6.1 Riktlinjer för genomförande av grundövningar, ”Skjutning under förflyttning”
 - 2.6.6.2 Godkända skjutbanor
 - 2.6.6.3 Utbildningsanordningar lämpliga för tillämpade övning skjutning under förflyttning
 - 2.6.6.4 Förbandschefs kontroll
 - 2.6.7 Miljöhänsyn
 - 2.6.7.1 Övningsledares ansvar
 - 2.6.7.2 Miljöolycka eller tillbud
 - 2.6.7.3 Drivmedelshantering
 - 2.6.7.4 Naturskydd

- 3. Kasernområdet**
 - 3.1 Övningsverksamhet
 - 3.1.1 Övning med lös ammunition
 - 3.1.2 Övning med fordon
 - 3.2 Utbildningsanordningar
 - 3.2.1 Utbildningsanordningar inomhus
 - 3.2.1.1 Bokningsrutiner Byggnad 141 A-B-C
 - 3.2.1.2 Ordningsregler utbildningslokaler byggnad 141
 - 3.3 Utbildningsanordningar för fysisk träning
 - 3.3.1 Grunder
 - 3.3.2 Ansvar
 - 3.3.3 Bokning av anordning
 - 3.3.4 Beskrivning av anordningar
 - 3.3.4.1 Idrottshuset
 - 3.3.4.2 Sportfältet
 - 3.3.4.3 Övrigt
- 4. Kungsängens Övningsfält**
 - 4.1 Övningsverksamhet
 - 4.1.1 Farlig verksamhet
 - 4.1.1.1 Allmänt
 - 4.1.1.2 Sprängtjänst
 - 4.1.1.3 Skjutning med signal- och lysammunition
 - 4.1.1.4 Körning med avskärmad och släckt belysning
 - 4.1.2 Områden med begränsningar i övningsverksamhet
 - 4.1.2.1 Restriktion mot övning med lös ammunition
 - 4.1.2.2 Tomtmark
 - 4.1.2.3 Naturskydd
 - 4.1.2.4 Fornlämningar
 - 4.1.2.5 Skyddsobjekt
 - 4.1.2.6 Körning med bandgående stridsfordon
 - 4.1.3 Flygverksamhet på Kungsängens övningsfält
 - 4.2 Utbildningsanordningar
 - 4.2.1 Stridshinderbana
 - 4.2.2 BT-plattan
 - 4.2.3 Utbildningsanordning för skydd mot CBRN – och brandstridsmedel
 - 4.2.3.1 Provkammare för tillpassningskontroll av skyddsmask
 - 4.2.3.2 Brandbana
 - 4.2.4 Motorbanor för formell utbildning i terrängkörning
 - 4.2.5 Brosagnings- och färjeövningsplatser
 - 4.2.6 Utbildningsanordning gruppering och genomsök bebyggelse
 - 4.2.6.1 Gamla Konsum (Lerberga)
 - 4.2.6.2 Björkhaga Norra (endast ladan)

- 4.2.6.3 Trädgårdsmåstarvillan (Sundby)
- 4.2.6.4 Lillsjölägre och Monte Carlo
- 4.2.6.5 Sökhush Lillsjölägre
- 4.2.7 SOFIEBRO utbildningsanordning för C-IED verksamhet
- 4.2.7.1 Beskrivning
- 4.3 Fältförläggning och förläggingsplatser
- 4.3.1 Fältförläggingsplatser
- 4.3.2 Vatten
- 4.3.3 Sanitär verksamhet
- 4.3.4 Övrigt
- 4.4 Fältarbeten
- 4.4.1 Allmänt
- 4.4.2 Taggtrådshinder och avspärrningsanordningar
- 4.4.3 Fördröjande fältarbeten
- 4.4.4 Mineringar
- 4.5 Färgmarkeringssystem (FX)
- 4.5.1 Grundläggande bestämmelser
- 4.5.2 Övningsplatser
- 4.5.3 Övningsverksamhet
- 4.5.4 Övrigt

5. Utbildningsläger

- 5.1 Allmänt
- 5.1.1 Bokning/Nycklar
- 5.2 Nyttjares ansvar
- 5.2.1 Brandskydd
- 5.2.2 Skydd för vattentäckt
- 5.2.3 Körning och uppställning av fordon
- 5.2.4 Renhållning
- 5.2.5 Återställning/återlämning
- 5.3 Detaljbeskrivning utbildningsläger
- 5.3.1 Översikt
- 5.3.2 Tillfället
- 5.3.2.1 Översiktsbild Tillfället
- 5.3.3 Tranbygge
- 5.3.3.1 Översiktsbild Tranbygge
- 5.3.4 Sundby
- 5.3.4.1 Översiktsbild Sundby

6. Skjutbaneområden

- 6.1 Stålboda A, B, C
- 6.1.1 Beskrivning av banorna
- 6.1.2 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
- 6.1.3 Vapen, ammunition
- 6.1.4 Målmateriel och monitorer
- 6.1.5 Målplacering på banorna
- 6.1.6 Säkerhetsbestämmelser
- 6.1.7 Övriga bestämmelser
- 6.1.8 Instruktion för handhavande av målanordningar på skjutbanorna vid Stålboda
- 6.1.8.1 Stålboda räls mål (A och C bana)
- 6.1.8.2 Stålboda A akustiska mål

6.1.8.3	Stålboda B akustiska mål
6.1.8.4	Stålboda C akustiska mål (nytt system från 2023)
6.1.8.5	Instruktion rörligt mål Stålboda A
6.1.8.6	Instruktion rörligt mål Stålboda C
6.2	Sofiero F och G
6.2.1	Beskrivning av banorna
6.2.2	Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
6.2.3	Vapen, ammunition
6.2.4	Målmateriel
6.2.5	Övriga bestämmelser
6.2.6	Skjuthallen (Sofiero F)
6.2.6.1	Inledning
6.2.6.2	Övningsledarens åtgärder innan skjutning
6.2.6.3	Övningsledares åtgärder efter skjutning
6.2.6.4	Värmestuga
6.2.7	Utomhusskjutbana (Sofiero G)
6.2.7.1	Handhavande vändmål
6.2.7.2	Säkerhetsbestämmelser
6.2.7.3	Belysning
6.2.7.4	Övningsledares åtgärder efter skjutning
7.	Bestämmelser för skjutning med skarp ammunition på skjutfältet
7.1	Allmänna bestämmelser
7.1.1	Inledning
7.1.2	Skjutningar med risk i höjd under och över 335m MSL
7.1.3	Skyldighet att ta del av skjutvarning
7.1.4	Avspärningsanordningar och skyltar
7.1.4.1	Informationstavla
7.1.4.2	Skjutfältsgränstavla
7.1.4.3	Spärrtavla
7.1.4.4	Brytpunkter
7.1.5	Passage genom farligt område
7.2	Skjutsäkerhetstjänsten
7.2.1	Organisation för Skjutsäkerhetscentralen
7.2.2	Avspärning
7.2.3	Skjutsäkerhetsnät
7.2.3.1	Anropssignaler
7.3	Övningsledares åtgärder före, under och efter skjutning
7.3.1	Riskområde
7.3.2	Beställning av skjutvarning, avspärning
7.3.3	Anvisningar för ifyllande av beställningsblankett
7.3.4	Fasta skjutplatser med förenklad beställning till skjutvarning
7.3.5	Övningsledares åtgärder på skjutdagen
7.3.6	Avbrytande av skjutning
7.3.7	Åtgärder efter skjutning
7.4	Utbildnings- och målmateriel på fältet
7.4.1	Beställning
7.4.1.1	Fjärrstyrd målmateriel
7.4.1.2	Ut- och inlämning

7.4.2	Anvisning för dukning
7.5	Särskilda bestämmelser
7.5.1	Val av skjut- och målområde
7.5.2	Skjutning med stridsladdad ammunition
7.5.3	Skjutning med granatkastare och artilleri
7.5.4	Oxa
7.5.5	Bestämmelser för skjutning mot kasserade fordon
7.5.6	Användning av laser
7.5.7	Flygverksamhet på Kungsängens skjutfält
7.6	Sjukvårds- och olycksfallsberedskap
7.6.1	Sjukvårdsberedskap
7.6.2	Åtgärder före övning
7.6.3	Påkallande av räddningstjänst
7.6.4	Åtgärder vid Skjutsäkerhetscentralen
7.7	Särskilda Utbildningsanordningar
7.7.1	Sprängplatsen Borgarbo
7.7.1.1	Skiss över sprängplatsen
7.7.1.2	Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
7.7.2	Kast med handgranater
7.7.2.1	Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
7.7.2.2	Formellt kast med handgranat
7.7.2.3	Tillämpat kast med handgranat
7.7.3	Trehusbacken
7.7.4	Utbildningsanordning för strid i bebyggelse St Sättra
7.7.4.1	Lokalisering
7.7.4.2	Tillträde
7.7.4.3	Övningsledares åtgärder
7.7.4.4	Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
7.7.4.5	Skjutning med skarp ammunition
7.7.4.6	Rälsmålbanan (St Sättra)
7.7.5	PF-bana SIB
7.7.5.1	Beskrivning
7.7.5.2	Säkerhetsbestämmelser
7.7.5.3	Beställning
7.7.6	Rälsmålbanda vid Kulla
7.7.6.1	Beskrivning
7.7.6.2	Bestämmelser enligt miljöskyddslagen
7.7.6.3	Vapen och ammunition
7.7.6.4	Säkerhetsbestämmelser
7.7.7	Gevärsgranatbana Fiskebybacke
7.7.7.1	Beskrivning
7.7.7.2	Säkerhetsbestämmelser
7.7.7.3	OXA
7.7.8	Gällövsta pistolbana
7.7.8.1	Beskrivning
7.7.8.2	Säkerhetsbestämmelser
7.7.8.3	Beställning
7.7.9	SSK-gatan / med SSK-gatan Bakomstation PEK-platsen
7.7.9.1	Beskrivning
7.7.9.2	Övningsexempel och säkerhetsbestämmelser
7.7.9.3	Beställning

8.	Rosersbergsfältet
8.1	Grundläggande bestämmelser
8.2	Domänfrågor
8.3	Övningsverksamhet
8.4	Tillkallande av räddningstjänst på Rosersbergsfältet
9.	Bestämmelser för övningar på civil mark
9.1	Grunder
9.2	Genomförande
9.3	Tidsförhållanden
10.	Brandtjänst
10.1	Grundläggande föreskrift
10.2	Brandförsvarets ledning
10.3	Förebyggande brandskyddsåtgärder
10.4	Åtgärder vid brand
10.5	Brandsläckningsmateriel
10.5.1	Trupputrustning för utlåning
10.5.2	Brandbandvagn Ö/S med slangsläp
10.5.3	Brandutrustning Ö/S brandbil (rullflak)
10.6	Branddammar
Bilagor	
1	Kaserngårdskarta
2	Skjutfältskarta 1:20 000
3	Precisions- och fältmätpunkter på övnings- och skjutfältet
4	Skjutning med riskområde i höjd över 335m MSL
5	Bestämmelser Stridshinderbanan
6	Trehusbacken
7	FMCK och LG endurosektions terrängkörning
8	Brukarinstruktion utbildningsläger
9	Rosersbergskarta 1:10 000
10	Blanketter
11	Beställning måldukning
12	Bestämmelser Stora Sätra
13	Flygverksamhet på Kungsängenfältet och Rosersbergsfältet
14	Karta brandsläckningsmateriel på skjutfältet
15	Riskbedömningsunderlag/checklista brand på skjutfältet

1. ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

1.1 BESTÄMMELSER FÖR ANVÄNDADET AV KUNGSÄNGENFÄLTEN

Grundläggande bestämmelser för fältets nyttjande är utfärdade med stöd av Förvarsdepartementets skrivelse den 17 mars 1967, FÖD dnr 242. (I 1 1967-04-15 saknr 605) samt Länsstyrelsens och koncessionsnämndens prövning enligt miljöskyddslagen.

1.2 ANSVARIG FÖR VERKSAMHETEN

Chefen för Livgardet (C LG) är enligt SäkR benämning "Chef med ansvar för tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken" (CMA). Vid Livgardet ansvarar C Livgardet för all övningsverksamhet samt upprättandet av lokala bestämmelser för Kungsängens övnings- och skjutfält samt Rosersbergs övningsfält.

Avsteg från Best KäRo kan endast medges av C Livgardet.
--

1.3 KUNGSÄNGENFÄLTETS UTSTRÄCKNING

Kungsängenfältets utsträckning framgår av följande kartor

- topografiska kartan skala 1:50 000
- topografiska kartan skala 1:50 000 WGS 84 blad 33VXF4593_22_26
- kartblad 10 i STOCKHOLM NV
- kartblad 11 i UPPSALA SV
- kartkort Nr 2 I 1 KUNGSÄNGEN skala 1:50 000
- fritidskarta A 641 KUNGSÄNGENFÄLTET, övnings- och skjutfältskarta skala 1:20 000
- KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO) M7716-910021, bilaga 2
- KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:50 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO) M7716-910021
- fritidskarta A 396 Kungsängenfältet, skala 1:20 000
- ekonomiska kartan skala 1:10 000, bladen 11801, 11802, 11811, 11812, 11821.

1.4 UTMÄRKNING AV FÄLTENS GRÄNSER

Fälten är utmärkt med fästängsel alt. med rågång och vita ringar runt träden utmed rågången samt, såväl på land som vid strand, med anslag "Militärt övningsområde". Områden som avlysts för obehöriga är inhägnade med fästängsel och varningstavlor (kasernområdet vid Granhammar med industristängsel och förbudstavlor).

1.5 OMRÅDESINDELNING

Av bilaga 2 karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO) framgår övningsområdets gräns resp skjutfältets gräns (= Gräns för skjutfält).

Övningsfältet är indelat i övningsområden (ÖO) benämnda ÖO A-J. Skjutfältet är indelat i stridsskjutningsområdet (SO) benämnda SO 1-13. Gränser för ÖO och SO framgår av skjutfältskartan.

I ÖO A, B och C ligger ”Motorbanor för formell utbildning i terrängkörning” (se 4.2.4). Dessa motorbanor ingår inte i ordinarie ÖO-bokning utan bokas av behörig på emilia samarbetsyta LG UtbE Motor & Trafik. Ej behörig till nämnd samarbetsyta kontaktar UtbE/Motor&Trafik för bokning.

1.6 TILLTRÄDE TILL KUNGSÄNGEN OCH ROSERSBERGS FÄLTEN

1.6.1 Allmänt

Allmänheten äger tillträde till Kungsängens och Rosersbergs övnings- och skjutfält, dock råder förbud enligt skyddslagen 2010 att beträda nedan angivna områden.

- kasernområdet vid Granhammar
- skjutfältet (område innanför gräns för skjutfält) enligt bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO), när detta är avlyst och spärrat för övningsverksamhet
- skjutbanorna Stålboda och Sofiero
- utbildningslägren Tillfället, Tranbygge och Sundby samt strid i bebyggelseanläggningen (St Sättra)
- övriga i terrängen markerade skyddsobjekt

1.6.2 Allmän motorfordonstrafik

Förbud råder mot civil motorfordonstrafik inom Kungsängenfältet på vägar som avstängts genom förbudsskylt och/eller bom.

För färd på övningsfältet krävs giltigt färdtillstånd, utfärdat av Livgardets regementsstab. Färdtillstånd erhålls efter ansökan och särskild prövning enligt Livgardets utfärdade bestämmelser. Vid färd på övningsfältet ska färdtillstånd medföras och kunna uppvisas för av Livgardet bemyndigad tjänsteman. Bestämmelser för färdtillstånd framgår enligt Stående order LG. Överträdelser av rådande trafikbestämmelser kan medföra indragning av färdtillstånd och anmälan till polismyndighet.

1.6.3 Övrig personal med rätt att framföra motorfordon

- Vid regementet anställda
- Jordbruksarrendator med anställda
- Medlem i FSR som bedriver dukningsverksamhet inför fältskjutning eller i samband med avlyst fältskjutning.
- Medlem i FMCK för transport till och från SUNDBY i samband med avlyst MC-körning i SO 1-3
- Medlemmar i regementets jaktvårds- och fiskeklubbar (Tjänstekort, tillfälligt passerbevis alternativt medlemskort ska kunna uppvisas).

1.6.4 Parkering

Parkering av motorfordon för allmänheten medges:

- Sydväst kasernvakten vid Granhammar (G:a soldatparkeringen)
- Väster Lerberga.

1.7 JAKT OCH FISKE

Jakt och fiskerätten är utarrenderad. All form av jakt och fiske inom fältet är förbjuden för alla som ej är arrendeinnehavare (medlem i arrendeklubb). Dock är fiske med handredskap tillåten i Mälaren.

2. GRUNDLÄGGANDE ÖVNINGSBESTÄMMELSER

2.1 ÖVNINGSLEDARENS ANSVAR

Vid alla former av övning eller nyttjande på Kungsängens övnings- och skjutfält eller Rosersbergs övningsfält ska det alltid finnas en ansvarig övningsledare. Övningsledaren är skyldig att ta del av Best KäRo samt säkerställa att underställd personal delges de föreskrifter som erfordras för verksamheten.

2.2 SÄKR ÄR GRUNDLÄGGANDE REGLEMENTE

Reglemente Verksamhetssäkerhet (SäKR) är det grundläggande reglementet för säkerheten vid verksamhet på fältet. SäKR bestämmelser är överordnad denna instruktion.

2.3 TIDFAKTOR FÖR FASTSTÄLLANDE AV SJUKVÅRDSBEREDSKAP

Underlag för bedömning av sjukvårdsberedskap. Under normala väderleksförhållanden gäller tidsfaktor 1 (T1) på fälten. Åtgärder vid olycka finns beskrivet i Livgardets Stående Order (SO) samt i Livgardets minneskort. Livgardets minneskort ska alltid medföras av övningsledare vid farlig verksamhet.

Minneskortet går att skriva ut från Livgardets emilia sida.

2.4 DISPOSITION, FÖRDELNING OCH TILLTRÄDE

Kungsängensfältet och Rosersbergsfältet disponeras av Livgardet. LSS FHTE nyttjar regelmässigt Rosersbergsfältet.

Annan myndighet, offentlig organisation, ideella föreningar som t ex scouter eller idrottsklubbar kan efter framställning till FortV i mån av utrymme få disponera fälten.

Fördelning av skjutbanor, utbildningsanordningar, övnings- och skjutfält görs två gånger/år

Giltighetstid	Fastställs (Läggs ut på LG nätverk)	Remiss tid (Ca)
1 Jan – 30 Juni	Nov (efter VO steg 3)	1 sep - 1 nov
1 Juli – 31 Dec	April	1 feb – 15 Mars

Om tilldelad terräng eller objekt icke avses nyttjas görs snarast anmälan till Ö/S. Vid överlåtelse av tilldelad terräng ska den ursprunglige innehavaren anmäla överlåtelsen till Ö/S. Exempel på metod:

Den som vill ha terrängen eller utbildningsanordningen skickar e-post till den som äger objektet enligt stommen. Innehavaren vidarebefordrar (om byte ska ske) e-posten till C Ö/S och Skjutsäkerhetscentralen varvid någon av oss gör ändringen i stommen samt bekräftar detta via e-post till nya och gamla innehavaren.

Bokning av ledig terräng sker till Ö/S via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se .
Eller i andra hand på telefon 08-584 520 00.

2.4.1 Nyckelsystem

Nyckelsystem till skjutbanor, utbildningsanordningar och fält utgörs av ett sk A-C nyckelsystem, A-nycklarna innehåller endast av Ö/S skjutsäkerhetspersonal och används för att låsa upp skjutfältets spärrtavlor. B-nycklar tilldelas fast anställd officer vid LG och kan användas till skjutfältets bommar, skjutbanor och de flesta utbildningsanordningar. C-nycklar tilldelas anställda gruppchefer och skjutledare tillhörande FSR och kan användas på skjutbanorna.

2.4.2 Omprioritering av terrängbokningar

Förband som har uppgift att lösa som kräver omprioritering av terräng ansvarar för att sammanställa uppgifter och föredra behovet vid G3 koordineringsmöte om detta inte kan lösas via samverkan får ärendet lyftas till C LG.:

- Redogör för behovet
- Redogör varifrån uppgiften är ställd
- Redogör konsekvens om det inte genomförs
- Redogör vilka som blir drabbade (preliminärt riskområde)

Genom att lyfta frågan vid koordineringsmöte säkerställs spårbarhet i beslutet och att alla berörda får information samt vem som delger informationen/beslutet.

2.4.3 Avsteg från Best KäRo

Förband som har uppgift att lösa som kräver avsteg från Best KäRo ansvarar för att sammanställa uppgifter och hemställa hos C LG (CMA) för beslut i frågan:

- Redogör för behovet
- Redogör konsekvens om det inte genomförs

2.5 BESTÄMMELSER ENLIGT MILJÖSKYDDSLAGEN

För att inte överskrida antalet skjutdagar enligt 2.5 är vissa dagar (helgdagar och måndagar) skjutfria.

Länsstyrelsen har enligt miljöskyddslagen (bestämmelserna fastställda av koncessionsnämnden för miljöskydd 1998-01-27) samt beslut 1999-04-29 angående begränsningar av verksamheten kvälls- och nattetid inom delar av Kungsängens skjutfält lämnat följande tillstånd till försvarsmakten.

- På skjutfältet får årligen högst 3 500 000 finkalibriga och 13 000 grovkalibriga (>13mm) skott avlossas, samt högst 1 200 sprängladdningar och 7 000 handgranater detoneras.
- Skjutning och sprängning får bedrivas under maximalt 310 dygn/år enligt följande fördelning.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön- och helgdag)
Dagtid 0700-1700	220 dagar	90 dagar
Kvällstid 1700-2200	150 kvällar	75 kvällar
Nattetid 2200-0700	100 nätter	50 nätter

- Befintliga fasta skjutområden (SO1-13) för stridsskjutning får användas högst 250 dagar per år enligt följande fördelning.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön- och helgdag)
Dagtid 0700-1700	210 dagar	40 dagar
Kvällstid 1700-2200	75 kvällar	30 kvällar
Nattetid 2200-0700	50 nätter	20 nätter

- Vid skjutning med vapen med gasutströmning bakåt och med en kaliber över 20 mm samt med spränggranater till artilleri och granatkastare inom SO 10, 12 och 13 gäller följande yttre ram för nyttjandet kvälls- och nattetid.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön- och helgdag)
Kvällstid 1700-2200	20 kvällar	10 kvällar
Nattetid 2200-0700	10 nätter	5 nätter

- Försvarets materielverk får bedriva prov- eller förevisningsskjutningar under högst fem dagar per år.
- Skjutfältet får användas som målområde för attackflyg under högst 2 dagar per år.
- Helikopterförband får öva inom övnings- och skjutfältet under högst 20 dagar per år.

- 1 000 000 lösa skott får avlossas på övnings- och skjutfältet.
- Övning med lös ammunition får ske under högst 265 dagar per år enligt följande fördelning.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön- och helgdag)
Dagtid 0700-1700	220 dagar	45 dagar
Kvällstid 1700-2200	150 kvällar	30 kvällar
Nattetid 2200-0700	100 nätter	30 nätter

- Vid övning med lös ammunition gäller ett bullerskyddsavstånd om 500 m i skog och 800 m i öppen terräng till bostäder utanför övnings- och skjutfältet. Se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO).

All skjutverksamhet som genomförs inom Kungsängens övnings- och skjutfält samt Rosersbergsövningsfält ska rapporteras på blankett "Miljörapport" se bilaga 10. Miljörapport ska lämnas till skjutsäk (Ö/S) eller till ammunitionsförrådet i samband med ammunitionsredovisning d v s senast en vecka efter genomförd verksamhet.

2.6 ÖVNINGSBESTÄMMELSER

2.6.1 Trafikbestämmelser

2.6.1.1 Allmänt

Övningsfältets vägnät nyttjas i mycket stor omfattning av såväl behörig som obehörig trafik. Hastighetsöverträdelser är tyvärr mycket vanligt förekommande. Störst belastning har vi på Tranbyggevägen. Vid övning i mörkerstrid eller "fältmässig" förflyttning ska mindre trafikerad väg väljas.

Vid marsch och transport på vägnätet ska soldaterna bära utrustning enligt SäkR och fordon ska framföras med full belysning.

2.6.1.2 Hastighetsbestämmelser

Maximal hastighet för alla fordon vid trafik inom Kungsängensfältet är 50 km/tim med undantag för nedan angivna vägsträckor där hastigheten är 70 km/tim

- Tranbyggevägen
- Sofiero – Slottet
- Tranbygge - vägskälet Slottet

2.6.1.3 Körning med avskärmad och släckt belysning

Körning med avskärmad och släckt belysning (med och utan bildförstärkare) får bedrivas på Kungsängens övnings- och skjutfält.

Bestämmelser rörande denna verksamhet framgår av:

Säkr G (kap 8 Avspärningar).

Säkr Fordon.

Säkr Trafik.

Övningsledaren ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt dessa bestämmelser. Vid behov av fackmässigt stöd samverkar övningsledaren med UtbE/Motor och Trafik.

Vid körning intill kraftledningarna ska övningsledaren märka ut intilliggande kraftledningsstolpar /staglinor inom övningsområdet (med lysstav). Före körning ska truppen orienteras om kraftledningsstolpar och staglinors placering, se kapitel 4.1.1 Farlig verksamhet.

Körning med avskärmad och släckt belysning får ske på skjutfältets vägnät efter avlysning på ordinarie skjutvarning. Avspärning sker genom Ö/S försorg. Beställning av terräng för mörkerkörning på skjutfältet inlämnas till Ö/S enligt samma bestämmelser som för beställning av skjutvarning, se kapitel 7.

2.6.1.4 Rapportering vid trafikolycka, skada eller tillbud med motorfordon

Trafikolycka, skada eller tillbud med militära motorfordon ska omedelbart anmälas till Livgardets trafiksäkerhetschef på ordinarie telefonnummer eller via växeln eller Kasernvakten Kungsängen på telefon 08-584 540 00 (vx).

2.6.2 Övning på vägnätet

Det större vägnätet ska kunna nyttjas för annan trafik och vara framkomligt. Övningsverksamhet som påverkar framkomligheten ska kunna avbrytas så att fordon vid behov kan passera.

2.6.2.1 Vägsador

Vägunderhållet verkställs av FortV. Vid övning där mark/vägsador redan vid planeringsstadiet befaras kunna uppstå ska övningen anmälas till Ö/S.

Vägskada, t ex sönderkörd väg, bro, dikesren, överfart, vad eller tilltäppning av dike och vägtrumma m m anmäls snarast till FortV felanmälan (010-44 44 020) Ö/S ska orienteras att felanmälan är gjord till FortV.

Mindre skador t ex uppdragen lera tas bort av övande förband. Större skador markeras med varningsanordning och rapporteras till FortV.

2.6.2.2 Snöröjning och halkbekämpning

Vinterväghållning sker enligt fastställd snöröjnings- och sandningsplan. Snöröjning av utbildningsanordningar, skjutbanor, handgranatsbanor samt Kulla rälsmålbanda röjs snarast efter att de större genomgående vägarna samt vägar för skjutfältsäkerheten är snöröjda. Aktuell skjutvarning styr i vilken ordning anordningarna röjs/halkbekämpas.

Plogning för speciellt övningsändamål utförs efter beställning till Ö/S.

2.6.3 Övning i skog

Skogen är den viktigaste naturresursen på våra övnings- och skjutfält. Den tar också lång tid att ersätta.

Skjutning i/mot skog får endast ske inom övnings- och skjutfältskartans gulmärkta områden, se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 (Nationell Militär Kartserie (NMO)).

Placera målen lågt och i anslutning till redan döda eller sönderskjutna träd..

För större maskeringsarbeten t ex maskering av ett stridsfordonskompani får granris införskaffas först efter samverkan med Ö/S. Som regel finns alltid färsk hyggen där granris kan hämtas. Maskeringsmateriel (slanor) får alltid tas i kraftledningsgator och ska efter användande lämnas i skogen, inte på vägar, fält eller i diken.

Måttlig skottfältsröjning (underkvistning eller borttagande av lövsly) får ske inom övnings- och skjutfältskartans gulmärkta områden. Vid skottfältsröjning på annan plats ska alltid samråd ske med Ö/S.

Mark med yngre plantbestånd ska kringgå, gäller även förband till fots.

Tillstånd att fälla träd för t ex motorsågsutbildning sker genom beställning till Ö/S.

Kvist ska brytas minst 10 cm från stammen.
--

Vid utbildning i och/eller tillämpad terrängkörning ska särskild hänsyn tas till skog, mark och miljö i syfte att undvika skador och påverkan.

2.6.4 Övning i öppen terräng

Huvuddelen av Kungsängenfältets markareal är utarrenderad för betesdrift. Arrendatorn äger disponera inägora för det bete och den slåtter, som han kan tillgodogöra sig utan att därmed störa eller inkräkta på militära övningar och tävlingar eller arbeten för Forsvarsmaktens räkning.

Det åligger enligt kontrakt arrendatorn, att vid behov och utan ersättning tillfälligt låta utrymma betesområdena utom arrende- och bostadsbyggnader med tillhörande trädgårdar i Sundby. Önskemål om flytt av djuren ska ställas till Ö/S minst en vecka före övningens början.

Mindre omfattande övningar kan bedrivas intill korna, då dessa är mycket vana med vår övningsverksamhet. Det är dock inte tillåtet att köra på linje (anfälla), skjuta med lös ammunition eller markeringsmedel mot djuren. Under sommaren kan vissa fält betas av hästar. Dessa djur är inte lika vana med militära övningar och det är därför förbjudet att öva intill dessa djur.

För betesdriften finns fästängsel med ledgrindar och färister. Vid passage genom led- och grindhål åligger det övningsledare att tillse att inga kreatur inpasserar och att stängning sker. Stängsel framgår av övnings- och skjutfältskartan, se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO)

Skada på nämnda anordningar lagas av övande trupp. Om skadan är så omfattande att den inte kan lagas, anmäls den snarast av övningsledare eller annan person till Ö/S eller i brådskande fall direkt till arrendatorn (SUNDBY, Johan Bretz 070-937 83 63).

För att förhindra förbuskning och för att kunna bärga foder av bra kvalitet behöver gräsvallarna sättas om. Det sker i intervall om 4-6 år. Inledningsvis på hösten plöjs vallen upp. Efter plöjning är det tillåtet att köra/öva på den plöjda ytan. Följande vår harvas och sås vallen med vallfrö och spannmål. Fram till hösten då spannmålen tröskas är det förbjudet att öva i eller skjuta mot grödan. Efter tröskning är det tillåtet att öva (ej köra) på stubbåkern. När tjälen kommer är det även tillåtet att köra över ytan. Efter grässlåtter (1,5 år efter sådd) har vi en bärkraftig gräsvall utan begränsningar.

A-jord på södra delen av övningsfältet Lillboda - Granhammar är att betrakta som kontinuerlig jordbruksmark och ska därför inte nyttjas. Förutom på markerade stråk.

Stridsfordonsstråk ska användas vid transport till och från övningsområdet av enheter utrustade med bandgående (gäller även hjulgående fordon med terrängkedjor efter terrängkörning) stridsfordon.

2.6.5 Övning vid vatten/vattendrag

Motorbåt eller amfibiefordon med förbränningsmotor får inte framföras i Lejondalssjön. Överskeppningsövningar som kräver motordrivna färjor/båtar ska genomföras i Mälaren. Vid farlig verksamhet över vatten t ex skjutning eller färjning svarar övningsledaren för såväl yttre som inre säkerhet.

Livgardets sjösäkerhetsofficer kan biträda vid planering inför överskeppningsövningar. Ö/S kan understödja med räddnings- & övervakningsbåt.
--

2.6.5.1 Isvaksbad

Innan övning i isvaksbad ska ansvarig övningsledare ta del av gällande bestämmelser i SäkR G.

Som övningsplats kan isbelagd vattenyta i anslutning till SJÖSTUGAN användas.

Iordningställande av vak för isvaksbad fås genom beställning hos Ö/S minst två veckor innan planlagt genomförande. Förband som ska genomföra övning ska vara beredd att avdela personal för iordningställande av vak.

Uppsågad is ska tas upp ur vaken, den får inte tryckas ned under iskanten då det innebär risk att badande personal fastnar.

Upptagen vak ska vara utmärkt i alla fyra hörnen. Utmärkningen får inte tas bort.

Som halkbekämpning runt vakkanten ska sågspån användas (fås via Ö/S Skjutfältssektionen). Sand eller grus får inte användas då det medför risk för person- och materielskada vid nyupptagning av vaken med motorsåg.

Isdubbar samt säkerhetslina beställs genom UtbA (Idrott & friskvård).

I direkt anslutning till vaken, vid sjöstranden, ska uppvärmt utrymme, tält eller fordon, finnas för omedelbart ombyte till torra kläder (se SäkR).

2.6.6 Skjutning under förflyttning

2.6.6.1 Riktlinjer för genomförande av grundövningar, ”Skjutning under förflyttning”

Grundövningar ”Skjutning under förflyttning” kan bedrivas enligt HSKJUTB AK övning 104-107 på skjutbana, se 2.6.6.2, eller på skjutfältet. För detaljerade bestämmelser se SäkR.

- Om vapnet (ak) hålls med en hand ska det vara säkrat, osäkrat vapen endast vid tvåhandsfattning.
- Vapen får bara vara osäkrade om de hålls innanför skjutgränserna (V och H).

2.6.6.2 Godkända skjutbanor

Följande skjutbanor på Kungsängens övnings- & skjutfält är godkända att bedriva skjutning under förflyttning på med pistol och ak (Observera att ksp inte får användas på skjutbana för skjutning under förflyttning);

Skjutbana	Vapen	Begränsningar
Stålboda A * Målplacering i främre målställ	Ak/pistol	Skjutning får ej ske på bana 1-2; 29-30 OBS! Minsta skjutavstånd 7m gäller även pistol!
Stålboda B * Målplacering i främre målställ	Ak/pistol	Skjutning får ej ske på bana 1-2; 29-30 OBS! Minsta skjutavstånd 3m gäller även pistol!
StålbodaC * Målplacering i främre målställ	Ak/pistol	Skjutning får ej ske på bana 1-2; 29-30 OBS! Minsta skjutavstånd 7m gäller även pistol!
Sofiero G * Målplacering i fast målställ alt vändmålställ	Ak/pistol	Skjutning får ej ske på bana 1-2; 19-20 OBS! Minsta skjutavstånd 7m gäller även pistol! Spårljusam förbjuden!

*OBS! Se bestämmelser för skjutbanor i Kap 6.

Inga temporära byggnationer, t ex kulisser eller andra föremål, får finnas närmare skjutgräns än 100 mils (Säkr Ehv/Pv Kap 9:3)

2.6.6.3 Utbildningsanordningar lämpliga för tillämpade övning skjutning under förflyttning

Följande utbildningsanordningar är lämpliga att bedriva ”Skjutning under förflyttning” vid;

- TREHUSBACKEN – STADSSKYTTEGATAN – GÄLLÖVSTA PISTOLBANA

2.6.6.4 Förbandschefs kontroll

Befogenhet att kontrollera och godkänna verksamhet vid tillämpade övningar enligt Säkr EhvPv.

Delegationsförfarandet jämföras med motsvarande delegation för godkännande av övningsledare/kastplats för tillämpat kast handgranat.

Övningen ska beordras och LIVO sättas på motsvarande sätt som vid tillämpad kastövning. Notera dock att även övad trupps utbildningsnivå ska kontrolleras.

2.6.7 Miljöhänsyn

2.6.7.1 Övningsledares ansvar

Övningsledare (motsv) ska i samband med riskhantering av övning/verksamhet också överväga risken för miljöolyckor. Förebyggande åtgärder för att begränsa konsekvenserna för miljön av en olycka ska övervägas.

Avvikelse mot lagstiftning samt tillstånd och villkor ska snarast anmälas till Ö/S alt LG miljöhandläggare.

2.6.7.2 Miljöolycka eller tillbud

Olycka eller tillbud som har eller kunde ha haft påverkan på miljön som inte kan uteslutas som ringa, ska omgående anmäls till LG Miljöhandläggare. Som ringa miljöpåverkan kan räknas en händelse där en liten mängd med lokal spridning förorsakar en effekt som är mycket snabbt övergående.

Om olycka inträffat där skada för miljön inte kan uteslutas, ska samma rutin för larmning mm göras som vid annan olycka enl LG SO.

På platser, inom kasern- och övningsområden finns upplag av saneringsutrustning. Rådande placeringsplan kan erhållas genom Ö/S.

Olägenhet som uppstår från Livgardets verksamhet, t ex buller, lukt eller vibrationer, och som anmäls av tredje part ska dokumenteras vid respektive Övnings- och skjutfält (motsv).

Åtgärder vid läckage/spill av petroleumprodukter och kemikalier

Handlingsplan i utdelat minneskort olycka kan göras/följas med tillägg av nedan.

- Saneringsinsats leds/delegeras av vållande förbands chef.
- Mark/Miljö kan, beroende på var och när incidenten sker, överta insatsen med understöd av ovanstående.
- Stoppa pågående drivmedelsläckage.
- Larma, vid behov, räddningstjänst (112) via vakten.
- Begränsa utbredningen av läckaget med all tillgänglig utrustning.
- Tillse att maximalt med utspridd vätska sugs upp med absorptionsmedel.

*Om läckaget sker till vatten används avsett medel för sanering i vatten.
För att förhindra utbredning i vatten kan länsor utläggas.
Saneringsutrustning finns vid flertalet platser och vid Mark/Miljö, Ö/S.*

- Påbörja grävning av kontaminerat marklager och samla upp jorden i transportkärl.
- I första hand ska vållande förband, annars närmast tillgängliga, underställa personal åt insatsledare för sanering.
- Eventuellt kan restvärdesledare behöva tillkallas. Kontakta Mark/Miljö.
- Orientera LG miljöhandläggare.
Miljöhandläggare tillser:
 - Orienterar tillsynsmyndighet (FIHM).
 - Berörd kommun orienteras.
- Kontakta Mark & Miljö för kontroll av platsen efter slutförd saneringen. Dessa slutbehandlar ärendet i samverkan med miljöhandläggare.

2.6.7.3 Drivmedelshantering

Tankning från drivmedelsfordon kan bedrivas på de flesta platser på Kungsängens övnings- och skjutfält samt Rosersbergs övningsfält dock råder förbud att upprätta tankningsplats i anslutning till

- Terrängen runt Tillfället (r 400 m), samt lägerområdena Tranbygge och Sundby
- Grusgropen 200 – 400 m OSO Sjötorpet. Övningsområde I (ÖO I)
- Grusgropen Tärnsundshalvön (33VXG 59 01). (ÖO B)
- Östra vägen i Negelstenadalgången, mellan bom 25 och 46.
- Inom 200 m från vattendrag

Observera krav och anvisningar enligt Säkr och BVKF.

2.6.7.4 Naturskydd

500 m SO St Sättra mellan Dalsängen och Långängen, V vattendraget finns ett bestånd med Kärrnäva. Växten är sällsynt och finns endast på ett par ställen i Bohus- och Hallands län samt på Kungsängensfältet. I området är det förbjudet att gräva och köra. Intill vägskälet direkt V Tillfället finns en annan skyddsvärd art. Dessa områden är utmärkta med svart/vita krysskyltar.

3. KASERNOMRÅDET

3.1 ÖVNINGSVERKSAMHET

3.1.1 Övning med lös ammunition

Övning med lös ammunition innanför staketet får ske söder om Ringvägen mellan idrottsplatsen och vedgården efter samverkan med kommendanten Granhammar.

Riskområde för buller och den störning av övrig verksamhet som lösskjutning medför ska särskilt beaktas.

3.1.2 Övning med fordon

Övning med fordon får ske i mindre omfattning (enstaka fordon) innanför staketet. Gräsytor, gångvägar, plattsättningar får inte beträdas av fordon, endast hårdgjorda ytor får användas. utom parken väster skolhuset som får användas för att gruppera t ex. en stabsplats.

3.2 UTBILDNINGSANORDNINGAR

Utbildningsanordningar inom och i anslutning till kasernområdet framgår av bilaga 1 Kartbild.

3.2.1 Utbildningsanordningar inomhus

3.2.1.1 Bokningsrutiner Byggnad 141 A-B-C

SWEDINT lånar ut lokaler till Livgaradet och MR M via bokningsunderlag i emilia. Externa kunder ska via särskild hemställan beskriva de önskemål och behov de har inför det tänkta besöket.

Lektionssalsbeskrivningar finns att tillgå via Emilia.

I bokning av lokal ska framgå

- Namn och telefonnummer till beställare samt nyttjare.

3.2.1.2 Ordningsregler utbildningslokaler byggnad 141

Vapen och stridustrustning får inte medföras in i byggnad 141.

3.3 FYSISK TRÄNING

3.3.1 Grunder

All personal som vill nyttja Livgardets anordningar för Fysiskprestationsförmåga & Idrott är skyldiga att ta del av dessa bestämmelser och vid anordningarna uppsatta anslag, oavsett vistelsetid, om man är tillfällig gäst eller är anställd vid Livgardet.

All användning av utbildningsanordningar för fysisk träning med pliktpersonal (GMU), ska på tjänstetid, genomföras under ledning av anställd personal.

3.3.2 Ansvar

Ansvar och tillsyn av utbildningsanordningar för idrott åligger Utbildningsenheten.

3.3.3 Bokning av anordning

Utbildningsanordningarnas bokningar och öppethållandetider finns anslagna i Idrottshusets entré och i emilia.

Tid som på schemat står angivet som *Öppet hus* innebär att under denna tid får idrottshallen användas av alla som vistas där enligt principen att samförstånd ska råda mellan alla besökare avseende vilka aktiviteter som utförs.

Utbildningsanordningarna för idrott kan bokas av anställd i outlook (upp till 2 veckor framåt i tiden) eller i samverkan med personal ur Stridsvärdessektionen via e-post.

3.3.4 Beskrivning av anordningar

3.3.4.1 Idrottshuset

Testrum, tjänsterum, vaktmästarexpedition och idrottsförråd inryms i lokalerna. I byggnaden finns tre omklädningsrum, vardera rymmande ca 30 personer, bastu för ca 40 badande, samt dusch- och tvättrum.

Idrottshallen

Sedvanliga anordningar och utrustning för idrott i allmänhet. Hallen kan möbleras med stolar för upp till ca 500 personer. I hallen finns scen och filmduk.

Styrketräningshallar

Maskiner och fria vikter för styrketräning.

Konditionsrum (plan2)

Träningsmaskiner för bl a skadeförebyggande och rehabiliterande träning, motionscyklar med och utan pulsmätare, roddmaskiner, löpband samt stakmaskin.

Närkampshall/Crossfitrum/Yogarum

Utrustning för närkamp hanteras och lånas ut av LG ansvariga närkampsinstruktörer

3.3.4.2 Sportfältet

Bollplan

Gräsyta vid sidan om utegymmet

Volleybollplan

Nät sitter ute under sommaren

Löparbana

Elbelyst bana med rödgrus och sarg runt bollplanen.

Tennisbana

Målad asfaltsbelagda bana. Vid köbildning gäller speltid max en (1) timme.

Basketplan

Målad asfaltsbelagd spelplan.

Hinderbana - militär femkamp

Banan är byggd enligt bestämmelserna för militär femkamp.

Bollar finns i den svarta lådan på tennisplanen

3.3.4.3 Övrigt

Terränglöpningsspår

Löpspår 1 500 m, 3 100 m, 6 300 m och 10 000 m start 100 m NV från Kasernvakten.

Löpspår 4,2 km samt 10 km trail start 50 m SV Idrottshuset.

Avståndsskyltar finns uppsatta på samtliga löpspår.

**OBS! FÖRBJUDET ATT FRAMFÖRA FORDON PÅ LÖPSPÅREN
UTAN TILLSTÅND.**

Skidlöpningsspår

Skidspår 5,0 km ”Gröna dalen” start 50 m SV Idrottshuset alt OSO Brunna, ca: 1 km SV Idrottshuset.

Om väderförhållandena medger dras även skidspår å 5 km-13 km på Lejondalssjön, start vid Bjurs badplats, ca: 6 km NV Kasernområdet.

**OBS! FÖRBJUDET ATT BETRÄDA PREPARERADE SKIDSPÅR
UTAN SKIDOR.**

Banor och materiel för tester och fysiska baskrav

Märkta banor för Coopertest, fälttest samt 10 km enligt anvisningar av Stridsvärdessektionen.

Mtrl för genomförande av s.k Beep-test, ergotest, test på löparband, finns att låna i idrottshuset.

Observera att dessa tester enbart får utföras av FM FYSS utbildad personal.

4. KUNGSÄNGENS ÖVNINGSFÄLT

Övningsfältet är indelat i tio (10) st övningsområden (ÖO) bokstaverade från A-J, vilka är separat bokningsbara vid Ö/S. Rosersbergs övningsfält avhandlas i kapitel 8.

Bokning av område genomförs *endast* när behov av avskildhet finns exempelvis förläggning, större övningsverksamhet (kompani/bataljon), farlig verksamhet, insatsspecifik utbildning. I övrigt är övningsfältet öppet för övningsverksamhet utan föregående bokning.

Övningsledare ska dock ta hänsyn till andra enheter. Civila har med stöd av allemansrätten rätt att uppehålla sig på övningsfältet till fots och per cykel.

4.1 ÖVNINGSVERKSAMHET

4.1.1 Farlig verksamhet

4.1.1.1 Allmänt

Vid bedrivande av farlig verksamhet på övningsfältet ansvarar övningsledaren för att göra nödvändiga avspärningar samt att övervaka uppkomna riskområden så att personal/materiel/miljö inte kommer till skada.

4.1.1.2 Sprängtjänst

På övningsfältet får grundläggande sprängtjänst bedrivas på plats som anvisas av C Ö/S, inför varje övningstillfälle. Övervakningsgrad GUL (egen övervakning) råder då av lufrummet, se SäkR G.

Härvid får enstaka laddning om maximalt 63 gram sprängdeg med sprängpatron eller 10 m pentylstubin med sprängpatron, detoneras samtidigt.

Ö/S ska informeras både innan och efter övning.

4.1.1.3 Skjutning med signal- och lysammunition

Ammunition till signalpistol 50 och 80, (dock får rött signalskott inte användas), samt lysammunition klassad för LÅG RISKHÖJD skjutas på övningsfältet under övervakningsgrad GUL (egen övervakning) av lufrummet, se SäkR.

Härvid ska övningsledaren kunna övervaka uppkommet riskområde (se SäkR) samt vidtaga sådana åtgärder att obehöriga inte kommer in i uppkommet riskområde. Beakta risken för låg molnbas, då dessa övningar inte kan genomföras med övervakningsgrad GUL.

Övervakning av riskområdet löses lättast med post/er som bevakar i riskområdet ingående vägar/stråk.

Övningledare ska särskilt beakta risken för brand (byggnader) och ta del av vilken brandrisk (Mark) som gäller (se kapitel 10).

Ö/S ska informeras både innan och efter övning.

4.1.1.4 Körning med avskärmad och släckt belysning

Körning med avskärmad och släckt belysning med stridsfordon under grundläggande motorutbildning hänvisas i första hand till fältet N Sofiero ”Gasbanefältet”, se kapitel 2.6.1.3.

4.1.2 Områden med begränsningar i övningsverksamhet

4.1.2.1 Restriktion mot övning med lös ammunition

I följande områden får övning med lös ammunition inte bedrivas p g a miljökrav

- Björkhaga samt S därom
- NV kanten av skjutfältet; Björnhäll-Svarsta-Vallbylund.

Se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie (NMK MO).

4.1.2.2 Tomtmark

Övningsverksamhet får inte bedrivas inom och i direkt anslutning till fastighet. Tomtmark (förbjudet område för militär verksamhet), se bilaga 2 KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie (NMK MO).

4.1.2.3 Naturskydd

500 m SO St Sätra mellan Dalsängen och Långängen, V vattendraget finns ett bestånd med Kärrnäva. Växten är sällsynt och finns endast på ett par ställen i Bohus- och Hallands län samt på Kungsängensfältet. I området är det förbjudet att gräva och köra. Intill vägskalet direkt V Tillfället finns en annan skyddsvärd art. Dessa områden är utmärkta med svart/vita krysskyltar.

4.1.2.4 Fornlämningar

Körning och grävning inom utmärkta områden är förbjuden. Platser med fornlämningar är utmärkta med fornminnesskyltar. Större fornlämningar är utmärkta med både fornminnesskylt och svart/vita krysskyltar.

Bild 4.1 Fornminnesskylt
(Militär verksamhet förbjuden)

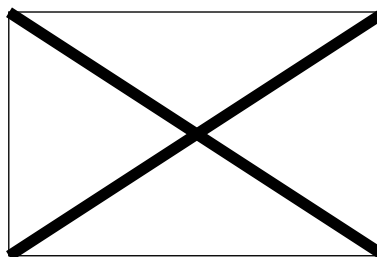

Bild 4.2 Svart/vit krysskylt
(Militär verksamhet förbjuden)

4.1.2.5 Skyddsobjekt

All övningsverksamhet är förbjuden runt skyddsobjekten i östra delen av Hammaren (ÖO D) samt Tärnsund (ÖO B).

Se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie (NMK MO).

*Bild 4.3 Exempel skyddsobjektskylt
(Tillträdes- och avbildningsförbud)*

4.1.2.6 Körning med bandgående stridsfordon och tyngre fordon med terrängkedjor

På följande vägar och områden råder förbud mot körning med bandgående stridsfordon. Tyngre fordon med terrängkedjor kan efter framställan till Ö/S få framföras på nedanstående vägar.

- Lerberga – V:a Ryds kyrka
- Fornsta-Stålboda
- Fornsta-Sandboda
- Vägslinga Lerberga-Korsvreta
- Vägslinga Sundby-Gällövsta-Lindesvik
- Huvudvägen mot Kasernvakten
- Brandövningsplatsen

Vid transport till och från övningsplats med bandgående stridsfordon ska stridsfordonsstråk användas mellan stridsfordonsgrinden och linjen LILLSJÖN-STIGTOMTEN-BJÖRKHAGA.

Övergång av asfaltsväg ska ske vid markerade stridsfordonsövergångar

Se bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT skala 1:20 000 Nationell Militär Kartserie (NMK MO).

4.1.3 Flygverksamhet på Kungsängens övningsfält

Se bilaga 13.

4.2 UTBILDNINGSANORDNINGAR

4.2.1 Stridshinderbana

Stridshinderbanan ska användas för att i första hand utveckla den fysiska prestationsförmågan, attityden och samarbetsförmågan som krävs för att uppträda och lösa uppgifter vid strid i allmänhet och strid i urban miljö i synnerhet. Detaljbestämmelser enligt bilaga 5.

4.2.2 BT-plattan

Övningsanläggning för fordon med vapensystem som har BT-utr, finns anlagd Ö Lillsjön. Målen är fasta och kan förses med prismor.

4.2.3 Utbildningsanordning för skydd mot CBRN - och brandstridsmedel

4.2.3.1 Provkammare för tillpassningskontroll av skyddsmask

Beskrivning

Provkammaren utgörs av en byggnad med två "rum". Varje "rum" har två fönster. Varje "rum" har två utåtgående dörrar. El 12 volt finns indragen i provkammaren. Vid insidan av dörrar finns belysning som markerar utgångar. I rummen finns trälåda med sand för tändning av tårgasfackla.

Total volym i vardera rum 36m³.

Vädringsspjäll ska stängas innan övning samt öppnas efter genomförd tillpassning. Varningstavlor finns vid ingående vägar som leder mot provkammaren med text: **VARNING! Övning med tårgas pågår.** Dessa skyltar fälls genom övningsledarens försorg innan övning påbörjas och fälls upp när övningen är avslutad. En vindvisare i form av flaggstång med vimpel finns vid provkammaren. I anslutning till kammaren finns ett fyrfat för eldning av förbrukade/klickade tårgasfacklor.

Bokning

Provkammaren bokas hos Ö/S via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se.

Materiel

Materiel enligt gällande anvisningar för tillpassningskontroll, ordnas genom egen försorg.

4.2.3.2 Brandbana

Beskrivning

Brandövningsplatsen medger övningar enligt gällande utbildningsreglemente CBRN och brand. Övningsbestämmelser finns i separat dokumentation som tillhandahålls av Ö/S-Sektion Mark/Miljö.

Bokning

Brandövningsplatsen bokas hos Ö/S via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se.

Nyckel

Hämtas hos Ö/S Skjutsäk.

Materiel

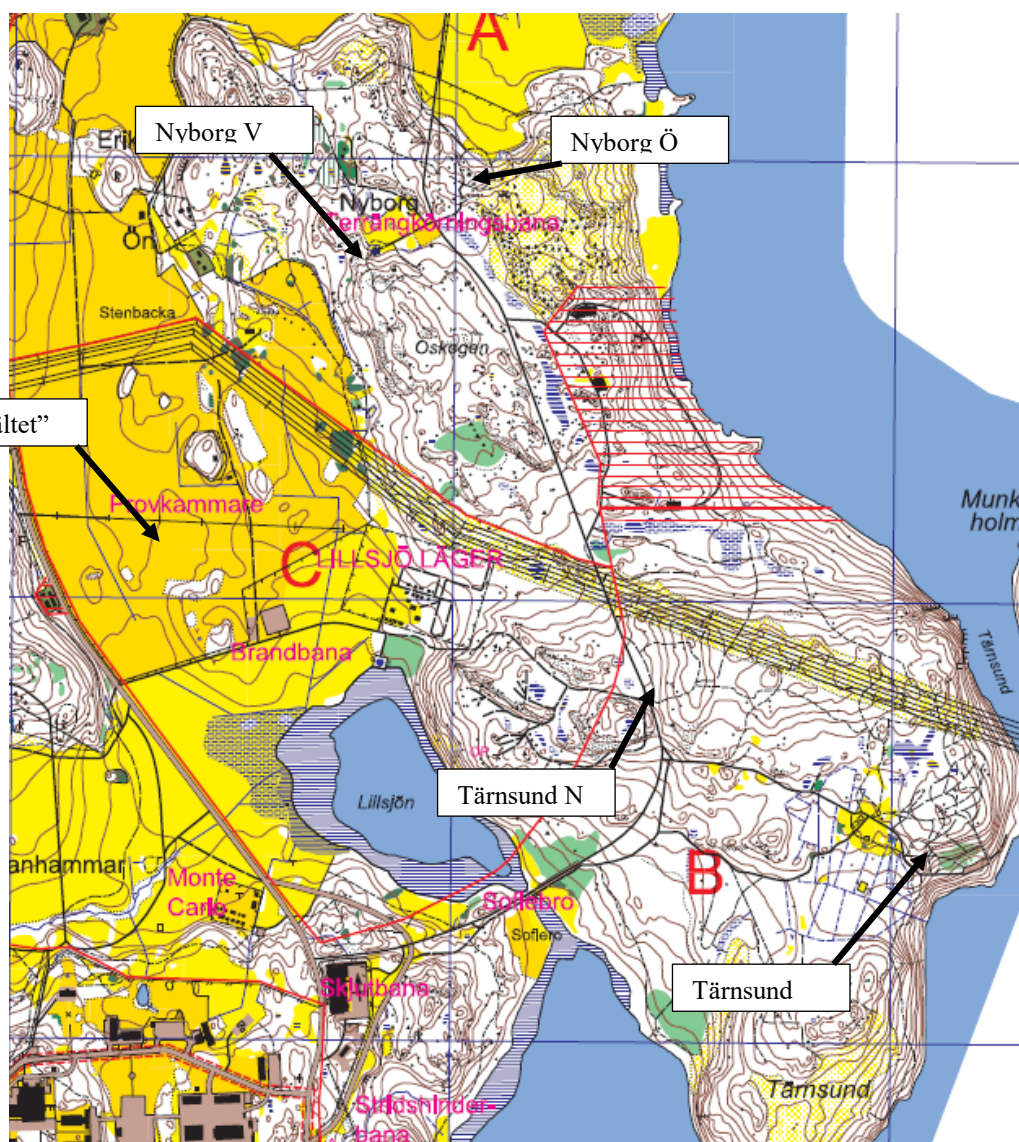
Materiel för brandövning beställs hos Ö/S-Sektion Mark/Miljö senast två veckor före övning.

4.2.4 Motorbanor för formell utbildning i terrängkörning

Anordningarna finns 1-2 km N/NO kasernområdet och benämns Nyborg V (ÖO A), Nyborg Ö (ÖO A), Tärnsund N (ÖO B), Tärnsund (ÖO B) och "Gasbanefältet" (ÖO C).

Bokning av utbildningsanordningar avseende övnings- och vårdhall i byggnad 353, lektionssalar, körplaner samt terrängkörningsbanor sker av behörig på emilia samarbetsyta LG UtbE Motor & Trafik. Ej behörig till nämnd samarbetsyta kontaktar UtbE/Motor&Trafik för bokning.

Detta innebär att bokning av ÖO inte omfattar terrängkörningsbanorna i aktuellt ÖO.

Gemensamma bestämmelser

Banorna får endast användas för formell utbildning i terrängkörning. Inga modifieringar är tillåtna.

Tillämpad terrängkörning genomförs på annan del av övnings- och skjutfältet.

Fältarbeten tillåtna enbart för återställande av sönderkörd del.

Körning endast tillåten i uppkörda stråk.

Inga nya stråk får anläggas eller köras upp.

Nyborg V

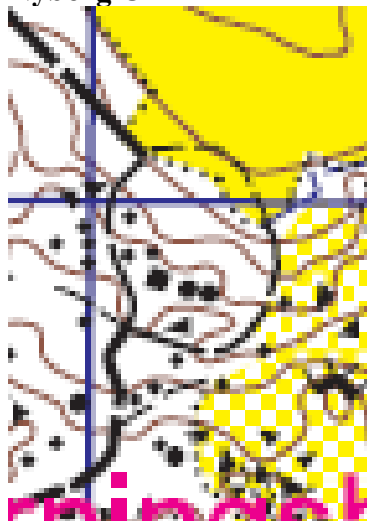

Tillåtna fordon: lätta personterrängbilar, tunga personterrängbilar (GW/TLC SPS, Tgb 13, Tgb 20).

Vid banan finns informationsskåp uppsatt.

OBS kontrollera vaddjupet före körning påbörjas.

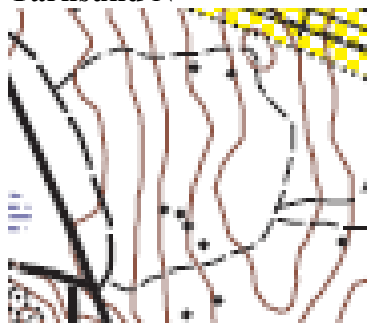
Nyborg Ö

Tillåtna fordon: terränggående lastbilar, pansarterrängbilar, terrängbil 16 och terrängbil 17.

Vid banan finns informationsskåp uppsatt.

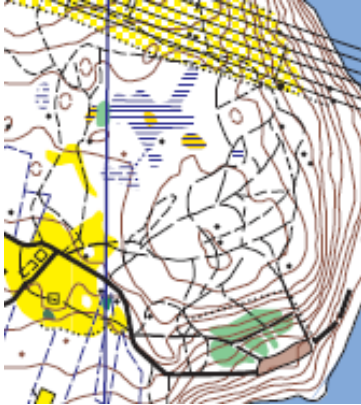
Tärnsund N

Tillåtna fordon: bandvagnar, arbetsmaskiner, terrängbil 30/40, terrängbil 16 och terrängbil 17.

Vid banan finns informationsskåp uppsatt.

Tärnsund

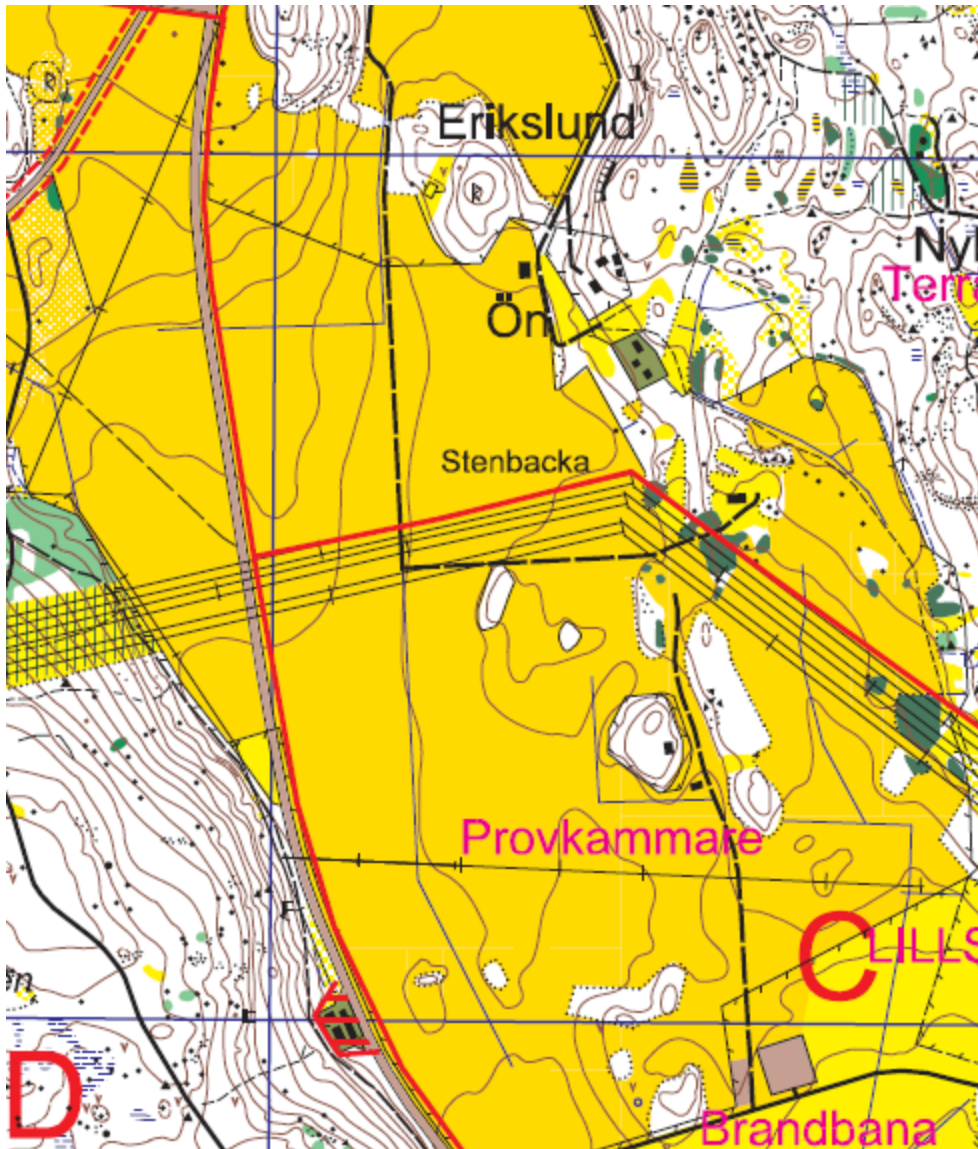
Tillåtna fordon: alla terränggående fordon.

Särskilt anordnad för uppför, utför och skråkörning.

Vid banan finns informationsskåp uppsatt.

OBS kontrollera vaddjupet före körning påbörjas.

"Gasbanefältet"

Tillåtna fordon: alla terränggående fordon.

OBS till del otydligt var stråken går. Särskild försiktighet kopplat mot kraftledningsstolpar och staglinor.

Under perioden mars-april nyttjas "gasbanefältet" för kalvning. Beakta därför risken att köra över kalvarna! Övrig tid utgör nötkreaturen inget hinder eftersom dessa är vana med vår övningsverksamhet.

Terrängkörningsbana för motorcykel finns på skjutfältet och går genom SO 1-3. Start sker vid spärrtavla 2 OBS! Innan banan nyttjas ska övningsledare kontrollera skjutvarning att ingen skarpskjutning genomförs i området. För beträdande av spärrat område, se 7.1.5. Om skjutning sker i intilliggande SO ska övningsledaren säkerställa att föraren inte lämnar spåret och därmed riskerar att köra in i farligt område. Se bilaga 7 FMCK.

4.2.5 Broslagings- och färjeövningsplatser

Broslagingsplats finns vid Dammen c:a 6 km NV kasernområdet. Vid Gällövsta och Torsätra finns färjelägen för övergång Skarven.

4.2.6 Utbildningsanordning gruppering och genomsök bebyggelse

Övningsledare ska alltid genomföra egen säkerhetssyn av övningsplats före övning.

Vid gruppering/förläggning i fastighet ska brandpost avdelas, alternativt ska brandvarnare monteras/ sättas upp i omedelbar anslutning till sovplats. En brandvarnare per rum samt en brandsläckare per grupp medförs. Utrymning ska övas innan förläggning.

4.2.6.1 Gamla Konsum (Lerberga)

Huset är ett tvåvåningshus med stora våningsplan av lägenhetstyp. Huset har indragen el samt belysning och är avsett för gruppering och genomsök. Elen kopplas till via timer som sitter direkt innanför ingångarna till höger. Varje timer reglerar en halva av huset.

Balkonger på andra våningen samt tak får inte beträdas. Beakta kravet på att utföra säkerhetssyn innan övning. Eldgivning med lös ammunition får inte ske utomhus med hänsyn till de närboende. Bokning via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se och uthämtning av dörrkod sker hos Ö/S Skjutsäk.

4.2.6.2 Björkhaga Norra (endast ladan)

Ladan är avsedd för gruppering och genomsök. Taket får inte beträdas. Beakta kravet på att utföra säkerhetssyn innan övning. Kulissbyggnad finns upprättat NÖ Ladan för enklare genomsök. Bokning via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se och uthämtning av nyckel sker hos Ö/S Skjutsäk.

4.2.6.3 Trädgårdsmästarvillan (Sundby)

I Trädgårdsmästarvillan tillåts endast gruppering av stab och förläggning för mindre enhet. Skottlossning är förbjuden inomhus. Grundmöblering ska återställas på ursprunglig plats. Bokning via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se och uthämtning av nyckel sker hos Ö/S Skjutsäk.

4.2.6.4 Lillsjöläget och Monte Carlo

På övningsplatsen har diverse verksamhet såsom grundövningar SIB, gruppering, posttjänst, övningskörning, m.m. genomförts. Övning med lösammuniton är tillåten i anläggningarna, dock inte i de uppvärmda lokalerna/lektionssalarna.

Runt båda lägren är stängsel uppsatt. Inom området finns huskroppar, ett mindre asfalterat vägnät (lillsjöläget), en söklokal samt en enklare lektionssal med värme. Inom området finns kemtoaletter uppställda. Vattnet i Lillsjöläget är ej drickbart.

Terrängkörning inom området är ej tillåtet.

I Lillsjöläget har Ö/S förråd samt uppställningsytor. Personal ur Ö/S måste därför alltid kunna tillträda området utan hinder. Efter övning ska avstädnings och plockning av tomhylsor ske. Bokning och uthämtning av nycklar sker hos Ö/S Skjutsäk.

4.2.6.5 Sökhuss Lillsjöläget

Byggnaden ska efterlikna byggnad i insatsområde (t.e.x. Afghanistan eller Mali). Endast sökverksamhet och gruppering är tillåtet. Grundmöblering ska återställas på ursprunglig plats. Beakta kravet på att utföra säkerhetssyn innan övning. Bokning via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se och uthämtning av nyckel sker hos Ö/S Skjutsäk.

4.2.7 SOFIEBRO utbildningsanordning för C-IED verksamhet

4.2.7.1 Beskrivning

Utbildningsanordningen är belägen i ÖO B, längs vägen norr Sofiero skjutbaneområde mot Tärnsund. Den består i stort av en mindre by uppbyggd av containrar väster broarna vid Lillsjön samt en asfalterad dubbelfilig vägsträcka öster broarna. Utbildningsanordningen begränsas i längsled mellan de två ortsskyltarna "SOFIEBRO".

Utbildningsanordningen är främst avsedd för grundläggande utbildning och övning i C-IED (Counter Improvised Explosive Device) verksamhet, men kan även användas för annan övningsverksamhet ex vis genomsök, gruppering och postering.

Bokning av utbildningsanordningen görs via e-post lg-utbe-os-skjutsak@mil.se.

4.3 FÄLTFÖRLÄGGNING OCH FÖRLÄGGNINGSPLATSER

4.3.1 Fältförläggningsplatser

Följande platser på övningsfältet kan nyttjas som fältförläggningsplatser upp till kompanistorlek. Då Granbarkborren har dödat stora delar av trädbeståndet på dessa platser bör övningsledaren kontrollera aktuell vegetation på platsen.

- Tärnsund (ÖO B)
- Hammaren (ÖO D)
- Lillboda N (ÖO G)
- Lerberga skog (ÖO J)
- Dammen (ÖO H)
- Terrängen runt Tillfället läger (ÖO F).

4.3.2 Vatten

Vatten för matlagning samt dricksvatten får endast tas från tappkranar inom kasernområdet, utbildningslägren (Tranbygge, Sundby och Tillfället) samt Monte Carlo.

4.3.3 Sanitär verksamhet

För sanitär verksamhet avseende latriner under övningsverksamhet inom övningsfältet gäller följande

- Under förläggning vid utbildningsläger gäller särskilda bestämmelser, se kapitel 5 Utbildningsläger
- Latrinetter i form av svart plasttunna ska användas. Tunnor ska uthämtas vid serviceförrådet! Brukade tunnor försluts med lock och lämnas vid miljöstationens latrincontainer.
- Latringrop får inte nyttjas på övnings- och skjutfältet. Latrintunna ska användas.
- Kemtoa finns uppställda vid Stålboda skjutbanor, Lerberga Konsum, Stora Sättra, Monte Carlo, Lillsjölägrat, Bjurs, Sjöstugan, brandövningsplatsen samt Kulla målbod och värmestuga samt Trehusbacken. Dessa underhålls genom Ö/S försorg.

4.3.4 Övrigt

Det åligger övningsledare att:

- Ansvara för att uppgjorda eldar noga efterses och fullständigt släcks innan platsen lämnas, (vid brandriskvärde 4-6 råder totalt eldningsförbud).
- Reparera enkla uppkomna skador och rapportera skada som upptäcks eller som vållats av egen trupp och som inte omedelbart kan repareras.
- Att låta avstäda området efter avslutad övning och fältmässig utspisning.
- Skriva miljörapport om ammunitionseffekter använts, bilaga 10.

Ovan ska beaktast särskilt vid soldaternas ensamdygn. Hjälp med utkörning av vatten kan beställas från Ö/S.

4.4 FÄLTARBETEN

4.4.1 Allmänt

Tillämpade övningar i fältarbeten ska utföras så att byggnader, utbildningsläger, fasta utbildningsanordningar, fornlämningar, naturvårdsområden och vägar inte skadas.

Fältarbeten på vägar får inte utföras utan tillstånd av Ö/S.

För grävning av skyddsgrop/ståvärn motsvarande hänvisas övat förband till terrängen S infartsvägen till Tillfället utbildningsläger i förstahand.

4.4.2 Taggtrådshinder och avspärrningsanordningar

Dessa ska efter övningens slut ovillkorligen borttagas. Märlor, spikar och dylikt får inte sitta kvar i träd.

4.4.3 Fördröjande fältarbeten

Alla typer av övningar som omfattar fördröjande fältarbeten (ej minspärr) ska föränmälas till Ö/S. Utförda arbeten ska återställas av det förband som utfört dessa. Stor hänsyn ska tas till skogen. Lövsly ska utnyttjas i första hand. Detta för att kunna informera de som till vardags arbetar på övnings- och skjutfältet (främst FortV, Ö/S samt arrendator).

4.4.4 Mineringar

Utförs mineringar ska dessa övervakas (minlots) så att i övningen inte deltagande personal eller fordon kommer till skada. Asfaltvägar får endast vid särskilda övningar mineras. Vid dessa övningar ska trafikvarnare avdelas! Utlagda mineringar ska ovillkorligen röjas omedelbart efter övningens slut. Sly ska inte kvarlämnas på vägen eller i diken, de ska åter in i skogen.

4.5 FÄRGMARKERINGSSYSTEM (FX)

4.5.1 Grundläggande bestämmelser

Vid övning med färgmarkeringssystem (FX) ska riskområdet övervakas. Riskområdets gräns går 160m utanför området där övningen bedrivs, se SäkR EHV/Pv.

Genomförs övning inomhus dörrar och fönster stängda och utrymmet är avspärrat från obehöriga anses risken övervakad. I alla andra fall ska risken kunna övervakas med poster och avspärrning. Se även punkt 4.5.3.

4.5.2 Grundläggande bestämmelser övningsledare

Färgmarkeringssystem får användas under förutsättning att övningsledare har erforderlig kompetens enligt SäkR och BoA.

Inom OrgE LG innebär detta följande vid övningar på övningsplatser angivna i punkt 4.5.3 i detta kapitel:

1. Övningsledare ska ha grundläggande kunskaper i att hålla skjutövningar på skjutbana (GKÖLAK el. motsv)
2. Vara lägst brukare på vapensystem som används i övningen
3. Genomgått utbildning FX-instruktör enligt utbildningspaket från MSS

Stöd med utbildning av FX-instruktör fås av LG Utbildningsavdelning alternativt LG närkampsexaminator.

Vid övning med färgmarkeringsammunition i terräng som anges i pkt 4.5.3 eller i annan terräng på övnings och skjutfältet ska ”beställning skjutvarning” inlämnas enligt kap 7. Dock senast en vardag två dagar innan genomförandet.

Övningsledare ska, utöver att ha genomgått utbildning FX-instruktör, inneha kompetens att genomföra skarp skjututbildning på skjutfält (SUSA/FUSA) för att öva med färgmarkeringssystem i annan terräng än vad som avses i punkt 4.5.3.

4.5.3 Övningsplatser

Vid övning med färgmarkeringsutrustning på Livgardets övnings- och skjutfält ska övningar genomföras på de platser där risken för 3:e person är minimal. På nedanstående övningsplatser gäller förutom vad som anges nedan även övriga bestämmelser i detta kapitel.

Stora Sättra – Området ska vara genomsökt och varningsskyltar uppsatta. Övningen ska kunna avbrytas med kort varsel om behörig personal behöver tillträde till lokalerna. Ligger Stora Sättra inom spärrat området enligt skjutvarning ska samverkan ske med Ö/S Skjutsäk. OBS! Förarbevis krävs för övning i St Sättra, se bilaga 12.

Lillsjöläget – Samtliga grindar ska vara stängda området genomsökt varningsskyltar uppsatta. Övningen ska kunna avbrytas med kort varsel om behörig personal behöver tillträde till lokalerna.

Monte Carlo – Samtliga grindar ska vara stängda området genomsökt varningsskyltar uppsatta. Övningen ska kunna avbrytas med kort varsel om behörig personal behöver tillträde till lokalerna.

Lerberga konsum – Skjutning endast inomhus, varningsskyltar uppsatta på utsidan. Övningen ska kunna avbrytas med kort varsel om behörig personal behöver tillträde till lokalerna.

Lillboda lada – Skjutning endast inomhus, varningsskyltar uppsatta på utsidan. Övningen ska kunna avbrytas med kort varsel om behörig personal behöver tillträde till lokalerna.

4.5.4 Övrigt

Vid övning ansvarar övningsledare för att sätta ut poster eller avspärningar som hindrar obehöriga att komma in i riskområdet för färgmarkeringssystemet.

Miljörapport ska lämnas till ammunitionsförrådet alt skjutsäkerhetscentralen vid Ö/S efter genomförd övning.

Övat förband ansvarar för städning av hylsor, färgmarkeringssatser och att färg på byggnader och liknande tvättas bort efter genomförd övning.

5. UTBILDNINGSLÄGER

5.1 ALLMÄNT

Utbildningslägren Tillfället, Tranbygge samt Sundby ska kunna nyttjas för gruppering av förband i tält och inomhus.

På respektive plats finns utöver förberedda ytor för tältgruppering tillgång till dusch och toalett, lektionssalar, matsalar samt sovutrymmen.

Varmvattenberedare är dimensionerad så att 70 personer per timme kan duscha. I Sundby uppgår siffran till 100 personer per timme. Förrådsberedning av 70 gradigt vatten är 1-1,5m³.

Reglering av värme, ventilation samt belysning beskrivs i handlingar, se bilaga 8, som utdelas vid nyckelhämtning.

Lägren samt området kring dessa är klassade som skyddsobjekt.

Felanmälan ska i första hand ske direkt till FortV, Felanmälan Telefonnummer till dessa är anslagna innanför entréerna. Vid återlämning av nycklar ska fel noteras i skriftlig rapport efter visitation.

5.1.1 Bokning/Nycklar

Lägerbokning hos Ö/S via e-post till lg-utbe-os-skjutsak@mil.se.

Bokning enligt 2.4. Nycklar samt dokumentation/instruktioner, se bilaga 8, hämtas efter avtal med Ö/S vardagar.

5.2 NYTTJARES ANSVAR

Vid all verksamhet inom lägerområdet ska ansvarigt befäl/lägeransvarig vara utsedd.

5.2.1 Brandskydd

Lägeransvarig ska orientera sig själv och all personal om befintlig brandmateriel samt utrymningsvägar. Vidare ska brandvarnare i baracker funktionsprövas före förläggning. Huvudbyggnad har vattenpost med slang, baracker är utrustade med brandvarnare samt släckare.

I de fall förläggning upprättas i delar som ej normalt avsetts för ändamålet, ska skyddsåtgärder enligt nedan tillses.

Övningsledare ska alltid genomföra egen säkerhetssyn av övningsplats före övning.

Vid gruppering/förläggning i fastighet ska brandpost avdelas, alternativt ska brandvarnare monteras/ sättas upp i omedelbar anslutning till sovplats.

En brandvarnare per rum samt en brandsläckare per grupp medförs. Utrymning ska övas innan förläggning.

Brandsyn genomförs kvartalsvis av Ö/S avd (Mark/Miljö).

5.2.2 Skydd för vattentäckt

All drivmedelshantering inom lägerområdena är förbjuden.

Lägerområde ska i detta fall likställas vattenskyddsområde. Upplag av saneringsutrustning finns vid vardera läger. För åtkomst behövs C-nyckel.

5.2.3 Körning och uppställning av fordon

Fordon i direkt anslutning till utbildningsläger ska hållas till vägar och hårdgjord yta. Terrängkörning och uppställning på gräsytor är förbjuden.

5.2.4 Renhållning

Nyttjare ansvarar för lokalvård enligt avvecklingsinstruktion under den tid lägret är inlänat. Städutrustning, toalettpapper mm. tillhandahålls av Ö/S (Mark/Miljö).

Container finns uppställd på varje lägerplats utom Tillfället. Behov av tömning anmäls till Ö/S (Mark/Miljö).

Endast på container angivet avfall får slängas i dessa.

Matavfall får endast kastas på avsedd plats vid militärrestaurangen Livgardet.

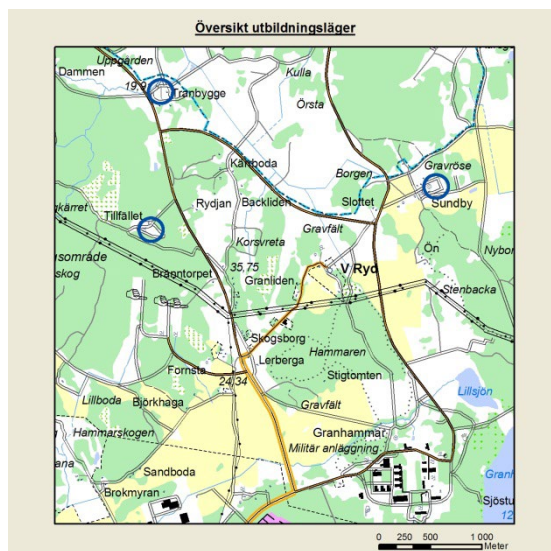
5.2.5 Återställning/återlämning

Tid och plats för återlämning överenskommes med Ö/S (Mark/Miljö).

Nyttjarens ansvar avslutas då städning, möblering, eventuella skador rapporterats/reglerats, nycklar samt skriftlig rapport efter visitation (bilaga 8, underbilaga 1) överlämnats till Mark/Miljö. Städinstruktioner samt möbeldukningsplan är anslagna i lokalerna.

5.3 DETALJBESKRIVNING UTBILDNINGSLÄGER

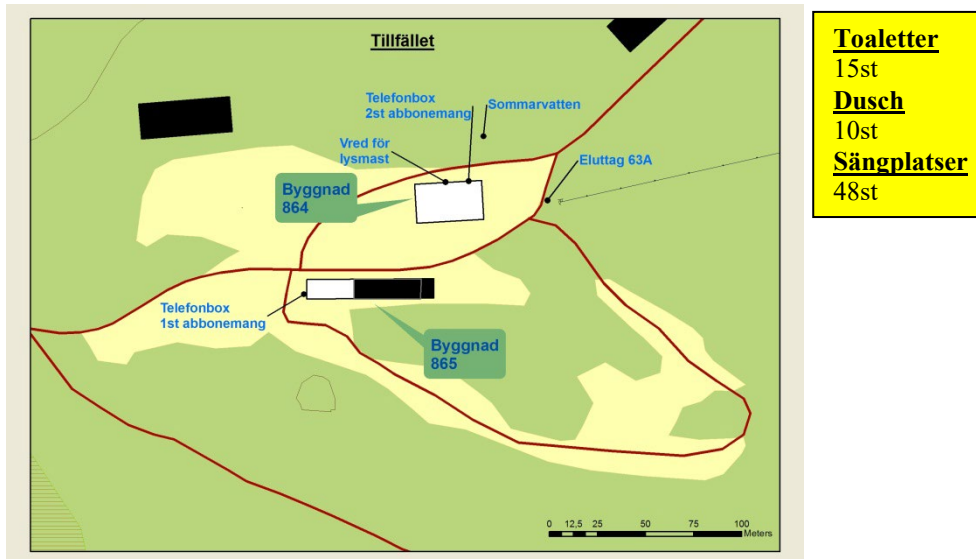
5.3.1 Översikt

5.3.2 Tillfället

Byggnad 865, östra delen, har förberetts med tomma rum för stabsverksamhet samt sängplatser.

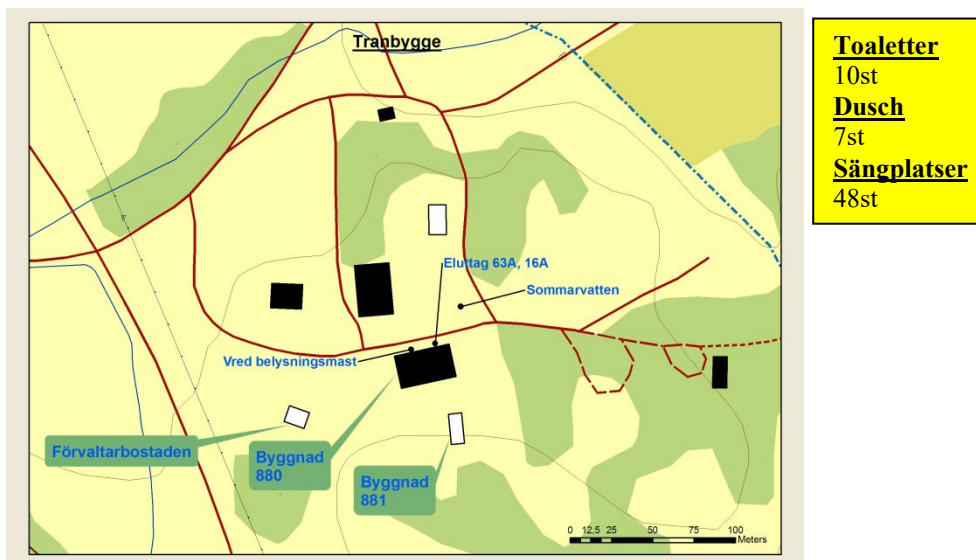
5.3.2.1 Översiktsbild Tillfället

5.3.3 Tranbygge

Förvaltarbostaden (Gula huset) disponeras av Jaktvårdsklubben samt Livgardesgruppen. Dessa ska alltid beredas tillträde till lokalen.

5.3.3.1 Översiktsbild Tranbygge

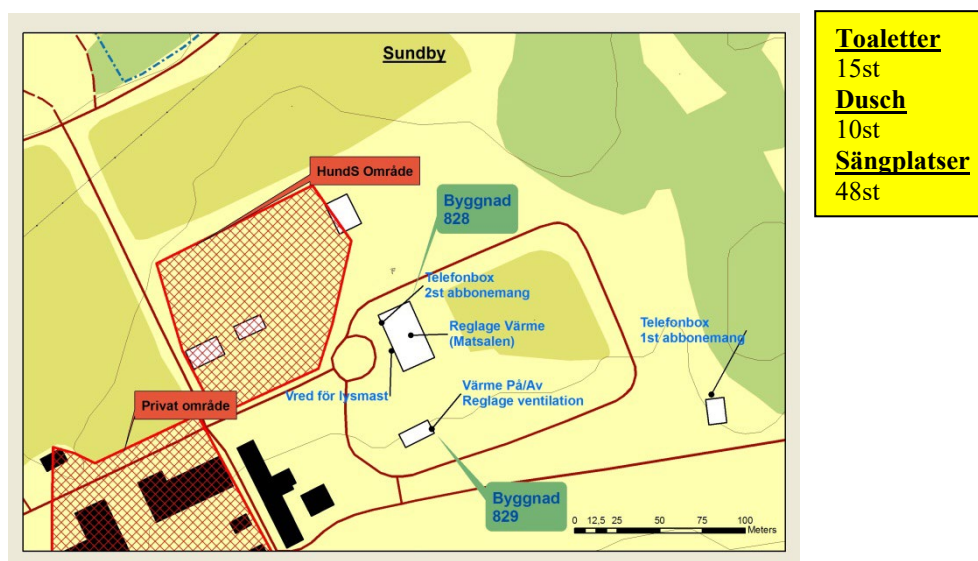
5.3.4 Sundby

Tillträdesförbud råder vid hundgården. Skottlossning är förbjuden i direkt anslutning till hundgården och arrendatorns bostäder.

Vid större övningar där strid planeras i lägret, ska övningsledaren lämna underlag (två veckor före aktuell övning) till Ö/S avd som sedan orienterar C FHTE och arrendatorn.

Holmarna Ö Sundby används av hundenheten vid rastning och hundträning, av detta skäl ska försiktighet iakttas vid framryckning på stridsfordonsstråket.

5.3.4.1 Översiktsbild Sundby

6. SKJUTBANEOMRÅDEN

6.1. STÅLBODA A, B, C

Skjutbaneområdet är permanent skyddsobjekt.

4 = Avspärras vid spårljusskjutning (6.1.3)

6.1.1 Beskrivning av banorna

Inom området finns tre (3) skjutbanor (A, B, C). Samtliga skjutbanor är utrustade med miljökulfång och akustisk målmateriel.

På skjutbanorna får endast skjutövningar enligt H SKJUTB AK och KSP samt SkjutR Pistol genomföras. Stridsövningar ska bedrivas på skjutfältet. Grundövningar ”Skjutning under förflyttning” får genomföras på Stålboda A, B, och C samt på Sofiero G. För bestämmelser rörande ”Skjutning under förflyttning” se Kapitel 2.6.6. och SäkR Ehv/Pv, inte kulspruta.

C Ö/S får fatta beslut avseende avsteg från Best KäRo rörande skjutbanor när det gäller mål mtrl, ammunitionstyp.

På A-banan finns:

- Trettio (30) hisstavelställ varav tio (10) med akustiska målställ (ställ 11-20)
- Skjutvallar upp till 600 m
- Rälsmål med enbart akustiska mål. OBS! Dessa bytes ENDAST av Ö/S personal!

På B-banan finns:

- Trettio (30) akustiska målställ i hisstavelställ.
- Skjutvallar upp till 300 m.
- Dimbar belysning (Strömbrytare finns främre höger sidoskärm 25 m).
- Belyst skjuthall på 300 m vallen.

På C-banan finns:

- Tjugo (20) akustiska måltavlor.
- Skjutvallar upp till 300 m.
- Belysning, strömbrytare finns vänster sidoskärm 25 m och 100 m.
- Skärmtak finns på 300 m vallen med belysning.
- Rälsmål för olika måldukningar med pappfig.

6.1.2 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen

Länsstyrelsen har enligt miljöskyddslagen lämnat sitt tillstånd för Försvarsmakten att verksamhet (skjutning) får endast bedrivas under högst 345 dagar per år enligt följande fördelning. På skjutbanorna får årligen maximalt 1 000 000 skott avlossas. Denna begränsning gör att:

- Skjutverksamhet som genererar många avlossade skott och som sker på mycket korta håll ska flyttas till skjutfältet.
- Årligen tilldelas enheter vid LG en ammunitionstilldelning för skjutning på skjutbana i RegO LG Restriktioner Skjutbanor. Det är respektive övningsledares ansvar att följa denna order.
- All skjutning med automateld förbjuden. Förutom 5-skotts serier med kulspruta enl. H SKJUTUTB KSP 2022 BAS.
- Övriga myndigheter (polis, tull) endast är välkomna att träna på våra skjutbanor med sina förstärkningsvapen (långa skjutavstånd).
- Ö/S skapar fasta skjutplatser med fast risk som underlättar flytt av verksamhet från skjutbanorna till skjutfältet.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör, sön, helgdagar)
Dagtid 0700-1700	240 dagar	105 dagar
Kvällstid 1700-2200	200 kvällar	75 kvällar
Nattetid 2200-0700	30 nätter	10 nätter

Alla avlossade skott ska redovisas på miljörapport som lämnas i avsedd brevlåda vid värmestugan eller vid ammunitionsförrådet eller direkt till Ö/S Skjutsäk innehållande datum, namn/enhet, tidpunkt samt antal avlossade skott.

6.1.3 Vapen, ammunition

Tillåtna vapen:

- Eldhandvapen.
- Kulsprutor övningar enl. H SKJUTUTB KSP 2022 BAS samt kontrollskjutning mörkerriktmedel ur tilläggsutbildning.
- Finkalibriga (9 mm) övningsvapen till pansarskott och granatgevär.

Tillåten ammunition:

- Finkalibrigt under 12 mm.

Skjutning med hagelvapen och svartkrutsvapen med kaliber över 12 mm är förbjuden.

Skjutning får inte ske med mots hålspetsammunition.

Gäller inte 9/39 övnprj 11.

Skjutning med pansarbrytande ammunition är förbjuden.

Vid skjutning med spårlyusammunition ska vändplanerna vid respektive skjutbana spärras av p g a riskområde enligt SäkR EhvPv kap 9, se skiss 6.1.

6.1.4 Målmateriel och monitorer

Banorna är utrustade med s k miljökulffång. Kulffånget består av gummigranulat överdraget med en gummiduk. Efter det att projektilen har passerat duken återförsluts denna. Om en projektil välter och träffar duken på tvären uppstår en större reva som inte kan återförslutas. Vid skjutning mot fjärrstyrd målmateriel och figurer på pinne uppstår vältning oftare än vid användning av figurtavla. Av detta skäl ska figurtavlor användas i så stor omfattning som möjligt. Använd endast figurer vid vaktprov, mot rörligt mål motsv. Målmateriel förvaras i markörgrav.

Pappfigurer för A-banan förvaras i en container bakom högra 25 m sidoskärm på A-banan.

Pappfigurer för B-banan förvaras i en container bakom högra 25 m sidoskärm på B-banan.

Pappfigurer för C-banan förvaras i en container bakom högra 25 m sidoskärm på C-banan.

Monitorer för bana A återfinns i maskinrummet vid vändplanen vid A

Monitorer för bana B återfinns i 300 m hallen invid kassunerna.

Monitorer för bana C återfinns i säkskåp (kod erhålles efter utbildning) som står i förrådet vid vändplan vid bana B.

För att monitorerna inte ska träffas av utkastade tomhylsor så ska ak skytt ligga till HÖGER om respektive monitor.

Vid skjutning med ak 4 ska dessutom mynningen på vapnet befinna sig framför monitorn i syfte att undvika skada på monitorn p g a mynningsknallen.

Behov av reparation eller nyanskaffning av målmateriel anmäls till Ö/S Skjutfältssektionen.

6.1.5 Målplacering på banorna

På A-, B- och C-banorna får skjutning äga rum mot akustiskt mål, mål i hisstavelställ, i rälsmålbannorna samt i anordning för fasta mål i framkanten av blindingen.

På C-banan får inga mål placeras på övre vallen annat än befintliga akustiska mål. Minsta skjutavstånd är 25 m.

6.1.6 Säkerhetsbestämmelser

Varningstavlor mellan markörgrav och aktuellt skjutavstånd ska fällas.

Minsta skjutavstånd är satt för att minimera skador på personal och materiel. Minsta skjutavstånd med pappfigurer på främre nedre vallen är:

- A-banan 7 m (vid skjutning mot rörligt målspele 25 m).
- B-banan 3 m.
- C-banan 7 m (vid skjutning mot rörligt målspele 25 m).

Vid skjutning på korta skjutavstånd 7 m eller närmare ska heltäckande klädsel och skyddsglasögon bäras och vapnet ska hållas i horisontellt läge. Detta för att minimera risken för återstuds av metallrester som fastnat i miljökulfånet gummidukens underkant.

Under mörkerskjutning med målplacering i främre målställ är längsta tillåtna skjutavstånd 100 m på samtliga banor.

Vid skjutning med trupp på en och samma bana får skjutning på olika avstånd äga rum samtidigt enligt SäkR bestämmelser.

Skjutning med ksp 90 utan benstöd får genomföras på upp till 100 m avstånd (se även SäkR EHVpV).

Vid skjutning på A-banan på avstånd överstigande 300 m kan banans hela bredd inte utnyttjas. Tillåten bredd enligt nedanstående tabell

Skjutavstånd	Tavelställ nr
400 m	9-22
500 m	11-20
600 m	11-20

Om trävirket vid anordning för fasta mål (frontskyddet) är skadat så att pansarplåten är oskyddad är kortaste tillåtna skjutavstånd 50 m. Detta ska snarast anmälas till Ö/S.

Vid skjutning med spårljusammunition ska vändplanen spärras av med bock, se skiss 6.1. Se även SäkR EHVpV.

6.1.7 Övriga bestämmelser

Det är endast tillåtet att använda av Ö/S tillhandahållna plank/barrikader på skjutbana och endast på Stålboda B. På övriga skjutbanor får plank/barrikader inte användas.

Dessa plank/barrikader får endast användas till fastställda övningar enligt handbok skjututbildning automatkarbin eller pistol. Dock är längsta tillåtna skjutavstånd 50 m. Då övningen genomförs ska mynningen på vapnet vara placerad så att skott inte kan träffa plank/barrikader. Planket/barrikaden ska placeras minst 10 m in från höger eller vänster sida om sidoskärm. Skjutplatserna ska följaktligen placeras centralt på skjutbanan.

Inga andra än ovan nämnda plank/barrikader får användas på skjutbana. Följaktligen får man inte använda bilar, stolar, lastpallar eller hemmasnickrade plank/barrikader på skjutbana. Vill man göra detta ska man göra detta på skjutfältet.

Det åligger övningsledaren att innan skjutning kontrollera att miljökulfånga inte är isbelagt och att det inte finns mer än 10 cm snö på kulfångsduken. Kontrollen och borttagning av is/snö utförs bakom varje tavla längs kulfångets hela höjd och minst till den riskvinkel i sida (V) i mils som framgår av SäkR Ehv/Pv (100 mils dock minst 10 m eller till kulfångets kant). Snörakor finns i målcontainrarna. OBS! Det är inte tillåtet att gå på gummiduken.

Markörgravar och bodar är låsta med C-lås. Erforderlig nyckel (C-nyckel) erhålls genom personlig kvittens vid Ö/S Skjutsäk.

Skjutbanorna nyttjas även av Frivilliga skytterörelsen (FSR), LG jaktvårdsklubb samt Livgardets skytteförening vilkas medlemmar har egna nycklar (C-nyckel) vilka går till markörgravar och bodar. Enskild skytt ska kunna styrka medlemskap enligt ovan.

På skjutbanorna finns containrar uppställda för rastande trupp där även eldstad för värme eller grillning finns. Endast på dessa platser är det tillåtet att göra upp eld.

Värmestuga, samtliga övande på Stålboda A, B och C samnyttjar värmestugan.

Vid skjutning ska alltid utbildad skjutledare (tillika ÖL) närvara.

Övningsledare (ÖL) kontrollerar efter avslutad skjutning att

- **Skjutbaneområdet är avstädat** (även värmestugan).
- Bord, pallar, mattor och skjutstöd är inställda (upphängda) på avsedda platser i materielbodarna.
- Luckor över tavelställ är stängda.
- Grunddukningen för akustiska mål är återställd.
- Målmateriel är klistrad och inställd på plats.
- Markörvisare och klisterlappar ligger på rätt plats.
- Semaforen visar röd sida mot skjutplatsen.
- Åverkan inte har skett på anläggningen eller materiel.
- Lyset är släckt och dörrar låsta.

- Varningstavlor är uppfällda.
- Hylsor är uppsamlade och återlämnas till ammunitionsförrådet.
- Sopor slängs i container vid värmestugan. OBS! Matrester ska slängas på avsedd plats vid militärrestaurangens lastkaj.
- Eventuella skador på anordningar eller materiel anmäls till Ö/S.
- Nycklar som inte är fast tilldelade återlämnas.
- Miljörapport inlämnas!

6.1.8 Instruktion för handhavande av målanordningar på skjutbanorna vid Stålboda

6.1.8.1 Stålboda räls mål (A och C bana)

Räls målbanorna används som målanordning för skjutning mot i sidled rörliga infanteri- och stridsfordonsmål. Den är monterad på en framför blindingen gående skyddsmur av betong. Räls målbanan får användas först sedan instruktion erhållits av Ö/S. Skriftlig instruktion finns i/vid maskinrummet. Stålboda A enbart akustiskt infanteri, Stålboda C papp infanteri- och strfmål.

6.1.8.2 Stålboda A akustiska mål

På A-banan finns tio akustiska ställ. Möjlighet att montera monitorer för markering finns på 100 - 600 m. Avsikten är att i första hand nyttja banans akustiska mål vid skarp- och prickskytteutbildning. Utvärdering kan ske av träff/bom, skottets läge, poäng, träffbild i mm, skjuttid mellan 1:a och sista skottet.

Två olika tavlor finns att välja mellan

- Tavla PEK 2
- 10-ringad precisionstavla

Dukning och skötsel

Dukning akustiskt sker genom egen försorg. Ö/S Skjutfältssektionen kan understödja efter ök. Beställning av dukning sker två veckor före aktuell skjutning: Ange måltyp, skjutavstånd samt när skjutning ska börja/sluta. Monitorerna förvaras i maskinrummet vid vändplanen. Dessa jämte tillhörande kabel kopplas in på valt skjutavstånd av skjutande förband. OBS! Varje monitor har en bestämd skjutplats = nummer.

Handhavande monitor

- För att monitorerna inte ska träffas av utkastade tomhylsor så ska ak skytt ligga till HÖGER om respektive monitor. Vid skjutning med ak 4 ska dessutom mynningen på vapnet befinna sig framför monitorn i syfte att undvika skada på monitorn p g a mynningsknallen.
- Anslut kablarna och vänta ca 1-2 min. STOPP visas i nedre högra rutan. (Om skärmen inte startar kontrollera att skärmen är påslagen tryck ON).
- Tryck F 1 (Program)
- Välj figur F1-F4. Tryck "Next win" för att komma åt övriga tavlor/fig.
- KLAR visas i nedre högra rutan = klart för skjutning
- Efter genomförd skjutning tryck Delsumma = serien sparas.

- Träffresultat och tid mellan skott avläses i övre högra rutan. Träff inom ”killzon” markeras med flagga. Senaste skott markeras med tunt +.
- Avstånd mellan ytterskott (F1) avläses i nedre mittre ruta. (MPT inte intressant). För att stega mellan skotten tryck 6 alt 1.
- För att zooma in resp figur tryck Zoom (F1). (OBS 1/1 +1/2 fig ej zoom).
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- För att se gamla resultat tryck ESC-F3- F1-F1 och tryck för önskad serie vilket visar Återskapa i nedre högra rutan. Stega inom serien enligt tidigare.
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- Tryck HOME (9) för att gå till startmeny.

Efter avslutad skjutning ska monitorns- skyddsplåt fällas ner, kontakten lossas och skyddspropparna sätts tillbaka på kontaktdonen. Monitorn ställs tillbaka på rätt plats i maskinrummet.

Handhavande tavelmtrl

Banan har 1/3 och 1/1 tavla som standard. Tavlorna är mycket känsliga för oöm hantering, därför ska tavelbyte ledas/kontrolleras av utsedd övningsledare. Vid uppsättning av akustiska tavlor ska plåttaket skjutas undan helt. Tavlan hissas max och låsas med sprint.

Handhavande akustiskt rörligt

Brukarinstruktioner finns vid maskinrummet.

Vanliga figurtavlor (papptavlor) förvaras i målcontainern på 25 m avståndet. Dessa tavlor får endast sättas i den främre (nedre) vallen.

6.1.8.3 Stålboda B akustiska mål

På B-banan finns trettio akustiska ställ. Möjlighet att montera monitorer för markering finns på 100 m, 200 m och 300 m. Utvärdering kan ske av träff/bom, skottets läge, poäng, träffbild i mm, skjuttid mellan 1:a och sista skottet.

Två olika tavlor finns att välja mellan

- tavla med 1/1 och 1/3 figur 2016 (std dukning)
- 10-ringad precisionstavla

Dukning och skötsel

Dukning akustiskt sker genom egen försorg. Ö/S Skjutfältssektionen kan understödja efter ök. Beställning av dukning sker två veckor före aktuell skjutning: Ange måltyp, skjutavstånd samt när skjutning ska börja/sluta. Stridsfältsbelysning slås på vid höger sidoskärm vid målcontainern. Monitorerna förvaras i 300 m hallen på respektive skjutplats. Dessa jämte tillhörande kabel kopplas in på valt skjutavstånd av skjutande förband. OBS! Varje monitor har en bestämd skjutplats = nummer.

Handhavande monitor

- För att monitorerna inte ska träffas av utkastade tomhylsor så ska ak skytt ligga till HÖGER om respektive monitor. Vid skjutning med ak 4 ska dessutom mynningen på vapnet befinna sig framför monitorn i syfte att undvika skada på monitorn p g a mynningsknallen.
- Anslut kablarna och vänta ca 2 min. ONLINE visas i nedre högra rutan. (Om skärmen inte startar kontrollera att skärmen är påslagen tryck ON).
- Tryck F 1 (Program)
- Välj figur F1-F4. Tryck "Next win" för att komma åt övriga tavlor/fig.
- KLAR visas i nedre högra rutan = klart för skjutning
- Efter genomförd skjutning tryck Delsumma = serien sparas.
- Träffresultat och tid mellan skott avläses i övre högra rutan. Träff inom "killzon" markeras med flagga. Senaste skott markeras med tunt +.
- Avstånd mellan ytterskott (FI) avläses i nedre mittre ruta. (MPT inte intressant). För att stega mellan skotten tryck 6 alt 1.
- För att zooma in resp figur tryck Zoom (F1) (OBS 1/1 +1/2 fig ej zoom).
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- För att se gamla resultat tryck ESC-F3- F1-F1 och tryck för önskad serie vilket visar Återskapa i nedre högra rutan. Stega inom serien enligt tidigare.
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- Tryck HOME (9) för att gå till startmeny.

OBS! Efter avslutad skjutning ska skyddsplåten på monitorn fällas ner, kontakten lossas och skyddspropparna sätts tillbaka på kontaktdonen. Monitorn ska alltid förvaras påslagen i 300 m hallen, på rätt skjutplats och inkopplad innan skjutbanan lämnas.

Handhavande tavelmtrl

Banan har 1/3 och 1/1 tavla 2016 som standard. Härvid kan samtliga skjutövningar ur H SKJUTB upp till 100 m genomföras utan att tavlorna behöver bytas. Tavlorna är mycket känsliga för oöm hantering därför ska tavelbyte ledas/kontrolleras av befäl.

Vid uppsättning av akustiska tavlor ska plåttaket skjutas undan helt. Tavlan hissas max och låsas med sprint, inte den gamla låsarmen som fälldes över draghandtaget.

Vanliga figurtavlor (papptavlor) förvaras i målcontainern på 25 m avståndet.

6.1.8.4 Stålboda C akustiska mål (nytt system från 2023)

På C-banan finns 20 st akustiska ställ av modell 103C. Det trådlösa systemet medger skjutning/markering från alla avstånd. Strömbrytare till router finns på 100 m, 200 m och 300 m.

Två olika tavlor finns att välja mellan

- tavla med 1/1 och 1/3 figur 2020 mål.
- 10-ringad precisionstavla

Skjutbanan har belysning vid målen samt strålkastare vid skjutplatserna. Strömbrytare mål finns på vänstra 25 m sidoskärm. Strömbrytare för belysning 100 m och 200 m vallen finns vid vänstra sidoskärmen på 100 m vallen. Strömbrytare vindskydd 300 m finns på vänster sida inne i vindskyddet.

Dukning och skötsel

Dukning akustiskt sker genom skjutledarens försorg. Mtrl förvaras i boden vid vändplanen mellan Stålboda B och C.

Dukning sker genom egen försorg. Ö/S Skjutfältssektionen kan understödja efter ök. Beställning av dukning sker två veckor före aktuell skjutning: Ange måltyp, samt när skjutning ska börja/sluta.

6.1.8.5 Instruktion rörligt mål Stålboda A

Styrutrustning till rälsmålet finns att tillgå i maskinrummet på A-banan. Skjutbar löpsträcka för målspelet är fullbredd (100 m avstånd). Skjutbanans utformning medger skjutning på det rörliga målspelet från 25 m avstånd upp till 300 m avstånd. Vid skjutning på 25 m avstånd får enskild skytt endast skjuta på den halva av skjutbanan som motsvarar skyttens plats. se även SäkR.

Uppstart

Fjärrkontroll finns i rummet invid vändplanen och brukarinstruktioner finns på manöverskåpet

Körning rälsmål

Brukarinstruktioner återfinns vid manöverenheten. Vintertid behöver rälsen snöröjas innan rälsmålet får brukas.

Mål

Grunddukning springande inf fig, byts efter behov av ÖS personal.

6.1.8.6 Instruktion rörligt mål Stålboda C

Banan är inte utrustat med akustisk måltrl, dukas med strfmål och/eller pappfig. Vintertid behöver rälsen snöröjas innan rälsmålet får brukas.

OBS! Under skjutning får ingen personal befinna sig vid eller bakom huvudpanelen till rälsmålet

Sändare, batterier övrig mtrl för det rörliga målet finns i maskinrummet. Skjutbar löpsträcka för målspelet är 34 m (100 m avstånd). Skjutbanans utformning medger skjutning på det rörliga målspelet från 25 m avstånd upp till 100 m avstånd. Vid skjutning på 50 m avstånd får enskild skytt endast skjuta på halva löpsträckan (16 m löpsträcka, se även SäkR och H SKJUTB AK 2021).

Brukarinstruktioner finns vid manöverenheten och en kortfattad version på sändaren.

6.2 SOFIERO F OCH G

Skjutbaneområdet är permanent skyddsobjekt.

6.2.1 Beskrivning av banorna

Inom området finns det en inomhusskjutbana (F) samt en utomhusskjutbana (G). Banorna är utrustade med miljökulfång.

Vid bana (F) finns akustisk målmateriel. Vid bana (G) finns frontskydd för placering av fasta mål samt en vändmålsanordning för 30 figurer. Till bana (G) finns två målbodar och en materielbod..

På bana (G) finns belysning från 60 meter och framåt. Belysningen tänds på sidoskärm vid 60 m vällen.

På skjutbanorna får endast skjutövningar enligt H SKJUTB AK 2021 (utan barrikader/plank) samt SkjutR Pistol (utan barrikader/plank) bedrivas. Stridsövningar ska bedrivas på skjutfältet. Grundövningar "Skjutning under förflyttning" får genomföras på Stålboda A, B och C samt på Sofiero G. För bestämmelser rörande "Skjutning under förflyttning" se Kapitel 2.6.6.

6.2.2 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen

Länsstyrelsen har enligt miljöskyddslagen lämnat sitt tillstånd för försvarsmakten att verksamhet (skjutning) får endast bedrivas under högst 345 dagar per år enligt följande fördelning

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör, sön, helgdagar)
Dagtid 0700-1700	240 dagar	105 dagar
Kvällstid 1700-2200	200 kvällar	75 kvällar
Nattetid 2200-0700	30 nätter	10 nätter

Alla avlossade skott ska redovisas på miljörapport som lämnas i avsedd brevlåda vid Sofiero F eller vid ammunitionsförrådet eller direkt till Ö/S Skjutsäk innehållande datum, namn/enhet, tidpunkt samt antal avlossade skott.

6.2.3 Vapen, ammunition

Tillåtna vapen

- pistol
- automatkarbin (inte AK 4 med varianter på bana (G) se nedan)
- gevär (inte PSG 90/90B på bana (G), se nedan)

Tillåten ammunition

- finkalibrig under 12 mm utan spårljus

Skjutning med hagelvapen och svartkrutsvapen med kaliber över 12 mm är förbjuden.

Skjutning får inte ske med motsvarande hålspetsammunition.

Gäller inte 9/39 övnprj 11.

7,62x51/.308W och grövre kalibrar är inte tillåtna pga buller (bana G).

Skjutning med pansarbrytande ammunition är förbjuden.

Skjutning med spårljusammunition är förbjuden.

6.2.4 Målmateriel och monitorer

I hallen på bana F får endast fast dukad akustisk målmateriel användas.

Pappfigurer får INTE nyttjas i hallen. A4-papper med exempelvis riktpunkt får tillfälligt tejpas direkt på försättstavlan för att kontrollera målmaterielens funktion.

För att monitorerna inte ska träffas av utkastade tomhylsor så ska ak skytt ligga till HÖGER om respektive monitor. Vid skjutning med alla varianter av ak 4 ska dessutom mynningen på vapnet befinna sig framför monitorn i syfte att undvika skada på monitorn p g a mynningsknallen.

På bana (G) ska figurtavla på ram användas.

Tillåten målmaterielen förvaras i bodarna vid bana (G).

6.2.5 Övriga bestämmelser

Det åligger övningsledaren att innan skjutning kontrollera att miljökulfångalet på bana (G) att detta inte är isbelagt och att det inte finns mer än 10 cm snö på kulfångsduken. Kontrollen och borttagning utförs bakom varje tavla längs kulfångets hela höjd och minst till den riskvinkel i sida (V) i mils som framgår av SäkR EHV/Pv (100 mils dock minst 10 m eller till kulfångets kant). Snörakor finns vid målboden. OBS! Gummiduken får inte beträdas.

Erforderlig nyckel uthämtas på Ö/S Skjutsäk.

Vid skjutning ska alltid utbildad skjutledare (tillika övningsledare) närvara.

6.2.6 Skjuthallen (Sofiero F)

Skjutning med hagelvapen och svartkrutsvapen samt jaktammunition är förbjuden.

Skjutning får inte ske med mots hålspetsammunition.

Gäller inte 9/39 övnprj 11.

Skjutning med pansarbrytande ammunition är förbjuden.

Skjutning med spårlyusammunition är förbjuden.

6.2.6.1 Inledning

Skjuthallen är avsedd för att bedriva skjutövningar enligt H SKJUTB AK 2021.

Skjutbanan medger inte stridsövningar.

Detta beroende på skjutsäkerheten, t ex medges max 20 mils i sida vid skjutövning med eldhandvapen.

Skjuthallen har 18 skjutplatser på skjutavstånden 100 m, 50 m och 25 m.

Skjutning får endast ske från dessa avstånd, där det finns krutgasutsug.

Endast skyttar som är väl förtrodda med sitt vapen samt har vapen som är väl inskjutna får bruka skjuthallen.

6.2.6.2 Övningsledarens åtgärder innan skjutning

Belysning

Välj belysningsalternativ på manöverboxen till höger vid 100 m vallen.

Ledbelysning – tänds innanför dörren vid hallens SO hörn

Belysning – Belysningen i hallen är dimbar. Väljs vid 100 m vallen.

Släckt belysning för "Mörkerskjutning" – Får endast användas vid skjutning med väl skottställda optiska riktmedel.

Siluettbelysning – Målen svagt belysta (kan kombineras med släckt belysning).

Säkerhet

Kontrollera att inkörsporten och gångdörr vid målboden är stängda och reglade. Kontrollera att mål, målställ samt rikoschettskydd är hela. Om rikoschettskyddet är skadat på någon skjutplats råder skjutförbud på den skjutplatsen. Anmäl skadan till Ö/S.

Strax före skjutning, slå på fläktarna på aktuellt skjutavstånd. I o m att ventilationen slås på tänds varningslampor för "*Skjutning pågår*" vid alla ingångsdörrar till skjuthallen.

Observera att vid färre än tio skyttar räcker det om halva skjutvallen används och ventileras.

Vid blindavfyring i samband med patron ur *ska* vapen riktas mot mål/kulfång. Alla skyttar ska informeras om detta innan skjutning påbörjas.

OBS! Skjutförbud vid skjutförbudsbelysning (roterande varningsljus framme vid tavlorna) och skyltning för arbete pågår.

Övrigt

- Skjutstöd, liggunderlag förvaras på väggen vid 100 m vallen
- Banan är normalt dukad med försättstavla PEK2

På F-banan finns arton akustiska ställ. Möjlighet att montera monitorer för markering finns på 25 m, 50 m och 100 m. Utvärdering kan ske av träff/bom, skottets läge, poäng, träffbild i mm, skjuttid mellan 1:a och sista skottet.

Två olika tavlor finns att välja mellan

- tavla PEK2 (std dukning)
- 10-ringad precisionstavla

Dukning och skötsel

Dukning sker genom egen försorg.

Monitorerna förvaras på 100 m vallen. Dessa jämte tillhörande kabel kopplas in på valt skjutavstånd av skjutande förband. Monitorerna ska alltid vara inkopplade och strömförsörjda.

OBS! Varje monitor har en bestämd skjutplats = nummer.

Handhavande monitor

- Monitorn ska placeras till vänster om Ak skytt.
- Anslut kablarna och vänta ca 2 min. ONLINE visas i nedre högra rutan. (Om skärmen inte startar kontrollera att skärmen är påslagen tryck ON).
- Tryck F 1 (Program)
- Välj figur F1-F4. Tryck "Next win" för att komma åt övriga tavlor/fig.
- KLAR visas i nedre högra rutan = klart för skjutning
- Efter genomförd skjutning tryck Delsumma = serien sparas.
- Träffresultat och tid mellan skott avläses i övre högra rutan. Träff inom "killzon" markeras med flagga. Senaste skott markeras med tunt +.
- Avstånd mellan ytterskott (FI) avläses i nedre mittre ruta. (MPT inte intressant). För att stega mellan skotten tryck 6 alt 1.
- För att zooma in resp figur tryck Zoom (F1) (OBS 1/1 +1/2 fig ej zoom).
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- För att se gamla resultat tryck ESC-F3- F1-F1 och tryck för önskad serie vilket visar Återskapa i nedre högra rutan. Stega inom serien enligt tidigare.
- För att skjuta ny serie tryck Repetera (F3) och invänta KLAR i nedre högra rutan.
- Tryck HOME (9) för att gå till startmeny.

OBS! Efter avslutad skjutning ska skyddsplåten på monitorn fällas ner, kontakten lossas och skyddspropparna sätts tillbaka på kontaktdonen. Monitorn ska alltid förvaras påslagen på 100 m vallen, på rätt skjutplats och inkopplad innan skjutbanan lämnas.

Handhavande tavelmtrl

Tavlorna är mycket känsliga för oöm hantering därför ska tavelbyte ledas/kontrolleras av befäl.

6.2.6.3 Övningsledares åtgärder efter skjutning

- **Plocka tomhylsor och städa.**
- Återställ monitorer, liggunderlag och skjutstöd till 100 m vallen
- Låt ventilationen gå under hela efterarbetet så att alla krutgasrester ventileras ut
- Visitera värmestugan med dess toaletter
- Stäng av ventilation, släck och lås dörrar
- Anmäl fel och brister till Ö/S
- Skriv miljörapport.

6.2.6.4 Värmestuga

I skjuthallen finns en värmestuga med två entrédörrar till skjuthallen. Vid respektive dörr finns det röda varningslampor, ”Skjutning pågår”. När de är tända ska man ha hörselskydd påtaget innan man öppnar dörr till skjuthallen. Värmestugan får även utnyttjas av skjutlag på Sofiero G banan. I värmestugan finns det toaletter, vatten och lektionssal med whiteboard med plats för 38 sittande personer. I värmestugan finns det en fast telefon i första hand avsett för att larma vid olycka. Mobiltäckning i hallen är begränsad.

6.2.7 Utomhusskjutbana (Sofiero G)

6.2.7.1 Handhavande vändmål

I kontrollrummet till vänster vid 10 m skjutavstånd återfinns fjärrkontroller för styrning vändmål. En enkel styrenhet av modell visa /dölj och en annan programmerbar enhet. Instruktioner för handhavande återfinns i kontrollrummet.

6.2.7.2 Säkerhetsbestämmelser

Kortaste tillåtna skjutavstånd på Sofiero G är 7 m vid skjutning på halvfigur på upphöjd ram. I andra fall är kortaste skjutavstånd 15 m.

Vid skjutning på korta skjutavstånd 7 m eller närmare ska heltäckande klädsel och skyddsglasögon bäras och vapnet ska hållas i horisontellt läge. Detta för att minimera risken för återstuds av metallrester som fastnat i miljökulfångalet gummidukens underkant.

Varningstavla och kedja vid målboden ska vara upphängd under pågående skjutning, detta för att varna personal i hallen som går ut genom stora Ö-porten. Varningstavla skarpskjutning pågår ska fällas innan skjutning från 100 m får påbörjas.

Skjutning med hagelvapen och svartkrutsvapen med kaliber över 12 mm är förbjuden.

Skjutning får inte ske med motsvarande hålspetsammunition.

Gäller inte 9/39 övnprj 11.

7,62x51/.308W och grövre kalibrar är inte tillåtna pga buller.

Skjutning med pansarbrytande ammunition är förbjuden.

Skjutning med spårlyusammunition är förbjuden.

Om frontskydd vid anordning för fasta mål är skadat så att pansarplåten är oskyddad är kortaste tillåtna skjutavstånd 50 m. Detta ska anmälas direkt till Ö/S.

6.2.7.3 Belysning

Siluettbelysning för skjutning i mörker finns på G-banan bakom frontskyddet. Strömbrytare siluettbelysning finns i kontrollrummet till vänster vid 10 m skjutavstånd.

Strömbrytare för skjutbanebelysning finns på 60 m skjutavstånd bakom höjdskärmens vänstra pelare.

6.2.7.4 Övningsledares åtgärder efter skjutning

- **Skjutbaneområdet är avstädat**
- Mattor mm är inställda (upphängda) på avsedda plaster
- Tavlor, figurer är klistrade och inställda på rätt plats
- Åverkan inte har skett på anläggningen eller materielen
- Lyset är släckt i målbodar och dörrar låsta
- Varningstavlor är uppfällda
- Hylsor uppsamlas och återlämnas till ammunitionsförrådet.
- Sopor slängs i sopkorgarna. OBS! Matrester får inte slängas i sopkorgarna, matrester ska medföras och slängas i matavfallscontainern vid matsalen.
- Eventuella skador på anordningar eller materiel anmäls till Ö/S Skjutfältssektionen
- Nycklar som inte är fast tilldelade återlämnas
- Miljörapport inlämnas!

7. BESTÄMMELSER FÖR SKJUTNING MED SKARP AMMUNITION PÅ SKJUTFÄLTET

7.1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

7.1.1 Inledning

Här meddelade bestämmelser för skjutsäkerhetstjänsten på Kungsängensfältet befriar inte övningsledare från skyldigheten att iakttaga bestämmelser enligt SäkR. Övningsledare ansvarar för att all personal som deltar i övning är orienterad om för övningen gällande bestämmelser i SäkR och lokala bestämmelser.

Skjutfältet är det område som på karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT (NMK MO) skala 1:20 000 är innanför "gräns för skjutfält", (se bilaga 2).

Skjutfältet är indelat i skjutområden 1-13 (SO 1 - SO 13).

Skjutfältet är som det låter i första hand till för skarpskjutning (St Sättra undantaget beroende på spärrat område m.m.). *Beblandning av skarpskjutning och lösövningar på skjutfältet inom spärrat område ska undvikas.*

7.1.2 Skjutningar med risk i höjd under och över 335m MSL

På övnings- och skjutfältet gäller övervakningsgrad GUL (SäkR G kap 9).

Skjutfältet är restriktionsområde. Om restriktionsområdet är aktiverat gäller övervakningsgrad GRÖN, annars gäller övervakningsgrad GUL.

Högsta riskområde i höjd för hela skjutfältet är 335m MSL ($z + Y(Y\text{-topp}) + k^1$). Om möjlighet finns ska R16B nyttjas då det ger minst störningar.

Skjutning med riskområde i höjd över 335m MSL, se bilaga 4.

7.1.3 Skyldighet att ta del av skjutvarning

Alla med ärende till skjutfältet, är skyldiga att ta del av skjutvarning. För beträdande av farligt område, se 7.1.5.

7.1.4 Avspärrningsanordningar och skyltar

Avspärrat område är farligt område. Inom farligt område får endast övningsledare (med övningsavdelningar) och av honom eller skjutsäkerhetspersonal bemyndigad personal befinna sig.

Avspärrningsanordning får ej hävas av annan än skjutsäkerhetspersonal

Skjutfältets ytterbommar ska alltid vara stängda och låsta.

¹ K-värde läggs endast till för granater (tändrör och sprängämne) som kan detonera i bana. Tillämpas inte för projektiler.

7.1.4.1 Informationstavla

På ett antal platser på övnings- och skjutfältet (Brunna, Björnhäll, Bom 1, Gällövsta, Tranbygge, Bom 39, Bom 28a, Bom 28b Negelstenaviken och Bruksviken) finns informationstavlor på vilka det anges var och när skjutningar pågår samt det farliga områdets omfattning.

Bild 7:1 Informationstavla

7.1.4.2 Skjutfältsgränstavla

Skjutfältet är avgränsat med staket, där varnings- och skyddsobjektstavlor är uppsatta. Farligt område är skyddsobjekt.

Bild 7:2 Exempel på skjutfältsgränstavla med skyddsobjektsskylt

7.1.4.3 Spärrtavla

Vid samtliga vägar och stråk som leder in mot skjutfältet finns spärrtavlor eller spärrbommar med spärrtavlor uppsatta. Plats för avspärrningsanordningar framgår av bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT (NMK MO) skala 1:20 000. Utöver nedanstående utsätts i vissa fall säkerhetsposter.

Bild 7:3 Exempel Tillträdesförbud

Bild 7:4
Exempel Tillträde tillåtet

7.1.4.4 Brytpunkter

Tavlor med brytpunkter (t ex vis BP Tranbygge) som hänvisning för räddningstjänst finns vid bom 1, 52, 41a, 39 samt infart till Tranbygge.

Bild 7:5 Exempel Brytpunktstavla

7.1.5 Passage genom farligt område

Övningsledare är ansvarig för till-/fråntransport för egen övningsavdelning inom farligt område.

Passage genom farligt område får ske med övningsledarens eller Skjutsäkerhetscentralens tillstånd. Vid vistelse inom farligt område för annan personal än skjutande enheter (t ex vid rek av terräng) ska dessa ta del av dagens aktuella risk samt kvittera det aktuella vistelseområde på Skjutsäkerhetscentralen. Kommer vistelse att ske innanför och/eller i direkt anslutning till riskområde, ska samverkan genom direktkontakt med ansvarig övningsledare/skjutledare genomföras innan passage sker in i farligt område (passage av spärrbom, motsv). Samverkan sker lämpligen i samband med kvittering av dagens risk vid Skjutsäkerhetscentralen, dock minst genom radiosamband med ansvarig övningsledare/skjutledare.

Ska spärrad bom hållas öppen, ska post vara utställd genom övningsledarens försorg. Post ska vid detta tillfälle vara försedd med nyckel till spärrbom och skriftlig instruktion där det framgår vilka som får passera. Förbindelse mellan övningsledare och post upprätthålls genom skjutsäkerhetsradio.

Vid nyttjande av SIB-anläggningen (St Sättra) då denna ligger inom spärrat område (se bild 7:3), ska kvittens ske på Skjutsäkerhetscentralen.

7.2 SKJUTSÄKERHETSTJÄNSTEN

7.2.1 Organisation för Skjutsäkerhetscentralen

För bemanning i Skjutsäkerhetscentralen finns följande personal.

- C Skjutsäk ansvarig för skjutsäkerhetstjänsten
- Skjutsäkerhetspersonal

Skjutsäkerhetspersonalen kan beordra övningsledare med övningsledningspersonal att, efter utbildning, vara sammanhållande chef för farlig verksamhet på skjutfältet.

Skjutsäkerhetspersonalen fastställer behovet av personal som ska tjänstgöra beroende på antalet skarpskjutningar (samordningsbehov) och kunskapsnivån på övningsledare och förband.

Skjutsäkerhetspersonalen bemannar Skjutsäkerhetscentralen som är skjutfältets sambands- och informationslokal.

7.2.2 Avspärrning

Före skjutning avspärras det farliga området genom att berörda spärrbommar och spärrtavlor stängs/fälls.

Skjutfältets spärrning genomförs av skjutsäkerhetspersonal. Då det farliga området inte kan avspärras med befintliga spärrbommar och spärrtavlor, utsätts poster med skriftlig instruktion. Då skjutsäkerhetspersonal ur Ö/S inte kan spärra området eller upprätta Skjutsäkerhetscentralens funktioner eller sätta ut säkerhetsposter beordrar Ö/S avd (skjutsäkerhetscentralen) övningsledare att avdela personal för detta.

7.2.3 Skjutsäkerhetsnät

För att förlytta sig inom farligt område ska övningsledning/övningstätter/enskilda ha tillgång till skjutsäkerhetsradio.

För samband mellan Skjutsäkerhetscentralen, övningsledare (med övningsavdelningar) och annan på skjutfältet behörig personal används Rakel som skjutsäkerhetsradio. Kungsängens skjutfält har tre (3) talgrupper som kan användas. Talgrupp Kungsängen Skjutsäk, index: 4043 och Kungsängen Samverkan, index: 4044 samt Kungsängen Drift Uh, index: 4045.

Vid vistelse inom farligt område ska övningsledare (eller särskilt utsedd personal) vara försedd med skjutsäkerhetsradio som uthämtas vid Skjutsäkerhetscentralen.

- **Kungsängen Skjutsäk. Index: 4043:** Ständig passning ska upprätthållas på Kungsängen Skjutsäk som är skjutsäkerhetstalgruppen. Här regleras eldtillstånd och eldförbud samt skjutsäkerhetsärenden.
- **Kungsängen Samverkan. Index: 4044:** Via denna talgrupp sker alla andra samtal utöver skjutsäkerhetsärenden.
- **Kungsängen Drift Uh. Index: 4045:** Denna talgrupp nyttjas av FortV vid arbeten på Kungsängens skjutfält och kan nyttjas av andra efter överenskommelse med Skjutsäkerhetscentralen för övrig radiotrafik på Kungsängens övnings- och skjutfält.

Utlåning av skjutsäkerhetsradio för annan verksamhet än skarpskjutning kan ske i undantagsfall. Härvid prioriteras skarpskjutningar (och motsvarande).

7.2.3.1 Anropssignaler

Skjutsäkerhetspersonal och annan behörig personal

(AC)	Skjutsäkerhetscentralen
(CS)	C Skjutsäk
(CF)	Skjutsäkerhetspersonal
(AV)	Kasernvakten KÄ

Fasta anropssignaler på Kungsängens skjutfält

(SP) SO 1 (Prickskyttebanan)	(SU) SO 8 (Uppgården)
(SG) SO 2 (Gällövsta)	(UA) SO 8 (PF-banan)
(GA) SO 2 (Gällövsta pistolbana)	(SS) SO 9a (Stora Sätra)
(SL) SO 3 (Görjaskogen)	(SB) SO 9b (Borgarbo)
(ST) SO 4 (Torsätra)	(SF) SO 10 (Fågelhäll)
(SR) SO 5 (Rosendal)	(SE) SO 11 (Skolhusbacken)
(SK) SO 7 (Kulla)	(SD) SO 12 (Handgranatsbana 1)
(KA) SO 7 (SSK-gatan)	(DA) SO 12 (Handgranatsbana 2)
(KB) SO 7 (Gövngr-banan)	(SN) SO 13 (Negelstena)
(SÖ) SO 7 (Örsta)	(NA) SO 13 (Negelstena S)
(SH) SO 7 (Trehusbacken)	(SX) Reserv

Andra anropssignaler, t ex understationer till ovanstående tilldelas enligt Ö/S avd, t ex (TA) är understation till (ST). Skjutsäkerhetspersonal tilldelar anropssignaler i samband med fastställandet av skjutvarning.

Detta meddelas övningsledaren på utskick från Skjutsäkerhetscentralen. Ovanstående anropssignaler får endast användas av övningsledare som har fått sig en sådan tilldelad. Då anropssignal inte erhållits används befattning eller namn.

7.3 ÖVNINGSLEDARES ÅTGÄRDER FÖRE, UNDER OCH EFTER SKJUTNING

7.3.1 Riskområde

Riskområde beräknas/konstrueras av övningsledare med beaktande av bestämmelserna i SäkR. Ytterligare erforderliga upplysningar kan ges av Skjutsäkerhetscentralen eller Verksamhets säkerhetsofficer. Risk får läggas över St Sättra om övningsledaren disponerar alla delområden i SO 9a. För skjutning med riskområde i höjd över 335m MSL ($z + Y(Y\text{-topp}) + k$), se bilaga 4. Observera att även skjutning med FX-ammunition kräver beställning med samma rutin som vid skarpskjutning! Senast 2 vardagar innan genomförande (se 7.3.2).

7.3.2 Beställning av skjutvarning, avspärrning.

Skjutvarning och avspärrning görs på blankett ”Beställning Skjutvarning”, se bilaga 10. Denna ska vara Skjutsäkerhetscentralen tillhanda senast tisdag kl 1200 två veckor före aktuell skjutvecka. Oleat med referenspunkter (RT) över planlagd skjutning i skala 1:20 000, upptagande största riskområde², höger och vänster skjutgräns, skjutområde och skjutplatser ska bifogas beställningen. Oleat till fasta utbildningsanordningar för handgranatkastning i Dammkärret och Trehusbacken, samt sprängning på Borgarbo, behöver inte bifogas beställningen. Dock ska radien för riskområdet framgå på beställningsblanketten.

I undantagsfall kan tillägg av skjutplats, utökat riskområde samt skjuttid ske inom befintligt farligt område, senast kl 12.00, två vardagar innan aktuell skjutning. Extrainlagd skjutning/sprängning beslutas av skjutsäkerhetspersonal.

Det går inte att utöka befintligt farligt område genom ändringstryck.

7.3.3 Anvisningar för ifyllande av beställningsblankett

- DAG & DATUM: Veckodag och år, månad och dag. (Ex: Tisdag, 240820)
- KLOCKAN: Området får inte avspärras längre tid än som är erforderlig för Skjutning (Skjutning efter kl 17:00 och helgdag ska kontering anges)
- PLATS: Skjutområde och stridsställningar eller körvägar (Ex: SO 4, Torsätra Näste B)
- MOT: Huvudskjutriktning i väderstreck. (Ex: NV)
- SKJUTGRÄNSER: Vänster och höger skjutgräns anges i Mils (Ex: V 3800, H 4900)
- AMMUNITION: Enligt ammunitions katalog. (Ex: 7,62 slprj eller 84/48 slövnprj eller shgr m/56 eller spräng- och tändmedel samt närlys/lyspr vid mörker)
- OrgE: OrgE och underavdelning anges. (Ex: LG, Livkomp)
- RISKOMRÅDE: Området anges med namn eller med hänvisning till oleat.
- SJUKVÅRDSBEREDSKAP: Den grad av sjukvårdsberedskap övningsledaren fastställt och ordnat för övningen (gällande tidsfaktor, se kapitel 2)

Skjutvarningen och kopia på beställningen sänds per e-post till beställaren snarast efter att sammanställning av skjutvarningen är gjord. OBS! Beställaren ska om behov finns, ta kopia på riskområdesoleat för eget behov.

² Vid användande av PGM SGD används ”Totalt riskområde”. Samt att enskilda riskområden döljs innan utskrift.

7.3.4 Fasta skjutplatser med förenklad beställning till skjutvarning

Fasta skjutplatser finns iordningställda med tillhörande riskområden.
Aktuella riskområden erhålls genom Skjutsäkerhetscentralen.

Nyttjandet av fasta skjutplatser frångår inte övningsledaren det ansvar som åläggs denne i SäkR.

7.3.5 Övningsledares åtgärder på skjutdagen

Övningsledaren;

1. Anmäler sig i Skjutsäkerhetscentralen, på den tid som framgår på beställarens kopia av "Beställning Skjutvarning". (Som regel kl 08.00).
2. Kontrollerar sitt riskområde (oleat) samt samverkar vid behov med övriga skjutledare.
3. Kvittrar på Fällnings- och samordningsordern, därmed påtager han sig det ansvar som åligger honom enligt SäkR.
4. Kvittrar skjutsäkerhetsradio.
5. Gör förbindelseprov på skjutsäkerhetsradion innan avfärd till skjutfältet.

Skjutning (motsvarande) får inte påbörjas före:

- Skjutsäkerhetspersonal, eller av C Skjutsäk utsedd personal, har fällt på Fällnings- och samordningsordern angivna avspärningsanordningar och anmält detta till Skjutsäkerhetscentralen.
- Övningsledaren har samband på skjutsäkerhetsnätet med Skjutsäkerhetscentralen och tidpunkt för skjutning enligt Fällnings- och samordningsordern har infallit.
- Eldtillstånd har givits av skjutsäkerhetspersonal (AC).
- Längre uppehåll i skjutningen (t ex lunch och middag) anmäls också till Skjutsäkerhetscentralen som då återtar eldtillståndet. Härvid ska AC meddelas hur länge uppehållet beräknas vara.

Förbindelseprov med Skjutsäkerhetscentralen görs en gång/timme.

7.3.6 Avbrytande av skjutning

Skjutning ska avbrytas:

- På order från AC/Skjutsäkerhetscentralen.
- Då ATCC/Arlanda eller AC/Skjutsäkerhetscentralen kommenderar **R16 Avbryt Eld Upphör! R16 Avbryt Eld Upphör!** Skjutningen ska omedelbart avbrytas av övningsledaren, eller luftbevakningpost om sådan avdelats, om flygfarkost upptäcks visuellt vara på väg in i riskområde för skjutningen och/ eller sprängningen. Bekräftelse till AC ska avläggas i turordning enligt Fällnings- och samordningsordern.
- Då sambandet till AC/Skjutsäkerhetscentralen har gått förlorat.
- För att släppa fram utryckningsfordon (ambulans, läkare, brandfordon, polis).
- Då så krävs med hänsyn till säkerheten, tex mattransporter eller svampplockare på fel plats.
- Senast på i Fällnings- och samordningsordern för skjutplatsen angiven tidpunkt.

- Skjutningen ska kunna stoppas på flera oberoende sätt: Tecken, kommandon, stridsledningsnät, målen fälls, signalpistol med rökspår, signalammunition m fl. Övningsledaren ska innan skjutningen/sprängningen påbörjas ha fastställt och meddelat övningsledning/övande personal på vilka sätt, och hur de avses att användas.

7.3.7 SAMBANDSFÖRESKRIFTER MELLAN STOCKHOLM ATCC OCH LIVGARDETS SKJUTSÄKERHETSCENTRAL (AC)

- Livgardets skjutsäkerhetscentral (AC) ringer och anmäler till ATCC att dagens skjutningar påbörjas (30 min. innan skjutningen börjar). Skiftesledare eller flygledare gör ett förbindelseprov över Rakel skjutsäkerhetsradionätet på talgrupp Kungsängen Skjutsäk enligt följande.
ATCC: "R16, R16"
R16: "R16, R16, kom"
ATCC: "R16 från Stockholm, förbindelsen provas, kom"
R16: "Hörbarhet 5, klart slut"

OBS! Gäller vid <u>all</u> aktivering av R16. Vid förbindelseavbrott gäller skjutförbud!
--

ATCC övervakar den kontrollerade trafiken i Stockholm TMA och Arlanda CTR (kontrollzon) så att de inte flyger in i R16.

- Skjutning stoppas genom att skiftesledare eller flygledare sänder på skjutfältsradion enligt följande.
ATCC: "R16, avbryt eld upphör!, R16, avbryt eld upphör!"
R16: "R16 har uppfattat eld upphör! Klart slut"
R16. AC/Skjutsäkerhetscentralen kontrollerar att skjutande enheter har uppfattat eldförbudet på R16.
ATCC kontaktar därefter R16 (AC/Skjutsäkerhetscentralen) för överenskommelse om när skjutning/sprängning kan återupptas.

Skjutsäkerhetscentralens larmtelefon: 08-584 524 27, används endast för avbrytande av skjutning på R16 Kungsängen vid bortfall av radiosamband.

7.3.8 Åtgärder efter skjutning

Övningsledare ska efter övning:

- Kontrollera sitt skjutområde, vid uppkomst av OXA, se 7.5.4.
- Återlämna lånad materiel till respektive plats.
- Anmäla skador på terräng eller materiel till Ö/S.
- Skriva miljörapport, se bilaga 10. Miljörapporten lämnas till Skjutsäkerhetscentralen (Ö/S) eller till ammunitionsförrådet i samband med ammunitionsredovisning d v s senast en vecka efter genomförd verksamhet.

7.4 UTBILDNINGS- OCH MÅLMATERIEL PÅ FÄLTET

7.4.1 Beställning

Fjärrstyrd målmateriel (Fallmål 2020 och 2021) och övrig målmateriel beställs via, Ö/S Skjutfältssektion två veckor innan aktuell skjutdag, se bilaga 11. Vid större mängd virke ska beställning göras mot förbands egen kontering och uthämtas vid Ö/S Skjutfältssektion.

7.4.1.1 Fjärrstyrd målmateriel

Livgardet disponerar:

- Fallmål 2020 målmekanismer, (fast måldukning på vissa platser).
- Ett 2010 målbogserspel
- Radarinmätningstrustningar till 2010
- Fallmål 2021

Eventuell prioritering av målmatrl görs av Ö/S Skjutfältssektion efter samverkan med berörda enheter/förband.

7.4.1.2 Ut- och inlämning

Materiel kan avhämtas vid Ö/S Skjutfältssektion. Materielen beställs två veckor innan genomförande på målbeställningsblanket (se bilaga 11). Övningsledaren ansvarar för att materielen återställs enligt överenskommelse. På skjutfältet finns det skjutplatser med fast dukning, se bilaga 11. Dessa måldukningar får inte flyttas/ändras utan tillstånd från Ö/S Skjutfältssektion. Individnummer på 2020 mål i dessa dukningar får inte ändras. Dukningsskisser, batterier och styrutrustning hämtas vid Ö/S Skjutfältssektion

Pappfigurer och säckvävsmål för nyttjande på skjutfältet finns i målbodar vid Gällövsta, Negelstena, Torsätra, och Uppgården.

Felaktig eller skadad materiel ska märkas upp och anmälas till Ö/S Skjutfältssektion

Övningsledare är ansvarig för att:

- Målmateriel återställs till den målbod där mtrl är uttagen.
- Figurerna är klistrade vid inlämningen.
- Materielen placeras på avsedda platser i målboden.
- Fallmål ska återlämnas med helt nedfäld ram samt vara lastade på pall, enligt order från Ö/S Skjutfältssektion och uppställda på angiven plats.

7.4.2 Anvisning för dukning

Fjärrstyrd målmateriel får endast användas där fullgott skydd är ordnat. För tjocklek på olika material se Säkr. Skyddets höjd ska anpassas till minsta skjutavstånd. Brandfarligt material såsom gräs och liknande undanröjs, vid stor brandrisk ska plåtfigur användas.

Fallmål 2020 och 2021 ska främst skyddas av röd välvda pansarplåtar, dessa finns att låna vid Ö/S Skjutfältssektion. Då många fallmål 2020 har blivit sönderskjutna ska risken för studs/rikoschett mot berg, sten och pansarplåt beaktas.

7.5 SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

7.5.1 Val av skjut- och målområde

För att undvika onödigt störande buller i Håbo-Tibble och Sigtuna ska följande beaktas

- Vid övningar med vapen med gasutströmning bakåt samt spräng- och tändmedel ska övningsledare kvälls- och nattetid undvika att använda det nordvästra området av skjutfältet (SO 13). I stället bör det sydöstra området av skjutfältet användas (SO 1, 2, 3 och 7).

Målområden för stridsskjutning mot och i skog är de gulfärgade områdena som framgår av bilaga 2 Karta KUNGSÄNGENS SKJUTFÄLT (NMK MO) skala 1:20 000. Inom/mot övriga skogsområden är skjutning med skarp ammunition förbjuden.

7.5.2 Skjutning med stridsladdad ammunition

Utöver bestämmelserna i SäKR gäller följande bestämmelser:

- Skjutning får endast ske på av C Skjutsäk godkänd plats. Dessa platser har valts för att i möjligaste mån undvika OXA, underlätta ytletning och ammunitionsröjning samt att begränsa ytan på det eventuellt avspärrade området.
- Endast av Ö/S tillhandahållen målmaterial får beskjas med stridsladdad ammunition (för skarpt P-skott se SäKR EhvPv).
- Tid för ytletning ska planeras in tillsammans med Ö/S i anslutning till övningsstillfället. Trupp ska kunna tillhandahållas för ytletning.

Skjutledare är ansvarig för att utmärkning/avspärrning av OXA sker innan platsen lämnas. Om OXA uppstår, ska denna utmärkas innan skjutningen fortsätter. Rapport ska snarast lämnas till C Skjutsäk. Materiel för utmärkning/avspärrning ska medföras av skjutledaren, se 7.5.4.

7.5.3 Skjutning med granatkastare och artilleri

Skjutning med granatkastare och artilleri följer i stort samma rutiner och grundläggande bestämmelser som för skjutning med andra vapensystem. Särskilt ska dock hänsyn tas till val av batteriplats för artilleri så att boende på övningsfältet inte störs eller att de kan förvarnas om buller (se kapitel 2). Målområden ska noga utväljas så att andra övningsplatser vägar eller anläggningar inte kontanteras med OXA.

Säkerhetschef indirekt eld kan efter framställan utnyttja Skjutsäkerhetscentralen som arbetsplats under skjutningarna.

Vid skjutning med grk/art överstigs ofta riskområdet i höjd 335m MSL. För att minimera störningar på flygtrafiken från Arlanda ska pjäs/batteriplats och målområde väljs så att endast en mindre del av R16 behöver aktiveras. Om möjlighet finns ska R16B nyttjas då det ger minst störningar.

7.5.4 OXA

Då OXA har konstaterats förfars enligt SäkR. Uppstår OXA, ska området utmärkas med varningsanslag. Materiel för detta finns vid Skjutsäkerhetscentralen. Rapport avseende typ av OXA och dess plats meddelas senast samma dygn som OXA uppstår till C Skjutsäk.

Sammanställning över OXA förs av C Skjutsäk. Rövning av inrapporterade OXA utförs efterhand av Ö/S. [Aktuell karta och beskrivning av OXA-områden finns på följande länk.](#)

Alla som påträffar OXA ska snarast märka ut denna och underrätta Ö/S avd (Skjutsäkerhetscentralen) eller Kasernvakten.

7.5.5 Bestämmelser för skjutning mot kasserade fordon

Skjutning mot kasserade fordon får göras först efter redovisning av ammunitionsslag och fordonstyp till C Skjutsäk varefter följande åtgärder ska vara gjorda:

- Endast fordon tillhandahållna av Ö/S får användas.
- Fordonet ska vara miljösanerat.
- Skjutning får endast ske på anvisad plats.
- Bil med glasrutor och plastdetaljer ska alltid placeras på en pressening.

Övningsledare ansvarar för avstädning samt alla kostnader som uppstår i samband med skjutningen.

7.5.6 Användning av laser

På Kungsängens övnings- och skjutfält samt på Rosersbergs övningsfält är det tillträde för allmänheten då skjutning/övning inte pågår varför särskild hänsyn måste tas när laser användas på icke avlyst område.

Laser klass 1 och 2 får användas utan särskilda begränsningar.

Laser klass 3A och högre, får inte användas på Rosersbergs övningsfält.

Vid hantering med laser klass 3A eller högre på Kungsängens övnings- och skjutfält, ska åtgärder vidtas enligt SäkR G.

Laser klass 3B med längsta direktstrålning (h) över 1 000m får användas på Kungsängens skjutfält efter avlysning. På avlysningen ska det framgå mätplats, mätområde (skjutgräns V och H) samt vilket h-värde lasern har.

Laser klass 3B med längsta direktstrålning (h) under 1000m får användas på Kungsängens skjutfält efter anmälan till Skjutsäkerhetscentralen minst 2 vardagar före aktuellt skjutillfälle samt att åtgärder vidtas enligt SäkR G.

Dämpad laser klass 3B och skjutsimulator får användas på Kungsängens övnings- och skjutfält samt Rosersbergs övningsfält utan begränsningar.

7.5.7 Flygverksamhet på Kungsängens skjutfält

Bestämmelser för verksamhet med RPAS och flyg på Kungsängens skjutfält. Se bilaga 13.

7.6 SJUKVÅRDS- OCH OLYCKSFALLSBEREDSKAP

7.6.1 Sjukvårdsberedskap

Kungsängens övnings- och skjutfält har Tidsfaktor 1 (T1) för transport till kvalificerad sjukvårdsinrättning. Övningsledare bör beakta väder- och väglagsförhållanden som kan generera en uppräknig av tidsfaktorn. Övningsledare ansvarar för att upprätthålla rätt sjukvårdsberedskap.

Kasernvakten har passningsalternativ 1 på skjutsäkerhetsnätet RAKEL talgrupp Kungsängen Skjutsäk.

7.6.2 Åtgärder före övning

Övningsledare ska, före övning påbörjas, orientera övningsdeltagare om:

- Aktuella anropssignaler för att tillkalla hjälp/räddningstjänst samt hur anrop sker.
- Aktuell brytpunkt för övningsplatsen.
- Hur vägvisning sker från brytpunkt till övningsplats/skadeplats genom exempelvis en man vid själva brytpunkten, en man vid varje vägskaäl fram till skadeplats.

7.6.3 Påkallande av räddningstjänst

Åtgärder på olycksplats:

- Larma räddningstjänst via 112, samt Kasernvakten (AV) på skjutsäkerhetsnätet RAKEL talgrupp Kungsängen Skjutsäk ALT telefon till Vaken (AV) 08-584 540 39.
- Orientera Skjutsäkerhetscentralen (AC) om olycka på radio ALT telefon till Skjutsäkerhetscentral (AC) 08-584 520 00.
- Tillse att personal för vägvisning finns från brytpunkt (BP) till skadeplats.
- Då skarpskjutning ej pågår på skjutfältet, är sambandet ej upprättat vid Skjutsäkerhetscentralen (AC) utan endast Kasernvakten (AV).

Skjutledare/övningsledare agerar enligt minneskort "Åtgärd. Olycka"

7.6.4 Åtgärder vid Skjutsäkerhetscentralen

Åtgärder vid Skjutsäkerhetscentralen i händelse av olycka under skarpskjutning:

- Kontakta (AV), säkerställ att ambulans tillkallats samt att sjukhuset (FH LG) kontaktas.
- Beordra eldupphör på samtliga skjutande enheter.
- Kontrollera att skjutledare på olycksplatsen möter upp med personal vid brytpunkt (BP).
- Avaktivera R16 genom att ringa ATCC/Arlanda 08-585 547 00.
- Rapportera händelsen till VB/LG, C Ö/S och verksamhetssäkerhetsofficer.
- Fortsatt bevakning på skjutsäkerhetsnätet.

Övrigt enligt LG SO.

7.7 SÄRSKILDA UTBILDNINGSANORDNINGAR

7.7.1 Sprängplatsen vid Borgarbo (trummsprängning Bastuvreten)

Sprängning på Borgarbo sprängplats.

Laddningsvikt under 1 kg placeras enligt skiss Borgarbo sprängplats (se 7.7.1.1). Laddningsvikt >1 kg-10 kg ska placeras högst 3 m från norra bullervallen.

Sprängning är inte tillåten utanför det markerade området (se 7.7.1.1).

Tillstånd att spränga på annan plats begärs hos C Skjutsäk.

Målmateriel avsedd att användas vid förevisning av minors och handgranaters splitterverkan beställes på målbeställningsblanket (se bilaga 11). Sprängobjekt finns på sprängplatsen. Egna sprängobjekt får tillföras efter tillstånd av C Ö/S.

På skjutfältet i övrigt får spräng- och tändmedel med högst 125 g sprängas vid varje tändställe. Sprängstav (250g) får användas efter tillstånd från C Skjutsäk. Sprängning av och skjutning mot fordon, får ske efter tillstånd av Ö/S (se 7.5.5).

Efter avslutad sprängning ska:

- Städning och avdukning ske samt återställning av målmateriel i målbod.
- Mindre (bärbara) skrotdelar läggs på anvisad plats för bortforsling av Ö/S.
- Miljörapport skrivas, se bilaga 10. Miljörapporten lämnas till Skjutsäkerhetscentralen (Ö/S) eller till ammunitionsförrådet i samband med ammunitionsredovisning d v s senast en vecka efter genomförd verksamhet.

7.7.1.1 Skiss över sprängplatsen

7.7.1.2 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen

Totalt får högst 1 200 laddningar sprängas på sprängplatsen per år och användas högst 100 dagar per år enligt följande fördelning.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön-, helgdagar)
Dagstid 0700-1700	100 dagar	10 dagar
Kvällstid 1700-2200	25 kvällar	0
Nattetid 2200-0700	5 nätter	0

Använda laddningsvikter får ej överstiga 10 kg vid sprängning med friliggande laddning respektive 100 kg vid sprängning med fördämd laddning (vägtrumma Bastuvreten).

Mellan kl 2000 och 0800 får sprängning ske med laddningsvikter som överstiger 1 kg vid högst två tillfällen per år, vilka beslutas av C Livgardet.

7.7.2 Kast med handgranater

Kroppsskydd (väst och byxa) för övnings-/kastledare kan lånas vid Skjutsäkerhetscentralen. Övrig mtrl för hantering av OXA beställs via ammunitionsförrådet.

7.7.2.1 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen

Hgrbanorna och TREHUSBÄCKEN får endast användas 200 dygn per år enligt följande fördelning.

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön-, helgdagar)
Dagstid 0700-1700	150 dagar	45 dagar
Kvällstid 1700-2200	50 kvällar	0
Nattetid 2200-0700	0	0

7.7.2.2 Formellt kast med handgranat

För formella kast med handgranater finns totalt tre (3) hgrbanor inom SO 12 Dammkärret (2 st) och SO 7 Trehusbacken (1 st). Banorna är försedda med bullerskyddsvallar. För att dessa ska ge bullerdämpning ska hgr kastas nära vallen, dock inte upp i vallen.

Formellt kast med **handgranater beordras av lägst kompani-/skvadron-/avdelningschef**. Ordern dokumenteras lämpligen på veckoprogram.

SÄKERHET: Hgrbana 1 har en bullerskyddsvall bakom kastbåset. Detta innebär att splitter eller sand kan studsas tillbaka in i kastbåset, dessa splitter har låg hastighet men tillräcklig för att skada ögonen. Vid intagande av skydd ska ansiktet vara vänt mot främre muren.

7.7.2.3 Tillämpat kast med handgranat

Befogenhet att kontrollera och godkänna verksamhet vid tillämpade kastövningar enligt SäkR EhvPv delegeras/ordersätts via VO.

Tillämpade kast med hgr ska **beordras** av C LG på LivO före övningens början.

För externa förband/enheter ska tillstånd för tillämpat kast begäras hos hemmaförbandets/enhetens C OrgE (motsv). Denne kan söka stöd för visitation av kastplats, avseende terräng och övningsförlopp, av C LG bemyndigade. Detta framtager inte C OrgE ansvar avseende t ex övningsledares lämplighet, kompetens och övad trupps utbildningsståndpunkt.

Vid tillämpat kast på TREHUSBACKENS utbildningsanordning för skarp rensning behöver visitation av kastplats av ansvarig förbandschef inte genomföras om övningsledaren har giltigt förarbevis på anläggningen och genomför fastställd standardövning enligt bilaga 6. Övningsledare ska visitera anläggningen omedelbart innan övning att den är i brukbart skick enligt bilaga 6.

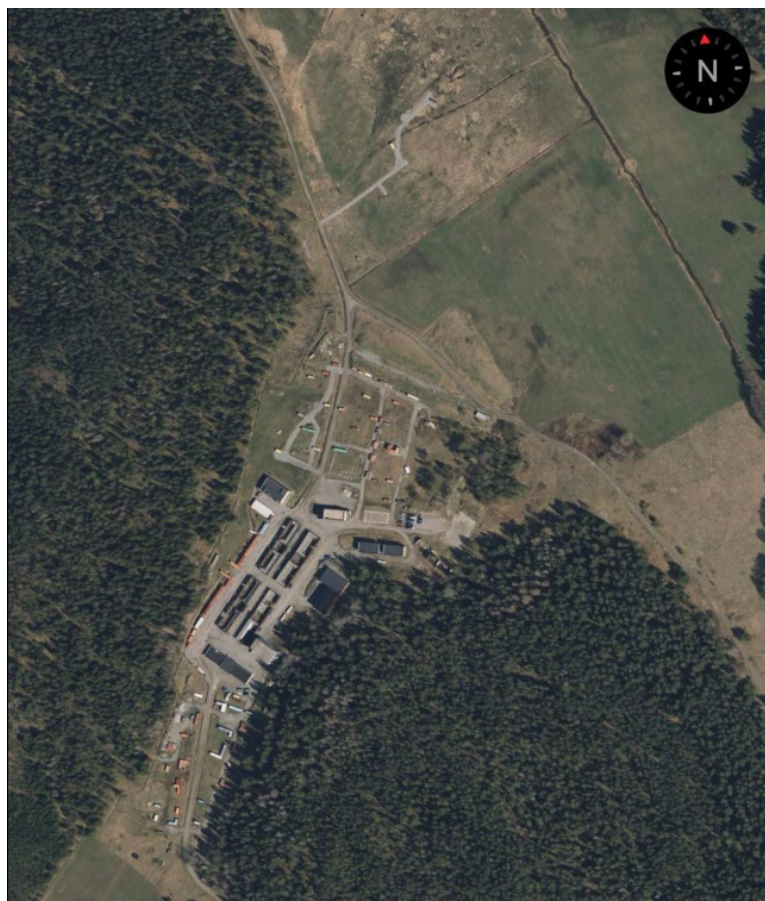
7.7.3 Trehusbacken

- Detaljerade bestämmelser samt övningsplan standardövning Trehusbacken (se bilaga 6).
- Trehusbacken är utformad så att endast riskområde för hgr (100-300 m radie) och ehv (150 m vid riskfall 3) genereras. Vid riskfall 1-2 råder skjutförbud i anläggningen.
- Trehusbackens rensningsanläggning ska avlysas enligt normala rutiner (se 7.3.2).

Särskilt förarbevis erfordras för nyttjande av Trehusbacksanläggningen. Detta utfärdas av förordnad personal ur UtbA UtbE.

7.7.4 Utbildningsanordning för strid i bebyggelse St Sättra

St Sättra är en regional anläggning för strid i bebyggelse med skarp och lös ammunition. För detaljerade bestämmelser, se bilaga 12.

Anläggningen är dimensionerad för att möjliggöra övning och manövrering med upp till förstärkt mekaniserad pluton. Vägnätet i byn är gjort för att fordon upp till stridsvagns tyngd ska kunna manövrera utan att vägnätet skadas. Anläggningen medger övning med lös-, övnings- och färgmarkeringsammunition. I anläggningens östra del kan övning med skarp ammunition genomföras. Övningar kan genomföras dygnet runt med belysning i området. I anläggningens Hus 1, finns det installerat ett kameraövervakningssystem som medger inspelning och uppspelning samt tillsammans med simulatormateriel kan ge realistiska övningar med pedagogiska utvärderingar.

7.7.4.1 Lokalisering

St Sättra anläggningen är belägen på skarpskjutningsfältet inom SO 9a. Detta innebär att för att kunna öva i anläggningen krävs att man tagit del av skjutvarningen. Ligger anläggningen inom spärrat farligt område ska övningsledare kontrollera riskområde hos skjutsäkerhetscentralen innan tillträde får ske.

7.7.4.2 Tillträde

Anläggningen ligger inne på ett område som är klassat som skyddsobjekt. I St Sättra får endast behörig personal uppehålla sig och öva. För att personal tillhörande annan myndighet/organisation ska få öva i anläggningen krävs tillstånd från Ö/S.

7.7.4.3 Övningsledares åtgärder

Alla som ska vara övningsledare måste ha genomgått och erhållit förarbevis för St Sättra. Förarbeviset är giltigt i tre år från att det erhållits och ska således förnyas vart tredje år på grund av ändringar eller kompletteringar i övnings och säkerhetsbestämmelserna.

Övningsledare ska vara utsedd av den enhet och den övning som genomförs i anläggningen. Ansvarig övningsledare ska fysiskt finnas i anläggningen under övningen.

När övning genomförs ansvarar övningsledaren helt för skydd och bevakning av de områden han disponerar. Det innebär att om man övar i Hus 1 och slår av larmet ansvarar man för att inga obehöriga kommer in i huset.

7.7.4.4 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen

Anläggningen i St Sättra får användas högst 260 dagar per år enligt följande fördelning

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön-, helgdagar)
Dagstid 0700-1700	220 dagar	40 dagar
Kvällstid 1700-2200	100 kvällar	20 kvällar
Nattetid 2200-0700	30 nätter	10 nätter

7.7.4.5 Skjutning med skarp ammunition

Skjutning får endast ske med indragna eldställningar från Skolhuset och, Kommunalhuset (Farbhuset). Skjutning får ske mot, i och från LECA-ruinerna framför betonghusen.

C Ö/S Skjutfältssektion får att fatta beslut avseende avsteg från Best KäRo rörande Stora Sättra när det gäller FARB och mål mtrl.

All skjutning med stridsladdadammunition är förbjuden mot eller i närheten av rälsbånan.

7.7.4.6 Rälsbånan

Rälsbånan Stora Sättra se bilaga 12.

7.7.5 PF-bana SIB

7.7.5.1 Beskrivning

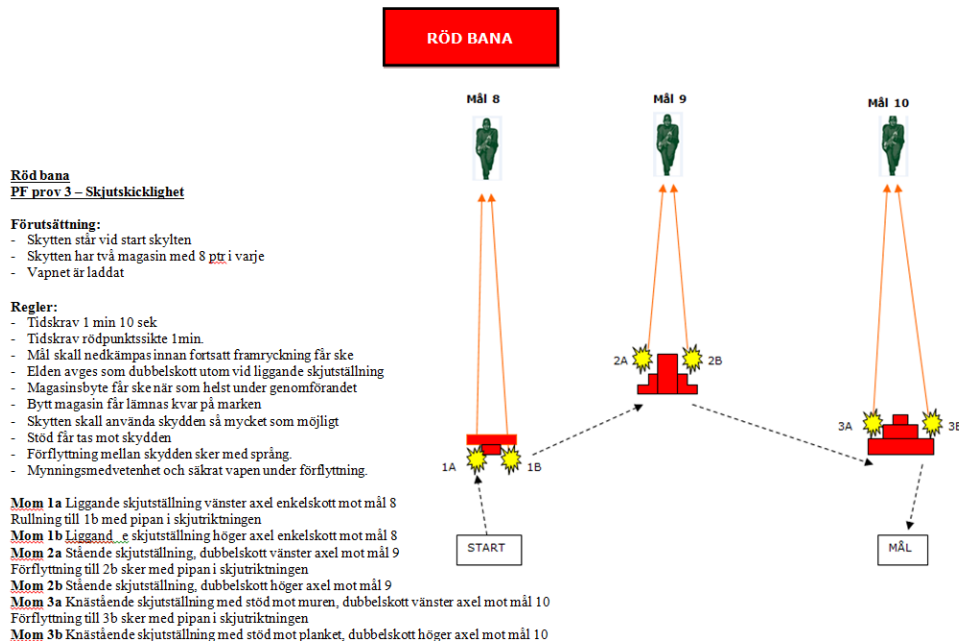
PF-bana TRANBYGGE är byggd för att träna skjutfärdighet med ak och pistol i SIB miljö.

Banan är belägen direkt innanför bom 45 vid TRANBYGGE.

Riskområdet är konstruerat för att motsvara skjutbaneskjutning, d v s den medger inte skjutning på andra mål än det som är rakt fram i respektive skjutplats.

Banan består av tre separata stationer som kan skjuta samtidigt utan att påverka varandra ur riskområdessynpunkt.

Banan är dukad med Fallmål 2020.

GUL BANA

Gul Bana

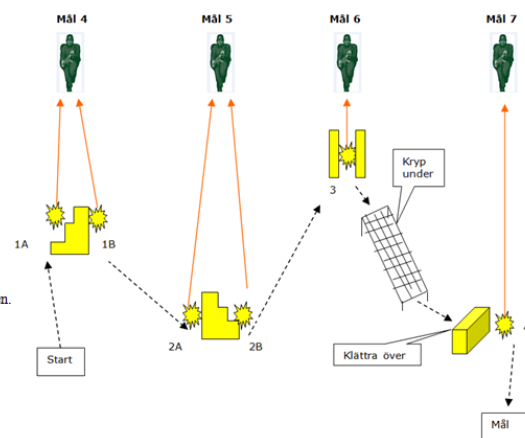
PF prov 2 – Tillämpat skytte

Förutsättning:

- Skytten står vid start skylten
- Skytten har två magasin med 8 ptr i varje.
- Flamdämparen förbi plank vid eldgivning (Mom 1 & 2).
- Vapnet är laddat.

Regler:

- Tidskrav 1 min 45 sek.
- Tidskrav rödpunktssikte 1 min 30 sek.
- Mål skall nedkämpas innan fortsatt framryckning får ske.
- Elden avges som dubbelskott.
- Kommandon vid hgr kast skall vara korrekta.
- Hgr handhavandet skall vara korrekt, hög eldberedskap mot dörren skall intas omedelbart efter kast.
- Efter detonation går skytten in och nedkämpar infmål, OBS stå g i dörren.
- Hgr skall brisera i hgr-målområdet.
- Magasinsbyte får ske när som helst under genomförandet.
- Bytt magasin får lämnas kvar på marken.
- Förflyttning mellan skydden sker med språng.
- Mynningsmedvetenhet och säkrat vapen under förflyttning.

Mom 1a Stående skjutställning, dubbelskott från vänster axel mot mål 4.

Mom 1b Stående skjutställning, dubbelskott från höger axel mot mål 4.

Mom 2a Knästående skjutställning, dubbelskott från vänster axel mot mål 5, därefter förflyttning till mom 2b sker i skydd, pipan i skjutriktningen.

Mom 2b Knästående skjutställning, dubbelskott från höger axel mot mål 5.

Mom 3 Kasta hgr. "Jag kastar, jag rensar! Spräng kommer! 1000, 2000, 3000, 4000" In genom dörröppningen. Två steg fram och två steg till vänster. (Tag plattform.) Stanna ej i dörröppningen, avge eld från plattformen stående mot mål 6.

Mom 4 Knästående skjutställning, dubbelskott mot mål 7.

Mom 1 och 2 kan varieras i hålen på planken.

BLÅ BANA

Blå bana

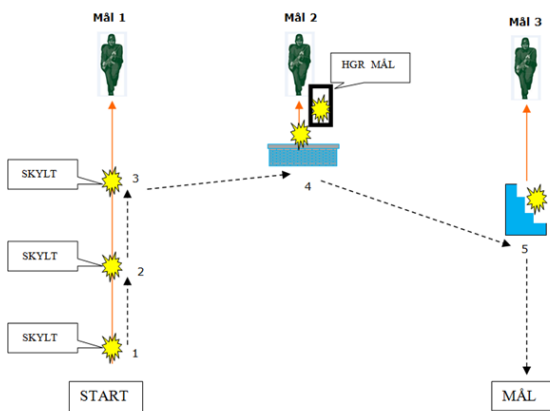
PF prov 1 – Duellskytte

Förutsättning:

- Skytten står vid start skylten.
- Skytten har två magasin med 8 ptr i varje.
- Flamdämparen förbi plank vid eldgivning (Mom 4 & 5).
- Vapnet är laddat.

Regler:

- Tidskrav 1 min 15 sek.
- Tidskrav med rödpunktssikte 1 min 5 sek.
- Mål skall nedkämpas, innan fortsatt framryckning får ske.
- Elden avges som dubbelskott.
- Kommandon vid hgr kast skall vara korrekta.
- Hgr förberedelser skall ske i skydd.
- Hgr skall träffa hgr-målet.
- Magasinsbyte får ske när som helst under genomförandet.
- Bytt magasin får lämnas kvar på marken.
- Förflyttning mellan skydden sker med språng.
- Mynningsmedvetenhet och säkrat vapen under förflyttning.

Mom 1 Valfri skjutställning, dubbelskott *(ev stående) mot mål 1

Mom 2 Valfri skjutställning, dubbelskott *(ev knästående) mot mål 1

Mom 3 Valfri skjutställning, dubbelskott *(ev liggande) mot mål 1

Mom 4 Kasta hgr. Träffa hgr-målet. "Jag kastar, jag rensar! Spräng kommer! 1000, 2000, 3000, 4000" Nedkämpa mål 2, dubbelskott. Stående.

Mom 5 Stående skjutställning, dubbelskott mot mål 3. Vändningen mot mål 3 sker med pipan nedåt.

*Fastställ skjutställning eller ange valfri.

7.7.5.2 Säkerhetsbestämmelser

Utöver vad SäkR föreskriver gäller följande:

- Innan skjutning ska övningsledaren visitera skjutplatserna samt mål avseende slitage som kan ge risker vid genomförande.
- Endast en skytt med säkerhetskontrollant får befinna sig i respektive station under genomförande.
- Skytt och säkerhetskontrollant får bara framrycka mellan de fastställda skjutplatserna, mellan start/mål och väntläget i respektive station.
- Mynningen på vapnet ska vara framför ”skydden” vid eldgivning, endast skjutställningar beskrivna i övningsplanen, som finns anslagen vid banan, får användas på respektive skjutplats.
- Det är absolut förbjudet att skjuta på annat än mål i de fasta målvärnen motsvarande skyttens plats i grupperingen.

Tillåtna vapen

- ak 5
- ak 4
- pistol 88

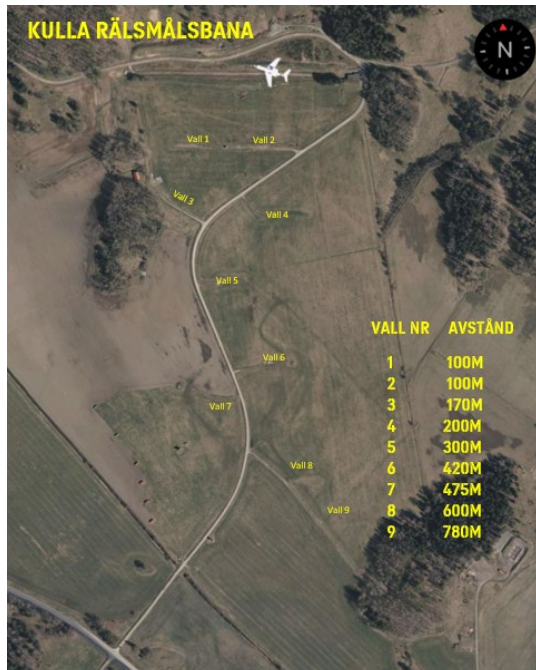
Tillåten ammunition

- 5,56/5(B)
- 7,62/10
- 9/39B

7.7.5.3 Beställning

Vid bruk av banan gäller normal beställningsrutin för skarpskjutning på Kungsängens skjutfält, dock hänvisas till fast skjutplats, PF-banan SIB, för riskområdet.

7.7.6 Rälsmålbana vid Kulla

7.7.6.1 Beskrivning

Rälsmålbanan med tillhörande målanordningar är främst avsedd att användas för grundläggande skjututbildning och formell utbildning med pansarvärnsvapen, men även med eldhandvapen och kulspruta. Stridsladdad ammunition är tillåten att skjuta endast efter samverkan med C Skjutsäk.

Rälsmålbanan består av ett rakt rälsspår med en längd av 250 m. Målvagnen drivs av en stationär elektrisk motor som är placerad i maskinrummet. Farten kan varieras från krypfart till 40 km/h. Obs! Max inställda fart som får nyttjas är **25 km/h**.

Målmateriel beställs hos Ö/S Skjutfältssektion. Målvagn och övriga målanordningar (inmättningsradar kan monteras på en del) fjärrmanövreras med en dedikerad målsystem 2020-sändare. Styrenhet för rörligt mål utkvitteras från Ö/S Skjutfältssektion.

Vid kraftig vind får frontmål ej vara resta samtidigt som rälsmålet körs, då det finns risk för att de hakar i varandra.

Målbod enligt skiss 7.7.6. Skjutvallar finns från 100 till 780 m avstånd. Rälsmålet får endast användas sedan instruktion erhållits av personal ur Ö/S. Instruktion för banans handhavande finns i manöverrummet.

7.7.6.2 Bestämmelser enligt miljöskyddslagen.

Kulla rälsmålsbana får användas högst 235 dagar per år enligt följande fördelning

Tider	Vardagar (mån-fre)	Helgdagar (lör-, sön-, helgdagar)
Dagstid 0700-1700	175 dagar	60 dagar
Kvällstid 1700-2200	100 kvällar	25 kvällar
Nattetid 2200-0700	30 nätter	10 nätter

7.7.6.3 Vapen och ammunition

Tillåtna vapen:

- Eldhandvapen
- Kulsprutor
- Granatgevär, pansarskott

Tillåten ammunition:

- Finkalibrig ammunition
- Övningsammunition till granatgevär, pansarskott

Skjutning med stridsladdad ammunition är förbjuden mot banan dock kan skjutning genomföras i anslutning till efter samverkan med C Skjutsäk.

7.7.6.4 Säkerhetsbestämmelser

OBS! Vid skjutning från de främre vallarna ska övningsledaren beakta risken för D-max skjutning p g a skyttarnas låga placering. Detta är särskilt viktigt vid skjutning mot mål på banans högra del.

7.7.7 Gevärsgrenatbana Fiskebybacke

7.7.7.1 Beskrivning

Gevärsgrenatbanan är byggd för att genomföra skjututbildning med 40 mm granattillsats ak.

Skjutreglementets grund- och skjutövningar kan genomföras. För fortsatt färdighetsträning finns mål på andra skjutavstånd. Stridsövningar med gsgr och gpsgr kan genomföras på banans högra del mot frontalställd plåtvägg.

Före skjutning med gövngr ska övningsledaren anmäla till Skjutsäkerhetscentralen att banan kommer att nyttjas, se även 7.7.7.2.

Riskområdet ska övervakas genom övningsledarens försorg. Om skjutning genomförs på Kulla rälsmålbana så ska samverkan ske.

Banans vänstra del är avsedd för skjutning med 40 mm **gövngr**.

Målen ska beskjas i riktning **5700 mils**. Skjutplatserna är markerade med stolpar.

Banans vänstra del består av;

- 4 st pansarplåtar för skottställning, 100 x 200 cm, på avstånd 100 m.
- container med 2 st fönster, 130 x 130 cm, på avstånd 75, 100, 125 och 150 m.
- truppmål på avstånd 200, 250, 300 m. (Gsgr/gpsgr verkansområde är markerat).

Vägbanan används som skjutvall.

Banans högra del är avsedd för skjutning med 40 mm **gövngr, gsgr och gpsgr**. Målet ska beskjutas i riktning **5800 mils**. Skjutplatsen är markerad med stolpar.

Banans högra del består av;

- Frontalställd plåtvägg.

Vägbanken används som frontalt skydd vid skjutning med **gsgr och gpsgr**.

Skjutning med **kravallptr** får genomföras på valfri del av banan. Mål beställs vid Ö/S Skjutfältssektion. Målcontainer kan med fördel utnyttjas som uppfång av prj för att underlätta avstämningen.

Skjutning med **hagelptr och stålhagelptr** får genomföra på banan om målen placeras så att de fasta målen inte får direkträffar.

Samtliga riskområden framgår i SäkR Ehv/Pv.

7.7.7.2 Säkerhetsbestämmelser

Utöver bestämmelserna i SäkR gäller följande:

- Vid bruk av gevärsgrenatbanan ska Beställning Skjutvarning inlämnas till Ö/S Skjutsäkerhetscentralen senast 2 vardagar innan övningstillfället. Ligger gevärsgrenatbanan utanför spärrat område ska risken kunna övervakas visuellt.
- Bedrivs annan skjutverksamhet på skjutfältet så ska övningsledaren delta i samverkansmöte kl 0800 vid Skjutsäkerhetscentralen samt kvittera in sig i loggboken.
- Innan skjutning ska övningsledaren avdela post som övervakar ej avlyst riskområde.
- Bom 51a ska vara stängd innan skjutning påbörjas.
- Det är **förbjudet** att skjuta finkalibrig ammunition på banan. Detta gäller dock inte skjutning med **hagelptr och stålhagelptr** om målen placeras så att de fasta målen inte får direkträffar.
- Det är **förbjudet** att skjuta med **gsgr och gpsgr** på banans vänstra del.

Tillåtna vapen

- Granattillsats ak
- Kravalladapter
- Förstärkningsvapen 870 och 870B
- Hagelgevär 11-87
- Hagelgevär 686

Tillåten ammunition

- 40 mm gövngr
- 40 mm gsgr
- 40 mm gpsgr
- 40 mm kravptr
- 12/70 mm hagelptr R5
- 12/70 mm stålhagelptr 3
- 12/70 mm kravptr
- 18,5 mm kravptr

7.7.7.3 OXA

- Vid skjutning med **gsgr och gpsgr** ska materiel för att utmärka och inhägna OXA medföras.
- Vid OXA ska åtgärder vidtas enligt punkt 7.5.2 & 7.5.4, där den viktigaste åtgärden är att målterrängen ytletas direkt efter uppkommen OXA av övande trupp i syfte att lokalisera OXA. Observera att nuvarande ammunitionsslag (gsgr & gpsgr) med autodestruktion klassas som ”särskilt riskabla röjningsobjekt” och endast får röjas av behörig ammunitionsröjare.

7.7.8 Gällövsta pistolbana

7.7.8.1 Beskrivning

Gällövsta pistolskjutningsplats är avsedd för grundläggande pistolutbildning med möjlighet att även genomföra vapenväxlingsövningar med ak5/pistol.

Skjutplatsens vänstra del består av en gräsyta och en målvall på avstånd 50 m. Den högra delen av skjutplatsen har en långsträckt grusad yta med en målvall avsedd för skjutning under förflyttning.

I målcontainern finns regelmässigt målhållare för figur på pinne. Stålmål, H-n, figurer, plank, kulisser, stöd

7.7.8.2 Säkerhetsbestämmelser

Till skjutplatsen hör ett fast riskområde vilket kan erhållas från Skjutsäkerhetscentralen. På den vänstra målvallen är skjutgränsskyltar (V och H) uppsatta som motsvarar skjutgränserna för det fasta riskområdet. Vid skjutning på den högra långsträckta grusade ytan ska huvudskjutriktning förläggas rakt i banans förlängning (**6000mils**) i övrigt genomförs skjutning inom det fasta riskområdets ram.

7.7.8.3 Beställning

Vid bruk av banan gäller normal beställningsrutin för skarpskjutning på Kungsängens skjutfält, dock hänvisas till fast skjutplats, Gällövsta pistolbana, för riskområdet.

7.7.9 SSK-gatan / med SSK-gatan Bakomstation PEK-platsen

7.7.9.1 Beskrivning

Övningspalatsen SSK-gatan innehåller två övningsplattser SSK-gatan som har en tillfällig dukning av målmateriel (hus kulisser) och SSK-gatan Bakomstation PEK-platsen som är en grusad yta som lämpar sig för grundläggande skjutövningar eller enklare färdighetsträningar med automatkarbin och pistol. Båda övningsplatserna går att använda samtidigt om man använder normala skjutvinklar.

7.7.9.2 Övningsexempel och säkerhetsbestämmelser

Övningspalatsen SSK-gatan har en tillfällig dukning av målmateriel (hus kulisser) som möjliggör att stutsvinkeln Q bara blir 400 mils vid övning i eller runt den tillfälliga dukningen.

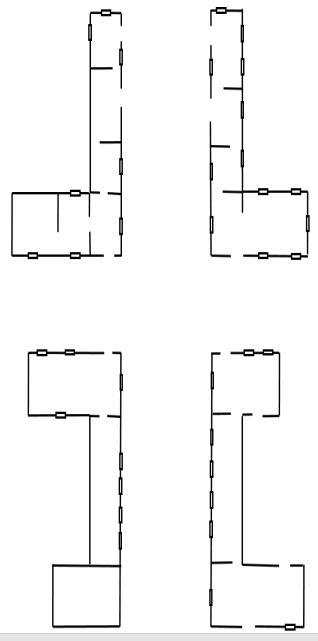
Övningsledarens ansvar är att bedöma soldaternas vapenfärdigheter men också kulissernas status för att $Q=400$ ska gälla. Självklart ansvarar övningsledaren för att SäkR följs.

Det finns en fast risk att beställa från Skjutsäkerhetscentralen, med skjutgräns höger och vänster för standardövningar.

Huvudskjutriktningen ska vara i vägens förlängning (vägen mellan kulisserna). Skjutövningarna ska planeras så att eldgivning endast sker i höjd med eller från träkulisserna.

Eldgivning från och vid containern ska i undantagsfall genomföras då risken för återstuts kan ske om soldaten träffar den tjockare stålramen i containern. I detta fall gäller inte den fasta risken.

Bilder

Skjutriktning

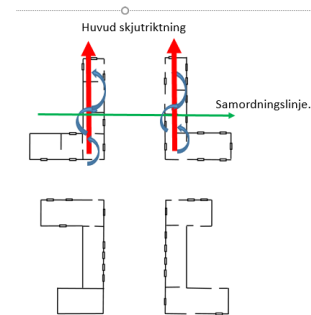
Exempel på typövningar

1. Stridstriss rensa rum.

Öva grunder i att rensa rum med stridstrissen.

Duka målen så att soldaten avger eld i huvudskjutriktningen

Går att öva på två täter i de två övre rummen samtidigt på båda sidor vägen.

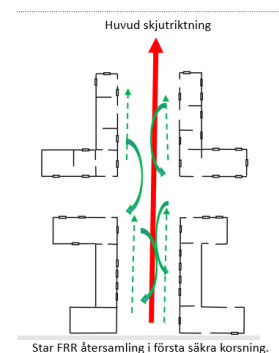

2. Åtgärder sammanstöt längs gata.

Korridor eller gata bakåt är upp till förbandet att välja metod.

Påbörja framryckning i höjd med bakre korsning sammanstöt i höjd med träbyggnaderna.

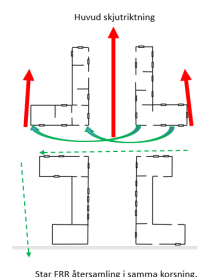
Avge eld mot mål på längre håll för att få soldaten att skjuta mellan V och H skjutgräns.

3. Övergång korsning under strid.

Gör en rundbana start och mål är på samma plats.

Tillse att det finns mål på långa avstånd för att alla ska kunna skjuta mot målen utan att hamna utanför V och H.

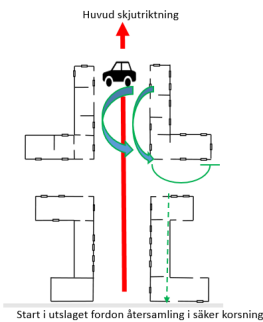
4. Utslaget fordon.

Boka en skrotbil eller det särskilda fordonet som är avsett för detta på Ö/S Skjutfältssektion.

Börja övningen uppsuttna i bilen som ni ställer längst fram på gatan.

Bilen får var i risk men inte i målområdet för då håller inte bilen och den fasta risken.

Utnyttja övningar från anvisning **Strid från lätta fordon.**

5. Bakomstation PEK-platsen

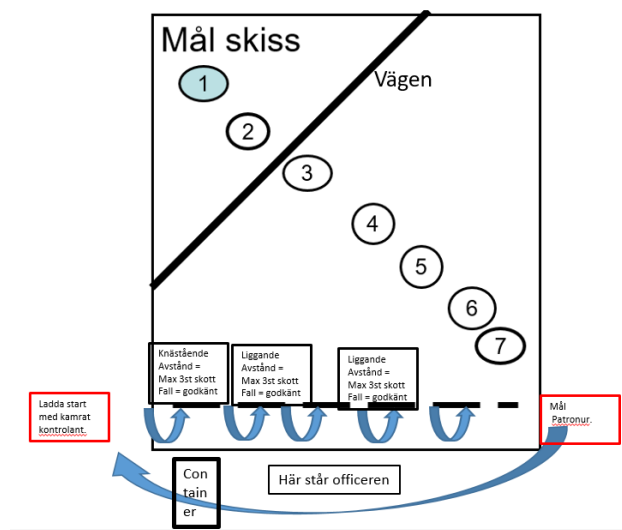
Till höger om SSK-gatan finns en grusad yta där det finns möjlighet att bedriva PF med pluton. Även denna plats har en fast risk, som tillhandahålls av Ö/S Skjutsäkerhetscentralen.

Nedan följer ett upplägg som kan passa. Öva på det soldaterna är dåliga på korta eller långa avstånd.

Det kan skjutas på fallmål 2020 eller stålmål.

Det ska vara så att en övar många. En officer som utvärderar.

Kamraten/stridsparskamraten kontroll säkerhet och träffar.

7.7.9.3 Beställning

Vid bruk av banan gäller normal beställningsrutin för skarpskjutning på Kungsängens skjutfält, dock hänvisas till fast skjutplats, SSK-gatan, för riskområdet. Ange vilken/vilka del/ar av SSK-gatan som ni tänkt använda på beställningen.

8. ROSERSBERGSFÄLTET

8.1 GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

Rosersbergs övningsfält disponeras av Livgardet. Rosersbergsfältets utsträckning och indelning framgår av karta ROSERSBERGS ÖVNINGSFÄLT skala 1:10 000 Nationell Militär Kartserie Skjutfält (NMK MO) M7716-910007, bilaga 9.

8.2 DOMÄNFRÅGOR

För skogsvård och vägunderhåll gäller samma bestämmelser som i kapitel 2. Vattentäkter saknas på de av Livgardet förvaltade delarna av övningsfältet. Skjutbanor och paviljong vid Tallmilan disponeras av Rosersbergs skytteförening. Skjutbanan är inte säkerhetsgodkänd och får därför inte nyttjas för militär verksamhet. Civil motorfordonstrafik är förbjuden med undantag av de fordon som innehar tillstånd samt boende på fältet. Allmänheten äger tillträde till fots och på cykel.

8.3 ÖVNINGSVERKSAMHET

Försvarets hundtjänstenhet (FHTE) verkar vid Boteleudd och är en stor brukare av övningsfältet.

Rosersbergs övningsfält är mycket lämpligt för grundläggande stridsutbildning. Terrängen är till största delen täckt med grov, utvuxen skog.

Endast lösskjutning med ehv, kulspruta samt övningsvapen (lösapterade) är tillåten på Rosersbergs övningsfält. Lysammunition får inte användas.

Ett allmänt hänsynstagande ska beaktas i fältets SO hörn där det finns ett flertal permanent boende.

Område för övningsterräng bokas enligt normalt bokningsförfarande halvårsvis. Efter att stommen är fastställd går det att lägga till bokningar efter samverkan med FHTE. [Länk med hänvisning till bokningsstommen](#).

Fältet har nyttjats som skjutfält fram till 1960 talet. I området kan det finnas OXA. Vid övning ska övande trupp informeras av ansvarig övningsledare om att det är förbjudet att röra okända objekt. Påträffade objekt märks ut och rapporteras till Ö/S.

Bomnycklar är gemensamma med Kungsängenfältet (C-system). Övningsverksamhet på den av kommunen arrenderade badplatsen V Tegelugnen, är endast tillåten efter överenskommelse med Ö/S. Vägen ner till badplatsen är att betrakta som räddningsväg och får inte blockeras.

Det är inte tillåtet att öva vid ammunitionsförråd, på tomtmark eller fornminnen.

Det är **förbjudet** att vistas på eller öva på Minbanorna, utan tillstånd från FHTE.

På samtliga vägar inom övningsfältet gäller högsta tillåtna hastighet 50 km/tim. Vid övning där risk för skogsbrand föreligger samt brandtjänst i övrigt, se kapitel 10.

Terräng för frivilligorganisationernas hundträning (SBK) samordnas av FHTE.

8.4 TILLKALLANDE AV RÄDDNINGSTJÄNST PÅ ROSERSBERGSFÄLTET

Vid övning på Rosersbergsfältet ska mobiltelefon medföras och övningsledaren larmar själv SOS Alarm 112, anvisar räddningsfordon till rätt plats och orienterar därefter Kasernvakten Kungsängen på telefon 08-584 540 39.

9. BESTÄMMELSER FÖR ÖVNINGAR PÅ CIVIL MARK.

9.1 GRUNDER

Militära övningar på civil mark kan aldrig genomföras med stöd av allemansrätten. Vid varje militär övning ska därför tillstånd inhämtas hos markägare. Marsch och transport med standardklassade fordon får utan tillstånd genomföras på allmän väg samt på enskild väg med statsbidrag. På enskild väg utan bidrag (privat väg) har ägaren rätt att begränsa motortrafik. Tillstånd behövs för nyttjande.

Övning med lös ammunition utanför FM övningsområden ställer större krav på informationsspridning och kan därför bli kostsamt både ekonomiskt och i arbetsinsats. Kommer därför främst tillåtas planeras vid större/viktigare övningar.

Övningar på civil mark ska undantagsvis ske på mark runt LG övnings- och skjutfält. De kringboende drabbas av buller och andra störningar och detta medför låg toleransnivå och låg förståelse för Försvarsmakten och dess verksamhet.

9.2 GENOMFÖRANDE

Övningsledare ska samverka med Mark/Miljö om tillstånd att öva på civil mark. Härvid ska följande uppgifter bifogas:

- Tänkta övningsområde ritas in på karta. Tänkta förlägningsplatser markeras speciellt.
- typ av övning (mål och syfte). Tider. Om skottlossning ska ske? Typ av vapen och ammunitionstyper?
- uppgifter om deltagande förband (antal soldater, fordon och verksamhet)
- Namn på ansvarig övningsledare samt mobilnummer ska anges så att övningsledaren omedelbart kan nås under övningen.

Mark/Miljö tar därefter erforderliga markägarkontakter, besiktigar terräng före övningen samt ansöker om skottlossningstillstånd. Mark/Miljö utreder behov av informationsspridning. Tillser att polis, kommun, egna staber samt, med stöd av beställaren, att berörda enskilda civila och företagare informeras.

Personal ur Mark/Miljö informerar polisens ledningscentral och VB på berörd regional stab.

Övningsledare tillser att internt informera om kommande övning enligt LG rutiner.

Övningsledaren ska efter övning:

- städa av övningsplatsen
- rapportera eventuella skador eller incidenter
- tillsammans med Mark/Miljö alternativt markägaren visitera övningsområdet.

9.3 TIDSFÖRHÅLLANDEN

Önskemål om terräng ska vara mark/miljö tillhanda minst fyra veckor före övningens genomförande. Vid större övningar (> komp) minst två månader i förväg.

Anmälan om lösskjutning ska vara inlämnad senast sex veckor innan övning.

VISA HÄNSYN! ÖVNINGSLEDAREN SKA AVDELA ETT INFOBEFÄL SOM HAR TID ATT SVARA PÅ FRÅGOR OCH REDA UT EVENTUELLA PROBLEM MED TREDJE MAN.
--

10. BRANDTJÄNST

10.1 GRUNDLÄGGANDE FÖRESKRIFT

För brandförsvaret inom fältet gäller bestämmelser i LSO (Lagen om skydd mot olyckor), SäkR G kapitel 13, GarnI samt LG SO.

10.2 BRANDFÖRSVARETS LEDNING

C Ö/S är ansvarig för brandtjänsten på övnings- och skjutfälten inom Livgardet. Personal ur Ö/S leder som regel släckningsarbete och för befälet över tillfälliga brandstyrkor eller övande enheter.

Insatschef för räddningstjänsten får övande enheter och personal ur Ö/S sig underställd.

10.3 FÖREBYGGANDE BRANDSKYDDSATGÄRDER

C Ö/S låter bränna gräsytor så fort väderleken tillåter detta.

Brandmästaren Ö/S kontrollerar brandmateriel löpande.

Insatschefen (vakten) anslår under perioden 1/4 - 30/9 gällande brandriskvärde enligt MSB Brandrisk Ute (app), på tavla vid kasernvakten.

Övningsledare ska före övning som kan vålla brand inhämta gällande brandriskvärde av kasernvakten (AV) eller vid skjutsäkerhetscentralen (AC).

OBS! Det är tiden mellan 1/5 och 1/9 som problemen med skogsbrand är som störst.

Risken för gräsbrand är störst på tidig vår, efter det att snön har töat bort.

Förändringar av brandriskvärde under pågående skarpskjutning på skjutfältet rapporteras till övningsledare genom skjutsäkerhetscentralens försorg.

C Ö/S och Brandmästaren kan vid behov höja brandrisken över den brandrisk som MSB anser råder för dagen.

Under perioden 1/10 - 31/3, när MSB ej meddelar brandrisk, kan C Ö/S eller Brandmästaren göra avsteg i begränsningarna för dom olika brandrisknivåerna.

Vid brandriskvärde 1 - 3 råder inget förbud mot öppen eld, men övningsledare ska alltid beakta risk för brandspridning vid all verksamhet.

Vid brandriskvärde 4 - 6 råder förbud mot att använda öppen eld, *spräng- och tändmedel*, rök-, spårljus-, signal- och lys-, brand-, eldmarkeringsammunition samt genomförande av övningar i övrigt som kan vålla brand i skog och mark. (tex. körning i terräng med pålagda kedjor). Vid brandriskvärde högre än 3 kan viss sprängverksamhet tillåtas i samverkan med C Ö/S.

Vid brandriskvärde 6 så gäller förbud enligt brandriskvärde 4 och 5 men man ska även beakta risken av att skjuta med normalprojektil.

När risk för brand föreligger ska brandsläckningsmateriel (se 10.5.1) medföras till övningsplatsen av övningsledaren. Brandsläcknings materiel finns utplacerat på skjutfältet, se karta bilaga 14.

Övningsledare ska vid risk för brand göra en riskhantering för övningen /övningsplatsen.

(Riskbedömningsunderlag/checklista, se bilaga 15.)

Analysen ska ge svar på var dom naturliga begränsningarna för brandspridning, som vägar, vattendrag eller grönytor och var insatser för att hindra spridning ska sättas in. Målområde väljs med hänsyn till detta. Riskanalysen ska även omfatta risk vid brand i och intilliggande OXA-områden.

Är branden inringad av ovanstående hinder bör den bara övervakas så den inte sprider sig över hindren. Detta förutsätter dock att det inte finns värdefull egendom som skogsplantering och teknisk målmateriel inom ytan.

Stark vind eller ”felaktig” vindriktning kan fort förändra förutsättningen för släckning. Vid släckning i målområdet måste övningsledaren kontrollera att personalen inte kommer in i riskområde från annan skjutplats eftersom detta ofta är gemensamt.

10.4 ÅTGÄRDER VID BRAND

Övande förband ska avbryta övningen och påbörja släckningsarbete då brand uppstår.

Om övningsledaren bedömer att det inte går att släcka med egna resurser, larmas Skjutsäkerhetscentralen (AC) alt kasernvakten (AV) via skjutsäkerhetsradion eller tfn 08-584 540 39. Vid mindre bränder orienteras AC/AV, detta för att förhindra onödigt insättande av räddningstjänsten.

Brand i OXA områden ska inte bekämpas, brand intill OXA områden ska främst avskärmas gentemot OXA området för att brandspridning in i OXA område inte ska ske.

[Aktuell karta och beskrivning av OXA-områden finns på följande länk.](#)

Övande förband är ansvariga för att avdela personal för brandsläckning och avdelar regelmässigt personal för eftersläckning, bevakning samt vård av brandmateriel.

Se elden som vilken fiende som helst. Undvik hans front, angrip hans flank eller flygel och ta upp försvar i gynnsam terräng. Avdela mindre styrkor till att skydda din flank. Kraftsamla i terräng där du kan slå fienden (motlut, diken, vägar och andra icke brännbara områden) och sprid inte ut dina enheter i onödan.

10.5 BRANDSLÄCKNINGSMATERIEL

Bv 206 med släp, brandbil och motorpumpar i garage 355 port 7, 8, 9. Container med förstärkningsmateriel står uppställd på grusplanen vid förrådet med märskylt BRANDMATERIEL på stolpen mot Ringvägen.

Brandsläp med 1000L (Pump och slang till denna finns vid Ö/S). vatten finns utplacerad nedanför Negelstena grusplan samt IBC 1000L vid: Kulla, Örsta, Tor-sätra näste B, tavla 36 Borgarbo mellan 1/4 till 31/10.

Flamdämpare och strilhink finns utplacerat på skjutfältet vid ”målbodas” och vid brandsläp samt att extra mtrl. finns för utlåning vid Ö/S.

10.5.1 Trupputrustning för utlåning

Vattenkannor
Strilhinkar
Flamdämpare
Skogsbrandkvast
Brandsläp med 1000L med brandpump Mini Striker mth
Brandslang 19mm mth

10.5.2 Brandbandvagn Ö/S med slangsläp

Bandvagn Ö/S mtrl:

Motorspruta* (400L)	1 st.
Grovslang	75 m
Smalslang	40 m
Grenrör	3 st.
Strålrör	2 st.
Vattencistern 500L	1 st.

Slangsläp:

Motorspruta (1000L)	
Grovslang	800 m
Grenrör	1 st.

10.5.3 Brandutrustning Ö/S brandbil (rullflak)

Rullflakstank 5m3	1st
Motorspruta*(1800 L)	1 st.
Motorspruta bärbar*(400L)	1 st.
Grovslang	1000 m
Smalslang	320 m
Grenrör	7 st.
Strålrör	10 st.
Flamdämpare	10 st.
Skogsbrandkvast	5 st.

*mtbh: Sugslang med sil, plåthink, flöte (10 L dunk), Bensin 20 L, startgas, verktygssats.

Rullflakstank 10m3	1st
Motorspruta 400l	1st
Smalslang	4st
Strålrör	2st
Flamdämpare	5st
Slangrulle 25 m	1st

10.6 BRANDDAMMAR

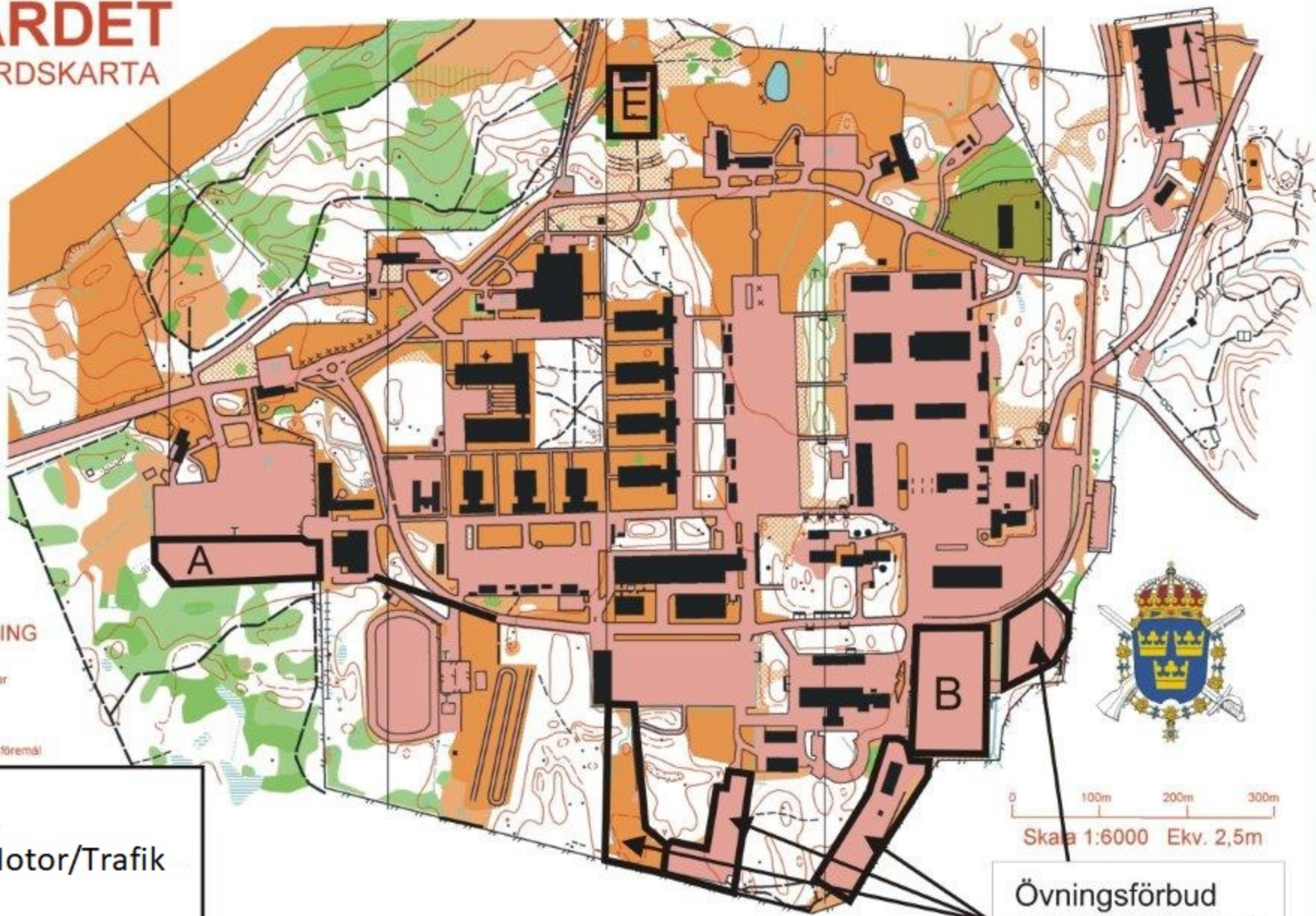
Förteckning över branddammar

Nr	Plats	Nr	Plats
1	350 m NO Borgen	12	1000 m VNV Torsätra
2	500 m N Borgen	13	750 m SO Fågelhäll
3	700 m SV Gällöfsta	14	500 m SSV St Sättra
4	800 m V Gällöfsta	15	Avvecklade
5	1200 m NNV Gällöfsta	16	100 m Ö Borgarbo
6	100 m NV Kulla	17	250 m SV Ljusa bergen
7	800 m SSV Torsätra	18	250 m N Dammkärret
8	Torsätra	19	Ruddammen
9	400 m Ö Torsätra B	20	950 m NNVNegelst
10	400 m NNO Uppgården	21	100 m S Alphyddan
11	Avvecklade	22	Stålboda A

OBS! Nyttja om möjligt sjöar eller större vattendrag, även om det är lite längre.

LIVGARDET

KASERNGÅRDSKARTA

TECKENFÖRKLARING

- Hus, byggnad
- Vägar, gångbanor, planer
- - - Stigar, större/ mindre
- - - Staket, högt/ lågt
- Stenmur
- × Strålkastarmäst / övriga föremål

Område A/B

Bokas hos Motor/Trafik

Område E

Bokas hos kmdt Granh

0 100m 200m 300m
Skala 1:6000 Ekv. 2,5m

Övningsförbud
Uppställningsplats
för fordon

3. PRECISIONS- OCH FÄLTMÄTPUNKTER PÅ ÖVNINGS- OCH SKJUTFÄLTET

3.1 PRECISIONSPUNKTER

X	Y	Z	WGS84 MGRS	Beskrivning
6596953,9	1609020,5	9,6	33VXG 54572 96543 16,049063 MSL	På refugen i väg- korsningen, rör i mark med däcksel
6601219,807	1611105,52	25,115	33VXG 56605 00833 31,607018	Rör i mark på ”vallen”
6601674,247	1610474,573	18,728	33VXG 55945 03190 25,228013 MSL	Rör i infart till åker
6603584,888	1611439,288	23,152	33VXG 56910 03201 29,660253 MSL	Ögla i bergsknalle (toppen, mitt på)
6604434,366	1609343,828	29,675	33VXG 54805 04025 36,170465 MSL	Rör i berg
6605499,683	1611592,717	36,233	33VXG 57040 05117 42,751996 MSL	Rör i vägkant
6605510,777	1611524,823	38,159	33VXG 56972 05128 44,677391 MSL	Rör i berg vid vägkors vid svingvärnen
6607910,680	1608814,646	12,952	33VXG 54234 07494 19,455552 MSL	Rör i vägkant vid södra nedfarten mot fågelsjön
6608562,255	1607976,200	7,134	33VXG 53388 08135 13,634247 MSL	Rör i åkerkant
6608688,2	1604736,0	19,0	33VXG 50147 08221 25,481550 MSL	Söder om kyrkan i Håbo-Tibble, 150m SV om vägkorsningen, rör i sten

3.2 FÄLTMÄTPUNKTER

X	Y	Z	WGS 84 MGRS	Förklaring
6600958	1610671	24	33VXG 56174 00566 30,49 MSL	Korsning väg-väg
6601549	1609478	30	33VXG 54974 01142 36,48 MSL	Korsning väg-väg
6601567	1612198	17	33VXG 57693 01193 23,50 MSL	Korsning väg-väg
6601899	1613455	30	33VXG 58945 01540 36,51 MSL	Korsning väg-väg
6602728	1610036	38	33VXG 55517 02328 44,49 MSL	Korsning väg-väg
6603030	1612644	28	33VXG 58121 02661 34,52 MSL	Korsning väg-väg
6603562	1611457	23	33VXG 56928 03179 29,51 MSL	Korsning väg-väg
6603612	1608772	44	33VXG 54243 03196 50,49 MSL	Korsning väg-väg
6603986	1612552	2	33VXG 58017 03616 8,52 MSL	Korsning väg-väg
6604286	1610081	17	33VXG 55543 03886 23,50 MSL	Korsning väg-väg
6604344	1607268	24	33VXG 52731 03909 30,48 MSL	Korsning väg-väg
6604820	1609232	21	33VXG 54688 04409 27,50 MSL	Korsning väg-väg
6605526	1611042	42	33VXG 56489 05137 48,51 MSL	Korsning väg-väg
6605536	1612339	27	33VXG 57786 05163 33,53 MSL	Korsning väg-väg
6605670	1606872	23	33VXG 52319 05230 29,48 MSL	Korsning väg-väg
6605782	1608334	25	33VXG 53779 05360 31,49 MSL	Korsning väg-väg
6606311	1607137	28	33VXG 52576 05874 34,49 MSL	Korsning väg-väg
6606398	1605828	20	33VXG 51266 05945 26,48 MSL	Korsning väg-väg
6607593	1611126	24	33VXG 56548 07204 30,52 MSL	Korsning väg-väg
6608301	1606011	21	33VXG 51426 07850 27,49 MSL	Korsning bäck-väg/bäck
6608369	1607841	19	33VXG 53255 07940 25,50 MSL	Korsning väg-väg
6608905	1609281	44	33VXG 54688 08493 50,51 MSL	Korsning väg-väg
6609011	1608498	10	33VXG 53904 08590 16,51 MSL	Korsning väg-väg
6609304	1604045	16	33VXG 49449 08829 22,48 MSL	Korsning bäck-väg/bäck
6609432	1606812	18	33VXG 52213 08990 24,50 MSL	Korsning väg-väg
6610285	1605830	30	33VXG 51221 09831 36,49 MSL	Korsning väg-väg

4. SKJUTNING MED RISKOMRÅDE I HÖJD ÖVER 335m MSL

4.1 BAKGRUND

Livgardets övnings- och skjutfält R16 Kungsängen, samt Rosersberg övningsfält, har i alla tider påverkats av rikets i särklass största flygplats, Arlanda.

Förutsättningarna som styr våra respektive verksamheter ändras över tid beroende på olika faktorer och syftet med de överenskommelser som kommit fram är att anpassa rutinerna till dagens förutsättningar.

Den civila flygplanflottan ser idag annorlunda ut än tidigare. Nya mer miljövänliga utflygningsprocedurer i kombination med Arlandas ambition att minska utsläpp och buller kräver ändrade rutiner från flygtrafikledningens sida i syfte att säkerställa separation till aktiva skjutområden. Utflygningsvägar som tidigare möjliggjorde separation till R16 Kungsängen, behöver idag i större utsträckning än tidigare avvika ifrån för att säkerställa att gällande säkerhetsavstånd hålls. De ökade miljökraven vad avser buller gör att Arlanda flygplats kan utnyttja den zon av ej bebyggt område, främst för starter, som dessa fält utgör.

Den hänsyn de två parterna måste ta till varandra vid bedrivande av egen verksamhet innebär främst att problem uppstår när skarpskjutning med en riskhöjd över 335m MSL behöver genomföras på R16 Kungsängen.

När så sker måste flyget gå en omväg runt aktiverat område vilket medför ökade bränslekostnader för flyget samt risk för förseningar. Detta beroende på att kö kan uppstå i luften. Problemet är som störst när morgontrafiken startar, d v s mellan 0700 – 1000, samt sen eftermiddag, d v s mellan 1600 – 1900. Nattetid, mellan 2200 – 0700, läggs viss trafik över skjutfältet.

För att underlätta för båda parter har skjutfältet indelats i tre sektorer (R16 A; B; och C) i syfte att kunna minimera det område som aktiveras med förhöjt tak.

4.2 ÖVNINGSLEDARENS ANSVAR

4.2.1 Val av skjutterräng och skjuttider

Övningsledaren ska i möjligaste mån begränsa skjutningar som stör flygtrafiken genom att:

- Endast R16B i möjligaste mån används.
- Välja målterräng som ger ett lindrigare riskfall, d v s en lägre riskhöjd. Vid ”övrig mark” ger t ex 12,7 nprj till ksp 88 och eller AG90 ett värde under 335m MSL.
- Vid höjningar, ska skjutningarna om möjligt förläggas mellan kl 10.00 och 16.00 samt mellan kl 19.00 och 22.00
- Skjutningar mellan 22.00 – 07.00 ska så långt möjligt förläggas till delsektor R16B i syfte att möjliggöra fortsatt flygning på befintliga publicerade flygvägar.

4.2.2 Samband

Enligt normalt passningsalternativ, kapitel 7.

4.2.3 Övervakning av luftrummet

Övningsledare ska i syfte att upptäcka mindre flygplan upprätthålla övervakningsgrad GUL, d v s övervaka luftrummet i anslutning till riskområdet i samband med skjutningen och/eller sprängningen utan särskilda hjälpmedel. OBS! Arlanda ser inte alltid dessa luftfarkoster!

4.2.4 Avbrytande av skjutning

Enligt normal rutin, kapitlet 7.

4.3 BEGÄRAN OM UTÖKAT RISKOMRÅDE I HÖJD

Ansökan om utökat riskområde i höjd ska göras på blankett Begäran om utökat riskområde i höjd, se bilaga 10. Denna ska vara Övnings- och skjutfältsavdelningen (Skjutsäkerhetscentralen) tillhanda 45 dagar före avsett skjutstillfälle. Begäran ska omfatta ansvarig övningsledare, kort verksamhetsbeskrivning, skjutdatum med klockslag, ammunitionsslagslag samt högsta riskområde i höjd ($z+Y(Y\text{-topp})+k^1$). Gäller begäran flera dagar ska varje skjutdag särredovisas vad avser klockslag, ammunitionsslag samt högsta riskområde i höjd ($z+Y(Y\text{-topp})+k$).

Notera att ordinarie begäran om spärrning av skjutfältet fortfarande ska lämnas in till Övnings- och skjutfältsavdelningen, senast tisdag kl 1200 två veckor före aktuell skjutvecka.

¹ Vid bestämning av riskavstånd i höjd (Y) används det största av de värden som erhålls då hänsyn tas antingen till projektilbanans högsta höjd och eventuell risk för splitter (Yb) eller till riskavstånd i höjd med hänsyn till studs och eventuellt riskavstånd för splitter (Ys).

Riskavstånd för splitter (k) ska endast adderas för ammunition som kan ge upphov till brisad eller krevad i banan (ammunition som inte får skjutas med delat riskområde). Det beräknade riskavståndet i höjd tillämpas för hela riskområdet. Yb, riskavstånd i höjd för högsta banhöjd beräknas enligt $Yb = 1,1 \times \hat{y} + k$ där högsta banhöjden multipliceras med 1,1 med hänsyn till noggrannheten i bestämning av projektilens högsta höjd.

4.4 SAMBANDSFÖRESKRIFTER MELLAN STOCKHOLM ATCC OCH LIVGARDETS SKJUTSÄKERHETSCENTRAL (AC)

- Livgardets skjutsäkerhetscentral (AC) ringer och anmäler till ATCC att dagens skjutningar påbörjas (30 min. innan skjutningen börjar). Skiftesledare eller flygledare gör ett förbindelseprov över Rakel skjutsäkerhetsradionätet på talgrupp Kungsängen Skjutsäk enligt följande.
ATCC: "R16, R16"
R16: "R16, R16, kom"
ATCC: "R16 från Stockholm, förbindelsen provas, kom"
R16: "Hörbarhet 5, klart slut"

OBS! Gäller vid all aktivering av R 16, även vid riskhöjd under 335m MSL
Vid förbindelseavbrott gäller skjutförbud!

ATCC övervakar den kontrollerade trafiken i Stockholm TMA och Arlanda CTR (kontrollzon) så att de inte flyger in i R16.

- Skjutning stoppas genom att skiftesledare eller flygledare sänder på skjutfältsradion enligt följande.
ATCC: "R16, avbryt eld upphör!, R16, avbryt eld upphör!"
R16: "R16 har uppfattat eld upphör! Klart slut"
R16. AC/Skjutsäkerhetscentralen kontrollerar att skjutande enheter har uppfattat eldförbudet på R16.
ATCC kontaktar därefter R16 (AC/Skjutsäkerhetscentralen) för överenskommelse om när skjutning/sprängning kan återupptas.

Skjutsäkerhetscentralens larmtelefon: 08-584 524 27, används endast för avbrytande av skjutning på R16 Kungsängen vid bortfall av radiosamband.

5. BESTÄMMELSER FÖR NYTTJANDE AV LIVGARDETS STRIDSHINDERBANA

5.1 BAKGRUND

I samband med försök och senare regelbunden utbildning av stadsskytteförband framkom behov av en särskild utbildningsanordning för att utveckla värnpliktigas och anställd personals personliga färdighet främst vad avser fysiskt prestationsförmåga.

5.2 BASFAKTA

Stridshinderbanan är en fast utbildningsanordning som organisatoriskt är placerad under UtbE. Stridshinderbanan kan nyttjas av externa brukare efter erforderlig utbildning. Fler hinder kan komma att tillföras senare. Ansvarig för vidareutveckling av stridshinderbanan samt besiktningar och att underhållet efterlevs är Ö/S-avd. Utbildning av övningsledare sker genom UtbA. Fastrope, rappelling och klättervägg kan genomföras vid hinder 4.

5.3 DIMENSIONERADE UPPGIFTER

Stridshinderbanan medger;

- Användning under alla väder- och ljusförhållanden, dygnet runt och året runt.
- Träning och tävling (prövning).
- Framryckning enskilt, i stridspår och i samlad grupp med burens personlig stridsutrustning och/eller grupputrustning.
- Framryckning på tre separata ”banor” samtidigt för enskild, stridspår eller grupp.
- Stegring i svårighetsgrad genom att hinder kan passeras på varierande sätt.
- Skjutning med lös- och markeringsammunition samt användning av rök-, eld- och/eller knalleffekter.
- Kombinerad övning med Närkamp.
- Kombinerad övning med skarpskjutning på Sofiero skjutbana.
- Framryckning i båda riktningarna (med- och moturs)

5.4 VERKSAMHETSBESKRIVNING

Stridshinderbanan ska användas för att hos Försvarsmaktspersonal (GMU motsv. och anställd personal) i första hand utveckla den fysiska prestationsförmågan, attityden och samarbetsförmågan som krävs för att uppträda och lösa uppgifter vid strid i allmänhet och strid i urban miljö i synnerhet. Stridshinderbanan kan med fördel användas vid cirkelträning då ett antal hinder väljs ut.

5.5 BANFAKTA

Start/målområde: Omedelbart utanför Sjöstugegrinden/Stridsfordonsgrinden.
Banlängd: 1,3km
Märkning: Trästolpar med gul topp.
Antal hinder: 13 st (se underbilaga 1 till bilaga 5).

5.6 SÄKERHETSBESTÄMMELSER

1. Övningsledare ska vara utsedd och leda verksamheten.
2. Övningsledare ska ha genomgått utbildning och erhållit erforderlig färdighet för att kunna leda verksamhet på stridshinderbanan.
3. Riskhantering ska göras av övningsledare inför varje användning av banan.
4. Övad/prövad personal får inte använda banan innan utbildning genomförts på hur hindren ska passeras och varianter på detta.
5. Vid nyttjande av stridshinderbanan ska alltid minst två personer delta, det är förbjudet att nyttja banan ensam för enskild träning.
6. Heltäckande skyddsklädsel ska bäras bestående av minst motoroverall, handskar och kängor.
7. Klockor och smycken får inte bäras.
8. Uppvärmning ska genomföras innan stridshinderbanan används.
9. Förbjudet med tidtagning vid framryckning moturs.

5.7 AVSTEG

Avsteg från dessa bestämmelser gällande nyttjande av stridshinderbanan ges endast av C LG.

5.8 SJUKVÅRDSTJÄNST

Övningsledare fastställer sjukvårdsberedskap. Sjukbår finns i materielboden vid start-/målområde. All personal ingående i övningen ska medföra första förband.

5.9 MATERIELTJÄNST

Materielbod finns i anslutning till start-/målområdet med materiellista på materiel som finns i boden. Brister och behov anmäls till Ö/S-Sektionen.

5.10 ÅTGÄRDER FÖRE ÖVNING

Enligt respektive hinderbeskrivning. Skador på banan anmäls till Ö/S-Sektionen.

5.11 ÅTGÄRDER EFTER ÖVNING

Samtliga hinder och framryckningsvägen däremellan återställs i grundutförande.
Exempel: Skotta tillbaka sanden vid hinder 5, däckstockarna.

5.12 SKÖTSEL

Ansvaras av Ö/S-Sektionen och underhålls av FortV. Kontroll genomförs med fasta tidsintervaller. Mindre underhåll för att kunna genomföra övning svarar övningsledare för.

5.13 UTRUSTNING OCH TIDSKRAV

Statuter för officiell tidtagning på stridshinderbanan;

Banan: Enklaste passage av hindren (normalpassage).
Tre separata ”banor” tillämpas.
2 min tidsförskjutning vid start av heat.

Utrustning alt A: - Marschkängor 90, alternativt kängor enligt förbandschefs
(motsv.) bestämmande.
- Godkänd överdragsoverall
- Handskar

Utrustning alt B: - Fältuniform 90 eller annan i FM godkänd fält- eller
sjöstridsuniform. Även godkänd överdragsoverall kan användas.
- Marschkängor 90, alternativt kängor enligt förbandschefs
(motsv.) bestämmande.
- Personligt eldhandvapen, alternativt attrapp.
- hjälm.
- Handskar.
- Stridsväst, eller annan av FM godkänd bäranordning för
stridsutrustning, med:
* 4 st magasin
* Skyddsutrustning 90 B/S/C
* Fylld, dricksflaska 90 1L eller vätskebehållare 02
* Vapentillbehörssats enligt SoldR Mtrl
* Vapenvårdsmateriel enligt SoldR Mtrl

Alternativ	Utrustning	Tidskrav
Enskild	A	12 min
Enskild	B	15 min
Grupp	A	15 min
Grupp	B	20 min

Start- och målområde

Karaktär:	Genomgångsplats före och efter övning. Start- och målområde. Utspisningsplats för dryck. Materielplats för utrustning (förstärkningsplagg).
Bestämmelser:	Start- och målområde ska återställas i det skick det var innan övningen, dvs. städas av och visiteras av ansvarig övningsledare.
Åtgärd efter övning:	Iordningställ, inventera och anmäl brister i materielboden till Ö/S.
Övningsmtrl i boden:	Krattor, spadar och sopkvastar samt en bår.

Hinder: 1 Trappan

- Karaktär:** Klätterhinder av trapptyp.
- Passage:** Valfritt klättersätt över till andra sidan. Det är inte tillåtet att använda räcken på sidorna. Kamrathjälp tillåten.
- Säkerhetsbestämmelser:** Hoppa ner nära trappsteget. Ha kroppskontakt med hindret hela tiden.
- Åtgärd före övning:** Kontrollera landningsplatserna och jämna ut vid behov. Sopa av avsatserna vid behov.

Hinder: 2 Stugan

Karaktär: Kombinerat klätter- och kryphinder.

Passage: *Medurs*
Klättring upp för hönsstegen och in på vinden. Klättring ner genom ett av hålen i golvet med stega eller hopp ner till nedervåningen. Klättring ner i hålet i golvet för stegen och krypning ut genom röret.
Moturs
Krypning in genom röret och klättring upp för stegen till nedervåningen. Klättring upp för stegen genom hålet i taket vid borte väggen eller upp genom hålet mitt i rummet till vinden. Klättring ut från vinden och ner för hönsstegen.

Säkerhetsbestämmelser: Endast två personer på hönsstegen samtidigt.
Säkerställ vid nedhopp att landningsplatsen är fri.

Åtgärd före övning: Kontroll av hönsstegar (halka, funktion och placering).
Kontroll av sand i rören (uppfyllnad, krattning).
Kontroll av invändiga stegar (fastsättning).
Kontrollera och sopa vid behov golvytor.

Hinder: 3 Nätet

- Karaktär:** Klätterhinder med stockar och nät.
- Passage:** Valfritt klättersätt uppför alt. nerför nätet.
- Säkerhetsbestämmelser:** Förbjudet att springa på och hoppa ner från hindret vid löpning motsolvarv. Ha kroppskontakt med hindret hela tiden.
- Åtgärd före övning:** Kontroll av infästning av stockar och nät.

Hinder: 4 Tornet

Karaktär:	Kombinerat catcrawl och hängbrohinder. Utbildningsanordning Rappellering
Passage:	<i>Medurs</i> Klättra på repet till plattformen i tornet. Gå på hängbron till andra sidan. Vid fall ska hindret passeras på nytt. <i>Moturs</i> Gå på hängbron till plattformen i tornet. Klättra på repet till andra sidan. Vid fall ska hindret passeras på nytt.
Säkerhetsbestämmelser:	Max tre personer får vara i rep/hängbro per bana samtidigt.
Åtgärd före övning:	Kontrollera fästpunkter och spänning. Sopa plattformen vid behov.
Anm:	Endast den öppna plattformen ingår i stridshinderbanan. Rappellering sker endast under ledning av särskilt utbildad övningsledare. Nyckel till dörren hämtas hos Ö/S-Skjutsäk.

Hinder: 5 Däckstockarna

Karaktär:	Kryphinder med stockar och däck.
Passage:	Valfritt förflyttningssätt under stockarna.
Alternativ passage:	Valfritt förflyttningssätt över eller över/under stockarna.
Säkerhetsbestämmelser:	-
Åtgärd före övning:	Kontroll av sand (utjämning vid behov).
Åtgärd efter övning:	Skotta tillbaka sanden, utjämna vid behov.

Hinder: 6 Balansen

- Karaktär:** Balanshinder i olika vinklar och nivåer.
- Passage:** Gå på metallspången till andra sidan på en av banorna. Vid fall ska hindret passeras på nytt.
- Säkerhetsbestämmelser:** **Max en** person på varje sektion samtidigt.
- Åtgärd före övning:** Kontroll av infästning av metallspångar.
Kontroll av sand (utjämning vid behov).

Hinder: 7 Lingången

- Karaktär:** Balanshinder med vajer och rep.
- Passage:** Gå sidledes på nedre vajern och håll med händerna i det övre repet.
- Säkerhetsbestämmelser:** **Max en** person per vajer samtidigt.
- Åtgärd före övning:** Kontroll av infästning av vajrar och rep samt markfästen.

Hinder: 8 Rören

Karaktär: Kryphinder genom rör.

Passage: Kryp igenom röret.

Säkerhetsbestämmelser: -

Åtgärd före övning: Kontroll av sand (utjämning vid behov).
Kontroll av förekomst av djur (avlägsna vid behov).

Hinder: 9 Stocktrappan

Karaktär:	Klätterhinder på stockar.
Passage:	Valfritt förflyttningssätt ovanpå stockarna till andra sidan.
Alternativ passage:	Valfritt förflyttningssätt under eller över/under stockarna.
Säkerhetsbestämmelser:	Minst en fot på varje stock, man får inte hoppa mellan stockarna.
Åtgärd före övning:	Kontroll av infästning av stockar och kedjor.

Hinder: 10 Armgången

Karaktär:	Armgångshinder på stegar.
Passage:	Förflyttning med armgång på stegpinnarna alt. på sidorna av stegen till andra sidan.
Alternativ passage:	Förflyttning utmärkt sträcka enligt övningsledaren. Därefter förflyttning på marken.
Säkerhetsbestämmelser:	Max fem personer på varje bana samtidigt.
Åtgärd före övning:	Kontroll av infästning av stegar och avsatser. Sopa avsatserna vid behov. Kontroll av beläggning (is) på stegar.

Hinder: 11 Krypen

- Karaktär:** Kryphinder under stockar med stål nät.
- Passage:** Valfritt förflyttningssätt under stockarna.
Det är inte tillåtet med förflyttning ovanpå nätet.
- Säkerhetsbestämmelser:** -
- Åtgärd före övning:** Kontroll av sand (utjämning vid behov).
- Åtgärd efter övning:** Kontroll av sand (utjämning vid behov).

Hinder: 12 Kulissen

- Karaktär:** Klätterhinder.
- Passage:** Valfri klättring genom fönstergluggen
- Alternativ passage:** Valfri klättring över väggen via fönstret eller valfri klättring över väggen utan att använda fönstret.
- Säkerhetsbestämmelser:** -
- Åtgärd före övning:** Kontroll av trävirket (intakt) och sand (utjämning vid behov).

Hinder: 13 Ruinerna

Karaktär: Kombinerat klätter- och kryphinder.

Passage: *Medurs*
Klättring över mur/vägg, kryp genom hål i vägg alt klättring över vägg, klättring över mur/vägg och hopp över mur/vägg.

Moturs
Hopp över mur/vägg, klättring över mur/vägg, kryp genom hål i vägg alt klättring över vägg och klättring över mur/vägg.

Säkerhetsbestämmelser: -

Åtgärd före övning: Kontroll av markbeskaffenhet (utjämning vid behov).

Standardövning TREHUSBACKEN

Allmänt:

Standardövning TREHUSBACKEN är en skarp rensningsövning med tillämpade kast med skarpa handgranater. Truppen ska för att övningen ska kunna genomföras på ett säkert och effektivt sätt vara väl förtrogen med den stridsteknik som ska användas. För att uppnå detta åtgår minst ca 6-8 timmars övning. Övad trupp ska ha kastat formellt alt tillämpat kast med handgranater inom en 5 års period för att ha rätt utbildningsståndpunkt avseende hantering av handgranater på ett väl förtroget sätt.

Övningen ska inte ses som en attitydövning utan i första hand som en stridsteknikövning.

Övningsledare/ kastledare ska ha förarbevis för att få genomföra övning i TREHUSBACKEN. Förarbeviset är giltigt tre år från utfärdandet. Förarbevis utfärdas av personal ur utbildningsenheten eller av denne utsedd.

Utbildningsanordning TREHUSBACKEN är ej att betrakta som en ”vanlig skjutbana”. Bokning , avlysning och säkerhet enligt rutiner för skjutning på skjutfältet KÄ.

Vid tjäle råder skjutförbud i anläggningen, saltning får ej ske.

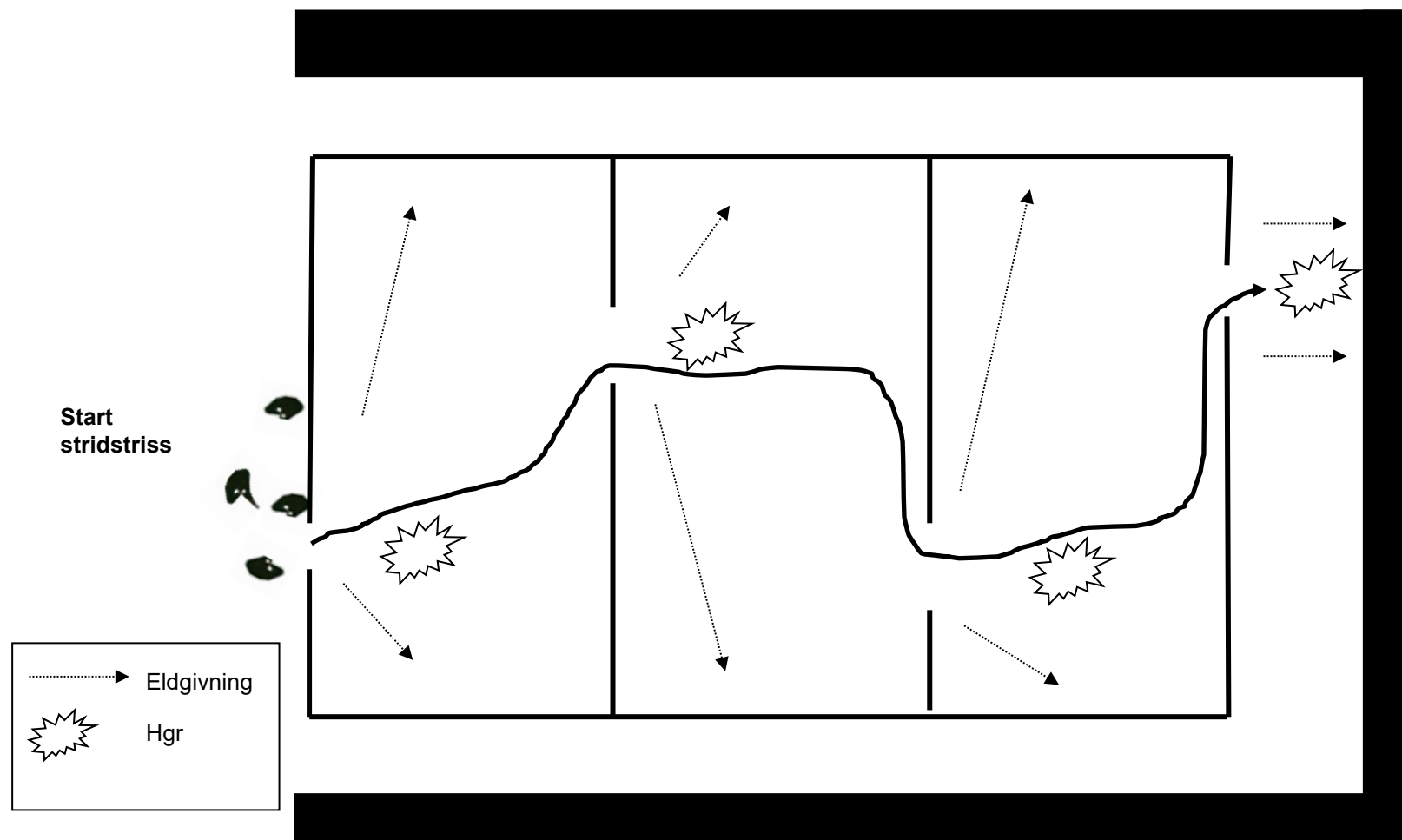
Syfte:

Standardövning Trehusbacken syftar till att finslipa tidigare erhållen färdighet hos stridspar/ -triss att rensa rum samt ge soldaten ökad vana att hantera skarpa handgranater.

Mål:

Efter övningen ska soldaten kunna agera som både etta och två i stridsparet och ha uppnått hög färdighet i hanteringen av skarpa handgranater. Gruppchefer ska kunna agera chef i en triss.

Övningsöversikt

Översiktsskiss Trehusbacken

Övningsledares åtgärder

Kontrollpunkter i anläggningen före övning

- **Att väggarna är hela.** Det får ej vara större hål (tre centimeters diameter) genom yttre Plywoodskivan och det får absolut ej vara hål i Plywoodskivorna så att regelverket syns. Om ej OK ska hålet täckas med 22 mm skiva innan övning annars är det användarförbud.
- **Dörrkarmarna** ska vara fodrade med Plywood som sitter fast och ej har för mycket splitter i sig, för att undvika studs på splitter samt att soldater skär sig vid passage.
- **Trösklar** ska finnas vid varje dörr och ska ha minst 10 cm höjd för att undvika att hgr rullar tillbaka.
- **Röda listerna** ska sitta fast och vara 1 m från dörrkarmskant.
- **Sandvallarna** ska ha täckande sand ända upp över översta kanten. Större stenar > 3 centimeter rensas bort, gäller även golvytor.
- **Målmateriel.** Endast huvudmål får användas och tas med ut till övningsplatsen vid tidpunkt för genomförande.

Dukning

- Endast huvudmål får användas
- Målen ska dukas i sandvallarna med en marginal på minst 1 meter till överkant på sandvallarna och till träväggarna sett från den plats soldaterna skjuter ifrån när de kommer in i rummen
- Vid kyla kan tjäle göra så att vallen bli frusen och då är det skjutförbud i anläggningen.

Under övning

- Gör en översiktlig kontroll av ovan punkter mellan varje genomförande för att upprätthålla användbarheten på anläggningen.
- Skotta igen krevadgropar efter varje övningsmoment.

Efter övning

- Ersätt ovanstående mtrl som är trasig.
- Hela huvudmål återlämnas tillbaka till målverkstan, inga mål får lämnas i materielcontainern
- Dra ut stora splitter ur väggen på anläggningen OBS Gäller ej skyddskulissen närmast anläggningen: den är kontrolllyta.
- Skotta igen krevadgropar: Ta INTE sand från kulfångsvallarna, ta

sand från stora sandhögen vid betongskyddet.

- Samla tomhylsor och grepar och återlämna till ammunitionsförrådet.

Förövning

Förövning med övningshgr ska ske med ALL personal på rätt plats, dvs personal som ska vara i skydd under kast ska vara där under förövningen också.

- Det räcker att föröva med övningshgr vid en (två) dörr då alla kastplatserna är identiska. Har truppen god vana att handskas med hgr räcker det med en förövning. Är de däremot ovana bör förövning ske från både höger och vänster sida dörren, då det medför olika kroppsplacering (mot eller från väggen) för kastaren.
- **En tydlig genomgång och förevisning med minst ett stridspar ska genomföras avseende åtgärder vid tappad handgranat!**

Åtgärder som ska vidtas vid tappad handgranat är att **Kastledaren** tar upp handgranaten med händerna och kastar in hgr i rummet och tar därefter skydd vid väggen som vanligt. Soldaterna agerar som om kastet hade gått till på rätt sätt. Om kastledaren inte lyckas få in handgranaten kommenderas "Skydd" varvid soldaterna lägger sig ner mot väggen med fötterna mot dörren och kastledaren lägger sig över/ mot dem.

Övrigt

- Det är inte tillåtet att från ett rum bekämpa mål i nästa rum. Mål bekämpas enbart i det rum skytten befinner sig. För att inte hamna i konstiga situationer – tänk till på hur du dukar huvudmålen.
- För att undvika klick på hgr: Kontrollra själv handgranatständer och mekanismer vid visitation, undvik att blanda olika typer av grepar vid samma kasttillfälle Övningskast ska ske med handgranatsmekanism som motsvarar den mekanism som används på den skarpa handgranaten
- Vid övning med handgranat gäller dubbla hörselskydd. Utöver det gäller Säkr G regler för skydd mot hörselskadligt buller och tillägsbestämmelser för exponering per dygn av vissa typer av handgranater i bebyggelse.

Övningsledares åtgärder					
Mom	Vem	Verksamhet	Kommandon	Risker/ SäkR	Övrigt
1	Alla	<u>Utgångsgruppera:</u> Kastledare Vid dörren Stridspare 2m från dörren Chef Omedelbart bakom stridsparet Övriga I resp skydd	Kastled: - ”Klartecken från skydden!”	Kastledaren ej i risk för vapnen. Risk: Väntande soldater är ej i skydd på rätt sätt, vill titta.	
2	Kastled Stridstriss	<u>Övningen börjar</u> <u>Frr till dörr:</u> Tar ”plattform ” 1m ut & 1m från dörren Grpch ger order att ta nästa rum/ta i utpekad riktning. Stridsparet fir till dörren och ger erforderliga kommandon för kast och rensning Kastaren tar kastposition direkt sneglar in i rummet utan att komma i vägen för soldaten som understödjer	Kastled: - ”Övningen börjar!” Grpch: ” Ta nästa rum/Ta i utpekad riktning!” Stridsparet: tex -”Du kastar, jag rensar!”	Vapen säkrade vid fir	Tänk på att ha hög eldberedskap mot dörren under fir Grpch ger antingen order: ”Ta,rensa ett rum” Alternativt ”Ta,rensa djup intill husets slut”
3	Stridstriss	<u>Iordningställande av hgr</u> Kastaren tar fram hgr, fattar den i ”rätt” hand, håller upp hgr, tar ner, fingret i säkrings-sprintens ring, söker ögonkontakt med kastledaren. (<i>Inväntar kastledarens tecken</i>) Den andre i stridsparet ska stå i understödsställning/ anläggning mot dörren. Grpch står längs väggen på <u>samma</u> sida som stridsparet kommer ta skydd vid. Tillse att chefen står tillräckligt långt bak så att både 1:an och 2:an får plats bakom listen.		Risk: Kastaren blir ivrig och osäkrar hgr innan kastledaren gett klartecken Kastledaren ska stå så att han kan <u>se och påverka</u> allt kastaren gör med hgr. Kastaren ska således vara något vriden åt kastledarens håll men i övrigt stå mycket nära väggen	För rätt kasthand se underbilaga 4 Kastledarens placering se underbilaga 5

Mom	Vem	Verksamhet	Kommandon	Risker/ SäkR	Övrigt
4	Kastledare	<u>Kontroll</u> Du styr tempot! Ge tydligt klartecken (Tummen upp) till kastaren	"Tummen upp"	Huvudrörelser misstolkas lätt som klartecken! Titta soldaten i ögonen och använd <u>handen</u> för klartecken att han får kasta!!!	
5	Kastaren Kastledare	Kastaren drar ut säkringssprinten och fäller i förekommande fall upp säkringsbygeln och kastar in hgr rummet Kastledaren tittar på hgr, beredd ingripa innan kastet och kontrollerar vi kastet: - Att grepen släpper - Att hgr landar i rummet Kastledaren tar därefter skydd och ska då fysiskt hindra soldaten att springa in i rummet innan detonation med både en arm och ett ben.	Kastaren: -"Sprängkommer!" - 1000,2000,3000, 4000!" Kastledaren beredd kommendera -"Avbryt!"	Risk: - Soldaten glömmer fälla upp säkringsbygeln på hgr - Soldaten tappar osäkrad hgr - Fabriktions fel på hgr – tändstiftet slår på hgrtändaren fastän grepen hålls fast - Kort kast – hgr landar i dörrhålet - Hårt kast – hgr studsar i bortre väggen och rullar ut igen - Kast med vinklad handled – hgr studsar i dörrposten och ut igen - Kastledarens ben kommer för långt från väggen och hamnar i risk för splitter när denne tar skydd. - Kastarens hand fastnar i 1:ans vapenrem. - Kastaren drar kast armen för långt bak slår i 1:ans vapen Kastaren backar i skydd med <u>HELA</u> kroppen inkl vapen bakom röda listen Kastledaren - bakom röda listen, ska ha minst en arm och ett ben som fysisk begränsning framför främsta sold	Se underbilaga 5 till bilaga 6 Ställ krav på eldberedskap mot dörren då kastaren kommit i skydd; Tänk bara på att HELA kroppen ska vara bakom röda listen

Mom	Vem	Verksamhet	Kommandon	Risker/ SäkR	Övrigt
6	Stridspär	<u>Rensning</u> Stridsparet fr, <u>EFTER</u> detonationen, med hög eldberedskap in genom dörren och nedkämpar målen. 2:an släpper 1:ans axel och tar upp sitt vapen vid passage av dörröppningen när 1:an vinklar av V el H Kastledaren står med fördel kvar i dörrhålet, beredd ingripa vid fara Grpch är beredd att förstärka.	Kastledaren beredd kommendera -”Avbryt!” 2:an anmäler ” H/V Klar!” 1:an anmäler ”Rummet klart!”	Eld avges mot <u>upptäckta</u> mål som dukas lågt i blinderingsvallarna Elden avges som <u>PATRONVIS ELD</u> i <u>STÅENDE</u> skjutställning OM soldaterna går in åt samma håll går skjutgränsen mitt i mellan dessa OM soldaterna går in åt olika håll går skjutgränsen mitt genom dörröppningen de just kom in genom.	Se underbilaga 6 Till bilaga 6
7	Stridstriss Kastledare	<u>Grpch ansluter fram till 1:an</u> Grpch beordrar att ta nästa rum. Grpch understödjer 1:an och 2:ans fr till ”plattform” hitom dörren <u>Frr mot nästa rum</u> Stridsparet fr mot nästa dörr och rensar rum 2 enligt mom 2-6, <u>samme</u> kastare kastar hgr. Kastledaren går fram till nästa dörr i tid så denne kan övervaka mom 2	Grpch anmäler ”Kommer in!” Grpch ger tecken	Kastledaren beaktar risken att hamna i risk framför stridsparets vapen innan denne går in i rummet. Se till att hamna snett bakom stridsparet på väg fram till dörren	
8	Stridstrio Kastledare	<u>Rensning av rum 3 och ”4”</u> Ser på samma sätt som rum 1 och 2, men den soldat som ej kastat hgr gör detta i dessa två rum. Växling av kastare sker i rum 2 genom att ”gamle” 1:an kommenderar stridsparskamraten att vara ny kastare inför rensning av rum 3.	1:an ”Jag kastar Du rensar”(Du ny etta) bekräftar: ”Du kastar, Jag rensar!”		Genom att låta ena soldaten agera kastare i rum 1 och 2 och den andre soldaten i rum 3 och ”4” har hela stridsparet övats under samma genomförande.

Mom	Vem	Verksamhet	Kommandon	Risker/ SäkR	Övrigt
9	Alla	<u>Byte av övad stridstriss</u> Kastledaren avbryter övningen. Kastledaren utvärderar snabbt momentet Stridstrissen går <u>gemensamt</u> tillbaka till skyddet där övriga gruppen sitter och nästa stridstriss går fram. Stridstrissen som just genomfört tar skydd. Personal i skydd vid skyddskulissen/ -erna sitter still tills kastledaren beordrar fram nästa stridspar.	Kastledaren –” Eld upphör. Övningen avbryts...!” -”Nästa stridstriss framåt/ häråt!”	Grpch i triss som kastat blir ny chef i skyddet.	

Tillägg:

Standardövning TREHUSBACKEN finns även som en detaljerad film ([länk](#))

Utbildningsanordning TREHUSBACKEN är godkänd skjutplats för att bedriva skjutning under förflyttning. Detta förutsätter att kastledare och soldater har genomfört skjutövningar i H Skjututbildning Automatkarbin 2021 och följer bestämmelser i SäkR Ehv/PV som rör skjutning under förflyttning. Att man följer LG tillägsbestämmelser avseende lokala bestämmelser vid skjutning under förflyttning LG, se kap 2, samt att man även har genomfört standardövning TREHUSBACKEN ”normal” genomförande så att de övade är väl förtroga med övningsförlopp och utbildningsanordning.

Instruktion säkerhetskontrollant ”Skyddskulissen”

Säkerhetskontrollanten ska ej ha annan uppgift än att vara säkerhetskontrollant.

Säkerhetskontrollantens uppgifter:

- Tillse att ordning och reda råder i skyddet
- Tilldela all personal i skyddet en plats så att ingen kroppsdel är närmare någon av kulissens kanter än 30 cm
- Tillse att all personal sitter ner på anvisad plats med komplett stridsutrustning påtagen.
- Ge kastledaren klartecken när alla är i skydd
- Avbryta övningen med kommandot – ”AVBRYT; AVBRYT!” om fara uppstår

I vissa fall kan säkerhetskontrollant tilldelas en extra skjutfältsradio. Då gäller dessutom följande:

- Ständig passning, Talgrupp Kungsängen Skjutsäk. Index: 4043
- Anropssignaler: Adam Cesar = Skjutsäkerhetscentralen
Adam Viktor = Vakten
Sigurd Helge = Skjutstation
Trehusbacken
(dvs. Vi själva)

Om Sigurd Helge anropas upprepade gånger utan att övningsledaren på plats svarar ska säkerhetskontrollanten svara:

”Sigurd Helge Signalist Kom”

Det är absolut förbjudet att lämna skyddet utan klartecken från kastledaren!!!

Avlösningsförfarande: Sitt kvar tills kastledaren kommer till skyddet och beordrar avlösning

Instruktion säkerhetskontrollant ”Betongskyddet”

Säkerhetskontrollanten ska ej ha annan uppgift än att vara säkerhetskontrollant.

Säkerhetskontrollantens uppgifter:

- Tillse att ordning och reda råder i skyddet
- Tilldela all personal i skyddet en bestämd plats
- Tillse att all personal sitter ner på anvisad plats och ej lämnar skyddet
- Ge kastledaren klartecken när alla är i skydd
- Avbryta övningen med kommandot – ”AVBRYT; AVBRYT!” om fara uppstår

I vissa fall kan säkerhetskontrollant tilldelas en extra skjutfältsradio. Då gäller dessutom följande:

- Ständig passning, Talgrupp Kungsängen Skjutsäk. Index: 4043
- Anropssignaler: Adam Cesar = Skjutsäkerhetscentralen

Adam Viktor = Vakten

Sigurd Helge = Skjutstation

Trehusbacken

(dvs. Vi själva)

Om Sigurd Helge anropas upprepade gånger utan att övningsledaren på plats svarar ska säkerhetskontrollanten svara:

”Sigurd Helge Signalist Kom”

Det är absolut förbjudet att lämna skyddet utan klartecken från kastledaren!!!

Avlösningsförfarande:

Sitt kvar tills nästa säkerhetskontrollant kommer till skyddet och beordrar avlösning.

Kasthand

Kasthand:

Den som kastar kan ställa sig med ryggen eller bröstet mot väggen och ska kasta med den arm som då är närmast dörren. Högerkastare använder höger hand oavsett vilken sida om dörren han står. För vänsterkastare gäller samma sak fast tvärs om, dvs. vänster hand. Kastaren ska särskilt beakta att undvika att stöta till eller trassla in sig i 1:ans vapen eller vapen rem. Kast armen ska vara under 1:ans vapen. Lång kastare kan behöva "Knäa" för att undvika att slå i 1:ans vapen.

Bild: Högerkastare,
vänster om dörren

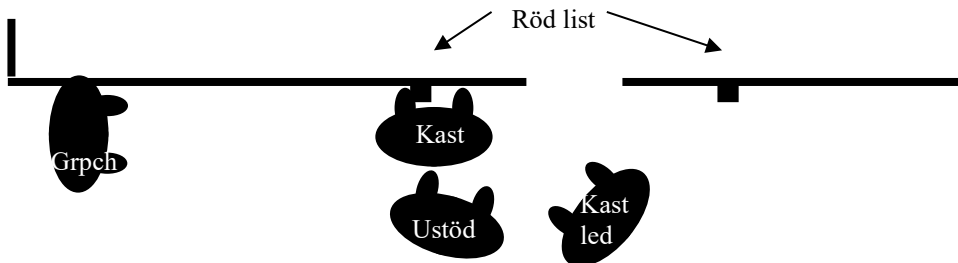
Kast ska ske enligt bilderna :
Kastet ska vara kontrollerat i syfte att
granaten ska detonera mitt i rummet.

Bild: Högerkastare,
höger om dörren

Kastledarens placering:

Kastledaren ska stå så att denne kan se och påverka allt kastaren gör med hgr, samt kunna se att grepen släpper och på ett ungefär uppfatta vart hgr landar.

Kastledaren ska, efter kast i väntan på detonation, fysiskt utgöra hinder för soldaten, så denne inte springer in i rummet för tidigt.

Var noga med var du har ditt bakre ben som kastledare! Det hämnar lätt i risk för splitter foten står för långt från väggen.

Observera att soldatens hela kropp och vapen är bakom den röda listen.

7 BESTÄMMELSER FÖR FMCK OCH LG ENDUROSEKTIONS TERRÄNGKÖRNING

7.1 BAKGRUND

FRIVILLIGA MOTORCYKELKÅREN (FMCK) är en viktig frivillig försvarsorganisation. FMCK utbildar bl a ordonnanser för totalförsvarets förband och enheter. FMCK ger även ett stöd till samhället genom att kåren bedriver en omfattande ungdomsverksamhet, trafiksäkerhetsarbete samt direkt stöd vid olika arrangemang.

FMCK Stockholm har fem olika verksamhetsgrupper: Frivillig-, utbildnings-, tävlings-, touring/offroad- och förvaltningsgruppen.

Alla grupper bedriver verksamhet på Kungsängens övningsfält där frivillig- och tävlingsgruppen är största nyttjare.

Eftersom körning ofta sker med civila motorcyklar i terrängen så är verksamheten kontroversiell, denna typ av körning kallas enduro och möjligheterna att utöva denna form av körning är starkt begränsad på civil mark genom terrängkörningslagen.

Terrängkörningslagen medger inte att man kör bil eller mc i terrängen utan särskilt tillstånd, försvarsmakten har detta tillstånd på vårt övnings- och skjutfält. Inom detta ryms även frivilligorganisationerna. Det är dock inte självklart att försvarsmakten har detta generella tillstånd, begränsningar har införts med stöd av miljöskyddslagen när det gäller skjutningar.

Begränsningar för körning kan komma att införas om vi inte visar hänsyn mot människor och natur.

Tävlingar **kan endast** arrangeras av FMCK på Livgardets övnings och skjutfält efter tillstånd från FortV.

7.2 GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

7.2.1 Bokning av terräng

FMCK disponerar terräng i SO 1-3 ca två helger/månad dock färre på vintern och fler på sommaren. Dessutom disponerar FMCK och LG endurosektion träningstider under vissa onsdagar på sommaren.

FMCK kan efter särskild (skriftlig) framställan anhålla om disposition av annan terräng än SO 1-3. Ansökan ska ställas till chefen för Övnings- och skjutfältsavdelningen (C Ö/S). Militär körlärare eller mc-instruktör som utbildar militära mc-förare må nyttja annan terräng t ex Nyborg (ÖO A) eller Tärnsund (ÖO B).

Medlemar i LG Endurosektion må utnyttja SO1-3, dock ska övnings och skjutfält (Ö/S, Skjutsäkerhetscentralen) eller Kasernvakten (AV) informeras innan körning påbörjas. Hänsyn ska tas till verksamhet på fältet (Övningar, skjutningar, JVK vht, arrendator m.m.).

Körning på Rosersbergfältet är förbjuden.

7.2.2 Övningsledare och biträdande övningsledare

Vid körning ska behörig övningsledare och biträdande övningsledare vara utsedd. Dessa ska genomföra särskild utbildning vid Ö/S.

Övningsledaren för FMCK eller dennes biträde ska finnas gripbar vid parkeringen N Sundby, i syfte att delge förarna de bestämmelser som råder för dagen. Denne ska dessutom upprätthålla sambandet till Skjutsäkerhetscentralen (AC, Adam Cesar) eller skjutfri dag till Kasernvakten (AV, Adam Viktor).

Övningsledaren ska kontrollera behörighet (medlemskap och körkort) på deltagarna samt kontrollera mc avseende skatt och försäkring samt att cyklarna är minst E-registrerade. Registreringsskylt ska monteras synligt.

Körning längst spåret ska kunna avbrytas inom 20 minuter.

Efter körning ska övningsledaren förvissa sig om att alla förare har kommit tillbaka.

Materiel återlämnas enligt direkt överenskommelse med Skjutsäkerhetscentralen.

7.2.3 Avlysning och spärrning (FMCK)

I syfte att skydda såväl förare som tredje person så ska terrängen avlysas för körning, vilket görs genom en Beställning Skjutvarning till Ö/S Skjutsäkerhetscentralen av FMCK övningsledare, senast tisdag kl 12.00 två veckor innan genomförande.

Körning där publik kommer att finnas längst banan får inte förläggas samtidigt som skjutning genomförs i angränsande områden.

Övningsledaren ansvarar för publikens säkerhet. Publiken ska anvisas var de får uppehålla sig, hur de ska ta sig till/från åskådarplats/er samt om/var annan farlig verksamhet bedrivs på skjutfältet.

Spärrning genomförs regelmässigt av Ö/S personal och alltid när skjutning pågår parallellt på fältet. Övningsledare ur FMCK kan efter särskilda anvisningar från Ö/S åläggas att genomföra spärrning (regel vid körning under skjutfri helgdag).

Övningsledaren eller dess biträde ska anmäla sig före körning vid Skjutsäkerhetscentralen, på det klockslag som angivits på Beställning Skjutvarning. Som regel kl 1600 på onsdagar respektive kl 0900 lördagar och söndagar (ej skjutfri helgdag). Härvid kvitteras fällningen, radio hämtas och samordning med skjutande enheter genomförs. Skjutfri helgdag hämtas materiel för samband, spärrning- och fällningsorder efter samverkan med Skjutsäkerhetscentralen på tid som angetts under kompletterande bestämmelser på Beställning Skjutvarning.

7.2.4 Allmänna bestämmelser för övningsledare och förare

I Sundby bor arrendatorn. Dessutom har Livgardet sin hundenhetsstationerad i lägret. Visa därför särskild hänsyn vid körning från parkeringen till endurospåret. Av samma skäl är all varm- och provkörning på vägarna intill Sundby förbjuden.

Parkering ska ske på grusplan norr Sundby, alternativt Ö lägret.

För att övningsledare ur FMCK eller Livgardet ska hinna kontrollera eventuella riskområden och med hänsyn till detta även pila om spåret sker körning kl 1000 - 1600. Onsdagar sker körning mellan kl 1700 - 2100.

Innan körning ska information från FMCK övningsledare inhämtas. Efter körning ska föraren anmäla till övningsledaren (eller bitr) att han/hon avbryter dagens körning.

Enskild träning är förbjuden.

Körning i terräng får endast ske på det fasta spåret (pilat). Det är särskilt viktigt vid skarpskjutning i angränsande områden. Risk är annars att förare kör vilse och kommer in i farligt område. FÄLLD SPÄRRTAVLA FÅR ALDRIG PASSERAS UTAN TILLSTÅND! Tillstånd kan endast ges av FMCK övningsledare!

Det är förbjudet att lämna spåret vid skador eller haveri. Gå bakåt i spåret! Följ därefter FMCK svart/vita skyltning till Start/Mål.

Förare som inte har fullgod lokalkännedom får inte själva köra spåret när skjutning pågår i angränsande områden.

Åtgärder när MC-förare upptäcker verksamhet i anslutning till spår:

1. **Minska hastighet!**
2. **Sök samband med person/personal (militär/Civil) och samverka.**
3. **Fortsätt om möjligt körning.**

Deltagare ska på uppmaning självklart anmäla sitt namn och vem som är övningsledare. Härvid ska körkort och medlemskort FMCK kunna uppvisas. FMCK eller Livgardets åkväst ska bäras.

Uppkomna skador på mark, tillbud eller incidenter ska rapporteras till Ö/S. Allvarliga fall ska även anmälas omedelbart till Kasernvakten Kungsängen, telefon 08-584 540 39.

<u>Vid olycka, anropa AC eller AV!</u> Alternativt Kasernvakten Kungsängen telefon 08-584 540 39.

Begär räddningsresurser till Brytpunkt 1 (bom 1). Du vägvisar från brytpunkt till skadeplats.

Rutiner för FMCK övningsledare avseende Skjutsäkerhetscentralen (Skjutning/sprängning genomförs samtidigt)

Inpassering på Livgardet

- Anmälan och uppvisande av FMCK medlemskort och id-handling för vaktpersonal vid inpassering genom grinden. Tala om att du är övningsledare för dagens körning på skjutfältet och att du ska besöka Skjutsäkerhetscentralen.

Skjutsäkerhetscentralen

- Genomgång av riskområden, anropssignaler och du kvitterar dagens körning/ar.
- Utkvittering av en skjutfältsradiopparat och en bomnyckel.
- Samverka med Utbildningsavdelningen FHTE ang. nyttjande av Sundby läger.
- Innan du åker ut till Sundby ska du göra förbindelseprov på skjutfältsradien (se nedan).

Körningstiden

- Innan körning får påbörjas ska tillstånd lämnas av Skjutsäkerhetscentralen (AC, Adam Cesar).
- Förbindelseprov minst varje timme med Skjutsäkerhetscentralen (AC).
- När all körning är avslutad ska Skjutsäkerhetscentralen (AC) omgående meddelas.
- Skjutfältsradiopparaten och bomnyckeln återlämnas till Skjutsäkerhetscentralen.

Genomgång med förarna / publik

1. Vi kör inom spärrat område, idag genomförs skjutning.....
2. Visa dagens riskområdes karta och berätta vilken slinga som får köras.
3. Du får inte under några omständigheter lämna spåret!
4. Vid skada/haveri gå framåt eller bakåt längst spåret.
5. Om du behöver hämta havererad mc, tag kontakt med övningsledaren.
6. Är det någon förare som inte har kört spåret eller är det någon som är osäker på dess dragning?.....
Vägvisare:.....
7. Skriv in er! Glöm inte att avanmäla er när ni avbryter träningen!
8. Åskådare/publik får befinna sig vid..... För att ta sig till/från..... ska.....

Begär körtillstånd hos AC innan du släpper iväg förarna!
--

Radiotrafiken (exempel)

Förbindelseprov:

- AC AC (Adam Cesar, Adam Cesar)
- AC, kom
- Från SP (Sigurd Petter), förbindelsen provas, klart slut

Tillstånd för körning:

- **AC AC**
- AC, kom
- **Från SP, SP anholder om att få påbörja dagens körningar, kom.**
- Från AC, SP har tillstånd att börja dagens körningar, kollationera, slut kom!
- **Från SP, SP har tillstånd att börja dagens körningar, klart slut**

Vid avslutad körning:

- **AC AC**
- AC, kom
- **Från SP, SP har avslutat dagens körningar, kom**
- AC uppfattat, SP har avslutat dagens körningar och har inte längre tillstånd att köra på skjutfältet, slut kom!
- **Från SP, SP uppfattat, klart slut!**

Hörbarhetsprov:

- **AC AC**
- AC kom
- **Från SP, hörbarhet frågas, kom**
- Från AC, hörbarhet trea (graderas 1- 5, där 5 = bästa hörbarhet), slut kom
- **Klart slut**

Allmänt om radiodisciplin

- Avsändaren börjar med mottagarens anropssignal två gånger t.ex. AC, AC (Adam Cesar, Adam Cesar)
- Mottagaren svarar på anrop med sin egen anropssignal följt av **kom**
- När avsändaren därefter t.ex. ställer en fråga som han vill få ett svar på säger han **Från** t.ex. **SP** och meddelar vad han nu vill ha sagt samt avslutar meningen med **kom**.
- Vill avsändaren avsluta anropet och samtidigt få ett svar avslutar han meningen med **slut kom**.
- När avsändaren är helt klar med vad han vill ha sagt och inte förväntar sig något svar så avslutar han anropet med **klart slut**.

Tala alltid lugnt och tydligt så att mottagaren säkert uppfattar vad du säger.

- SP kan ha en eller flera understationer och ska då ha anropssignalerna **PA** (Petter Adam), **PB** (Petter Bertil), **PC** (Petter Cesar), **PD** (Petter David) o.s.v.

Andra fastställda anropssignaler på skjutfältet i er direkta närhet är:

- **SG** (Sigurd Gustav) Skjutområde (SO) 2. Gällövsta
- **GA** (Gustav Adam) ” 2. Gällövsta pistolbana
- **SL** (Sigurd Ludvig) ” 3. Görjaskogen
- **ST** (Sigurd Tore) ” 4. Torsätra
- **SK** (Sigurd Kalle) ” 7. Kulla
- **SH** (Sigurd Helge) ” 7. Trehusbacken
- **SÖ** (Sigurd Östen) ” 7. Örsta
- **SX** (Sigurd Xerxes) Reserv

Bokstavering av det svenska alfabetet

A = Adam	P = Petter
B = Bertil	Q = Qvintus
C = Cesar	R = Rudolf
D = David	S = Sigurd
E = Erik	T = Tore
F = Filip	U = Urban
G = Gustav	V = Viktor
H = Helge	W = Wilhelm
I = Ivar	X = Xerxes
J = Johan	Y = Yngve
K = Kalle	Z = Zäta
L = Ludvig	Å = Åke
M = Martin	Ä = Ärlig
N = Niklas	Ö = Östen
O = Olof	

Rutiner för FMCK övningsledare avseende Skjutsäkerhetscentralen då skjutning/sprängning inte genomförs

Inpassering på Livgardet

- Anmälan och uppvisande av FMCK medlemskort och id-handling för vaktpersonal vid inpassering genom grinden. Tala om att du är övningsledare för körning på skjutfältet och att du ska besöka Skjutsäkerhetscentralen.

Skjutsäkerhetscentralen

- Genomgång av fällningsorder och anropssignaler.
- Utkvittering av en skjutfältsradioskärmar och 1 st A-spärnyckel (behövs till spärtaförför).
- Samverka med Utbildningsavdelningen FHTE ang. eventuellt nyttjande av Sundby läger.
- Innan du lämnar Livgardet, gör förbindelseprov och stäng av radion.

Körningstiden

- Spärra enligt fällningsordern.
- Innan körning får påbörjas ska du anmäla till vakten (AV) att du påbörjar dagens körning (se nedan).
- Förbindelseprov minst varje timme med vakten (AV).
- När all körning är avslutad ska vakten (AV) omgående meddelas.
- Efter körning ska fältet spärras upp.
- Skjutfältsradioskärmar och A-nyckeln återlämnas till Skjutsäkerhetscentralen, nästföljande vardag.

Genomgång med förarna.

1. Vi kör inom spärrat område, idag genomförs ingen skjutning.....
2. Vi kör slinga (visa karta där dagens slinga är inritad).
3. Du får inte under några omständigheter lämna spåret! Rutin!
4. Vid skada/haveri gå framåt eller bakåt längst spåret.
5. Om du behöver hämta havererad mc, tag kontakt med övningsledaren.
6. Åskådare/publik får befinna sig vid..... För att ta sig till/från..... ska.....
7. Skriv in er! Glöm inte att avanmäla er när ni avbryter träningen!

Anmäl till AV att du påbörjar dagens körning, innan du släpper iväg förarna! Om du inte får samband med AV, ring 08-584 540 39

Radiotrafiken (exempel)

Förbindelseprov

- AV AV (Adam Viktor, Adam Viktor)
- AV, kom
- Från SP (Sigurd Petter), förbindelsen provas, klart slut

Anmälan för körning

- **AV AV**
- AV, kom
- **Från SP, SP påbörjar dagens körningar, kom**
- AV, Uppfattat, kom
- **Från SP, klart slut!**

Vid avslutad körning

- **AV AV**
- AV, kom
- **Från SP, SP har avslutat dagens körningar, kom**
- AV, Uppfattat, kom
- **Från SP, klart slut!**

Allmänt om radiodisciplin

- Avsändaren börjar med mottagarens anropssignal två gånger, t.ex. AC, AC (Adam Cesar, Adam Cesar)
- Mottagaren svarar på anrop med sin egen anropssignal följt av **kom**, t ex AC, kom
- När avsändaren därefter t.ex. ställer en fråga som han vill få ett svar på säger han **Från** t.ex. **SP** och meddelar vad han nu vill ha sagt samt avslutar meningen med **kom**.
- Vill avsändaren avsluta anropet och samtidigt få ett svar avslutar han meningen med **slut kom**.
- När avsändaren är helt klar med vad han vill ha sagt och inte förväntar sig något svar så avslutar han anropet med **klart slut**.

Tala alltid lugnt och tydligt så att mottagaren säkert uppfattar vad du säger.

- SP kan ha en eller flera understationer och ska då ha anropssignalerna **PA** (Petter Adam), **PB** (Petter Bertil), **PC** (Petter Cesar), **PD** (Petter David) o.s.v.

Andra fastställda anropssignaler på skjutfältet i er direkta närhet är:

• SG (Sigurd Gustav)	Skjutområde (SO)	2. Gällövsta
• GA (Gustav Adam)	”	2. Gällövsta pistolbana
• SL (Sigurd Ludvig)	”	3. Görjaskogen
• ST (Sigurd Tore)	”	4. Torsätra
• SK (Sigurd Kalle)	”	7. Kulla
• SH (Sigurd Helge)	”	7. Trehusbacken
• SÖ (Sigurd Östen)	”	7. Örsta
• SX (Sigurd Xerxes)		Reserv

Bokstaving av det svenska alfabetet

A = Adam	P = Petter
B = Bertil	Q = Qvintus
C = Cesar	R = Rudolf
D = David	S = Sigurd
E = Erik	T = Tore
F = Filip	U = Urban
G = Gustav	V = Viktor
H = Helge	W = Wilhelm
I = Ivar	X = Xerxes
J = Johan	Y = Yngve
K = Kalle	Z = Zäta
L = Ludvig	Å = Åke
M = Martin	Ä = Ärlig
N = Niklas	Ö = Östen
O = Olof	

8 BRUKARINSTRUKTION UTBILDNINGSLÄGER

8.1 Reglering värme ventilation

8.1.1 Tillfället

Huvudbyggnad

Förhöjd lokaltemperatur kan erhållas under 6 timmar genom att timer vrides.

Timers finns i lilla lektionssalen, matsalen samt 2st i toalett/duschdel.

Barack

Innanför de tre ingångarna finns knappsats för manövrering av ventilation. Värme och belysning igångsättes med brytare på utsidan av baracken enl. bild.

Ventilationsreglering

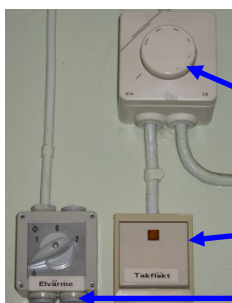
Huvudbrytare

8.1.2 Tranbygge

Huvudbyggnad

Förhöjd temperatur erhålls under 24 timmar då knapp direkt höger innanför skotvättsingången tryckes in, håll inne någon sekund.

Barack

Värmereglage ställs i läge 1 för bruksvärme. Återsäll till 2 för underhållsvärme. Ventilation slås på med knapp och regleras med vred.

Ventilationsreglering

Ventilation på

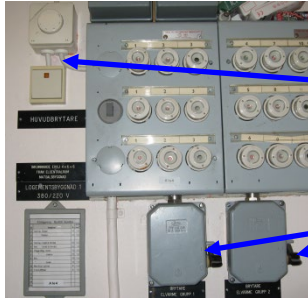
Värmereglering

8.1.3 Sundby

Huvudbyggnad

Värme regleras såsom 8.1.1.

Barack

Värme och fläktreglage finns direkt innanför ytterdörr.

Ventilationsreglering

Värme av/på

8.2 Manövrering belysningsmaster

På huvudbyggnadernas fasad finns vred för utomhusbelysning. I läge "Auto" slås belysningen på vid mörker.

Rapport efter avvisitation

(Ska alltid bifogas med nycklar vid återlämning)

- ☐ Tillfället
- ☐ Tranbygge
- ☐ Sundby

Toalett/Dusch

- ☐ Lokalvård enligt städinstruktion
 - ☐ Toalettlock uppfällda
 - ☐ Toalettpapper påfyllt
 - ☐ Papper handdukstork påfyllt
 - ☐ Ev. uppsatta anslag nedtagna
 - ☐ Inga sopsäckar kvar i sopbehållare
 - ☐ Ordning i städförråd, dörr på glänt
 - ☐ All belysning släckt
-

Köksdel

- ☐ Lokalvård enligt städinstruktion
 - ☐ Kontroll av vaskar samt golvbrunnar
 - ☐ Inga sopsäckar kvar i sopbehållare
 - ☐ Toalettlock uppfällda
 - ☐ Ev. dusch rengjord
 - ☐ Ordning i städförråd, dörr på glänt
 - ☐ All belysning släckt
-

Matsal/lektionssalar

- ☐ Lokalvård enligt städinstruktion
 - ☐ Bord och stolar enligt dukningsplan
 - ☐ Inga sopsäckar kvar i sopbehållare
 - ☐ All belysning släckt
-

Grovingång/Skotvätt

- ☐ Lokalvård enligt städinstruktion
- ☐ Filter skotvätsbrunn tömd (Tranbygge)
- ☐ All belysning släckt

Barack

- ☐ Värme avslagen enl. bilaga 8
- ☐ Kontroll, kudde, filt och madrassöverdrag på vardera säng
- ☐ Kontrollera skåp efter kvarglömd utrustning eller skräp
- ☐ Samtliga rullgardiner upprullade
- ☐ Fönster är stängda
- ☐ All belysning släckt

Utvändig kontroll

- ☐ Vred på noll till belysningsmaster enligt bilaga 8.2
 - ☐ Samtliga ytterdörrar låsta
 - ☐ Alla fönster stängda
 - ☐ Inga sopsäckar kvar i sopbehållare
 - ☐ Sopor upplockat ute
-

Rapport om fel:

Låntagare, lägeransvarig: _____

Underskrift/datum: _____

Mobilnummer: _____

Livgardet
Övn- och skjutfältsavdelningen
Granhammar
196 85 Kungsängen
08-584 520 00

**BESTÄLLNING FÖR SKJUTNING, SPRÄNGNING SAMT
KÖRNING MED AVSKÄRMAD OCH SLÄCKT BELYSNING**

Beställningen ska vara
Skjutsäkerhetscentralen
tillhanda senast tisdag klockan 12.00,
två veckor före aktuell skjutvecka.

DAG & DATUM	KLOCKAN FRÅN-TILL	SKJUTPLATS	MOT VÄDER-STRÄCK	SKJUTGRÄNSER KOMPASS V-H	AMMUNITIONS-SORTER	OrgE	RISKOMRÅDE OLEAT ELLER RADIE
IFYLLES AV BESTÄLLAREN:				VID SKJUTNING KVÄLL / NATT OCH HELGDAGAR SKA HÄR ANGES EN NÄTVERKS-AKTIVITET NÄTVERK AKTIVITET	IFYLLES AV SKJUTSÄKERHETSPERSONAL		
GRAD AV SJUKVÅRDSBEREDSKAP					SAMORDNANDE CHEF:		
ÖVNINGSLEDARENS GRAD & NAMN:					OBS! KVITTENS AV SKJUTPLATS SKALL SKE AV ÖVNINGSLEDARE		
KOMPANI/SKVADRON:					KLOCKAN: VID SKJUTSÄKERHETSCENTRALEN		
TELEFONNUMMER:					KOMPLETTERANDE BESTÄMMELSER:		
E-POST:							
Övningsledare är ansvarig för att följa/tagit del av, SäkR, BEST Kärö							

ANVISNINGAR FÖR IFYLLANDE AV BESTÄLLNINGSLAPP

Blanketten ifylles av beställaren i ett exemplar för varje dygn / skjutplats och ska vara Skjutsäkerhetscentralen tillhanda **senast tisdag klockan 12.00, två veckor före aktuell skjutvecka.**

DAG & DATUM	Veckodag och år, månad och dag. (Ex: Tisdag, 240820).
KLOCKAN	Området får inte avlysas längre tid än som är erforderligt för skjutning (motsv.)
PLATS	Skjutområde och stridsställningar eller körvägar (Ex: So 4, Torsätra näste B)
MOT	Huvudskjutriktning i väderstreck. (Ex: NV).
SKJUTGRÄNSER	Vänster och höger skjutgräns anges i Mils (Ex: V: 3800, H: 4900)
AMMUNITION	Enligt ammunitions katalog. (Ex: 7,62 slprj eller 84/48 slövnprj eller shgr m/56 eller spräng och tändmedel samt lysammunition vid mörker.
OrgE	OrgE och underavdelning anges. (Ex: LG, Livkomp)
RISKOMRÅDE ^[1]	Området anges med namn eller med hänvisning till oleat eller radie. På oleatet ska anges grad, namn, förband, dag, datum, referenspunkter (RT-koordinater), riskfall, H och V skjutgräns samt största riskområde med stridsställningar och skjutområde. OBS! Inlämning av oleat behövs inte vid övning där riskområdet utgör radie.
SJUKVÅRDSBEREDSKAP	Den grad av sjukvårdsberedskap övningsledaren fastställt och ordnat för övningen (tidsfaktor, se kap 2).
- Skjutvarningen och kopia på beställningen sänds per e-post snarast efter att sammanställning av av skjutvarningen är gjord. OBS! Om behov finns, ta kopia på riskområdesoleat för eget behov.	
- OBS! Ställs skjutningen in ska detta snarast rapporteras till Skjutsäkerhetscentralen.	
NÄTVERKSAKTIVITET	Vid skjutning kväll/natt (dvs på tider efter kl 17:00 och innan kl 09:00) och helgdagar ska en nätverksaktivitet anges.

^[1] Vid användande av PGM SGD används ”Totalt riskområde”. Samt att enskilda riskområden döljs innan utskrift.

Begäran om utökat riskområde i höjd

Senast 45 dagar innan planerad verksamhet, ska denna blankett samt beställning skjutvarning med oleat vara Skjutsäkerhetscentralen tillhanda

W.	Datum	Start	Slut	Höjd m (MSL)	R16 A	R16 B	R16 C	Ammunitionstyper	Verksamhetsbeskrivning
Måndag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Tisdag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Onsdag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Torsdag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Fredag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Lördag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
Söndag					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		
					☐	☐	☐		

Ansvarig övningsledare:

Underskrift:

E-post:

Mobiltelefonnummer:

10. MILJÖRAPPORT

All verksamhet med ammunitionseffekter som genomförs på Kungsängens övnings- och skjutfält samt Rosersbergs övningsområde ska rapporteras på denna blankett.

En blankett för varje fält/skjutbana och övningsdygn ska skrivas.

Med övningsdygn menas i detta avseende verksamhet från kl 0000 till 2400.

Miljörapport ska lämnas till Skjutsäkerhetscentralen (Ö/S) eller till ammunitionsförrådet i samband med ammunitionsredovisning d v s senast en vecka efter genomförd verksamhet.

1. TID

Datum	Veckodag	Skjuttid			
		☐ 0000-0700	☐ 0700-1700	☐ 1700-2200	☐ 2200-2400

2. SKJUTPLATS/OMRÅDE

☐ KÄ övn- och skjutfält/ Anropssignal/skjutplats

Skjutbana Stålboda ☐A ☐B ☐C Sofiero ☐F ☐G ☐ Rosersbergs övningsfält

3. AMMUNITIONSSLAG OCH ANTAL

Kaliber		Antal skott/granater (Skarp, lös)	
< 13 mm →		Skarpa skott:	Lösa skott:
> 13 mm	Ej 40 mm gövnr, innehållande färgpulver	Skarpa skott:	Övrigt:
Handgranater ¹ →			

Vid förbrukning av ett stort antal skott och med många olika amslag kan du ersätta redovisningen under P. 3 genom att bifoga kopia på redovisad ammunitionsblankett.

4. SPRÄNGMEDEL

Antal sprängladdningar/minor som detonerats:

5. ÖVNINGSLEDARE

Underskrift

Förtydligande

Enhet

Telefonnummer

E-post

¹ Spräng-, chock-, tryckhandgranat. Övriga handgranater redovisas under övrigt.

LIVGARDET
Övn- och skjutfältsavdelningen
196 85 KUNGSÄNGEN
08-584 523 92

RAPPORT OM OXA

DATUM	DAG	PLATS

SKISS ÖVER FYNDPLATSEN

AMMUNITIONSSLAG	ANTAL

NAMN
ENHET
TELEFONNUMMER

Beställningar mailas med fördel till:
lg-utbe-ovnings-och-skjutaltssektion-ka@mil.se

AVSER VECKA:

Målbeställning

Beställningen ska vara Ö/S tillhanda senast 14 dagar före genomförandet.

Beställare:

För- och efternamn	FMID	Förband/kompani
Telefonnummer	Övningsplats	
Datum för genomförande		

Beställning mål och övningsmateriel:

<u>Målmateriel</u>	<u>Antal</u>	<u>Målmateriel</u>	<u>Antal</u>

Övriga specialbeställningar som t.ex. övningsmtrl till övningsfältet, snickeriarbeten mm

Anteckningar Målverkstan, som mål ID mm

Hämtas datum: Återlämnas datum: Utlämnat av:

Uthämtad av: _____ Datum:

Pistolskyttebana GÄLLÖVSTA

GÄLLÖVSTA ELDEX.BANA

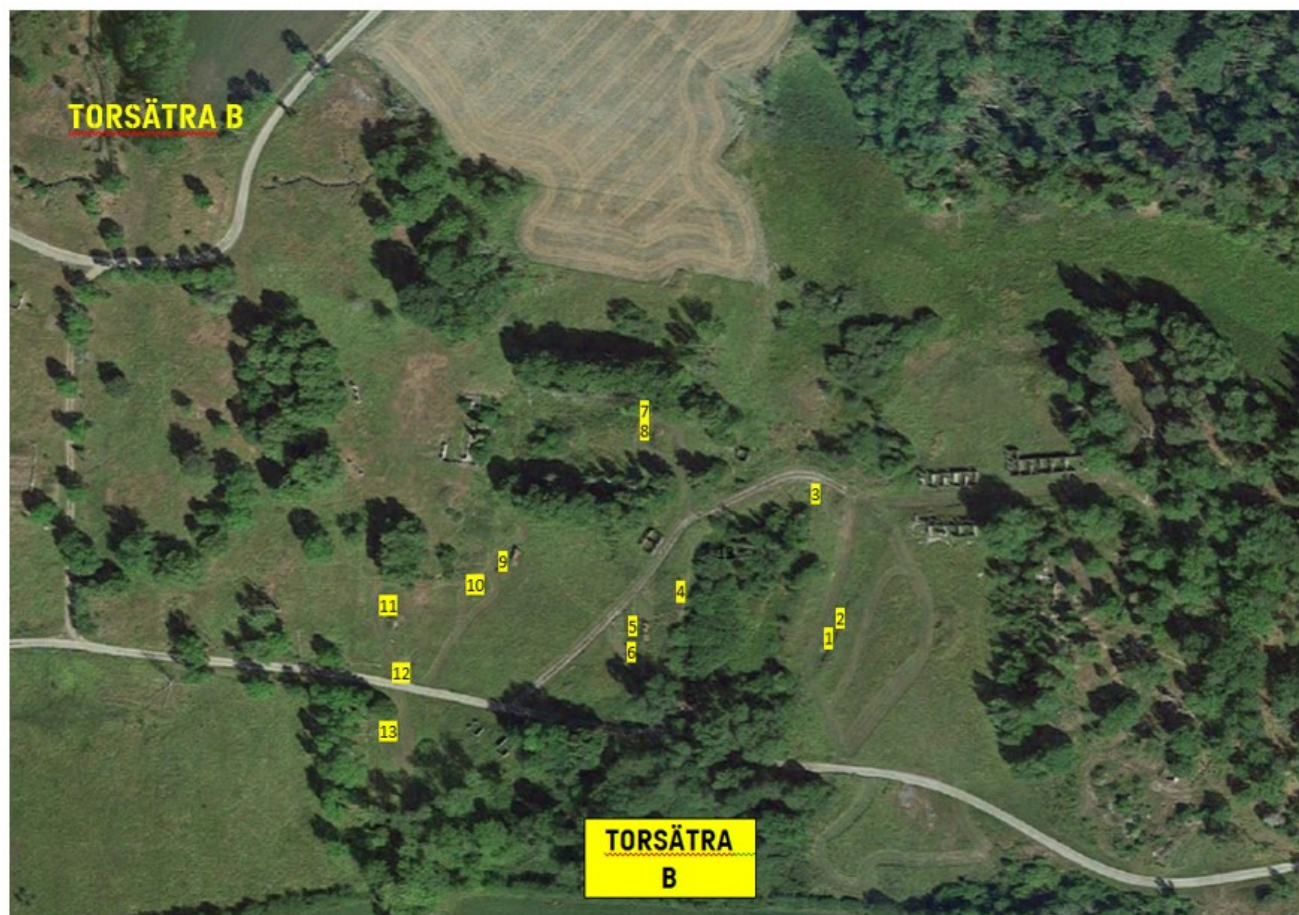

TORSÄTRA NÄSTE A+B

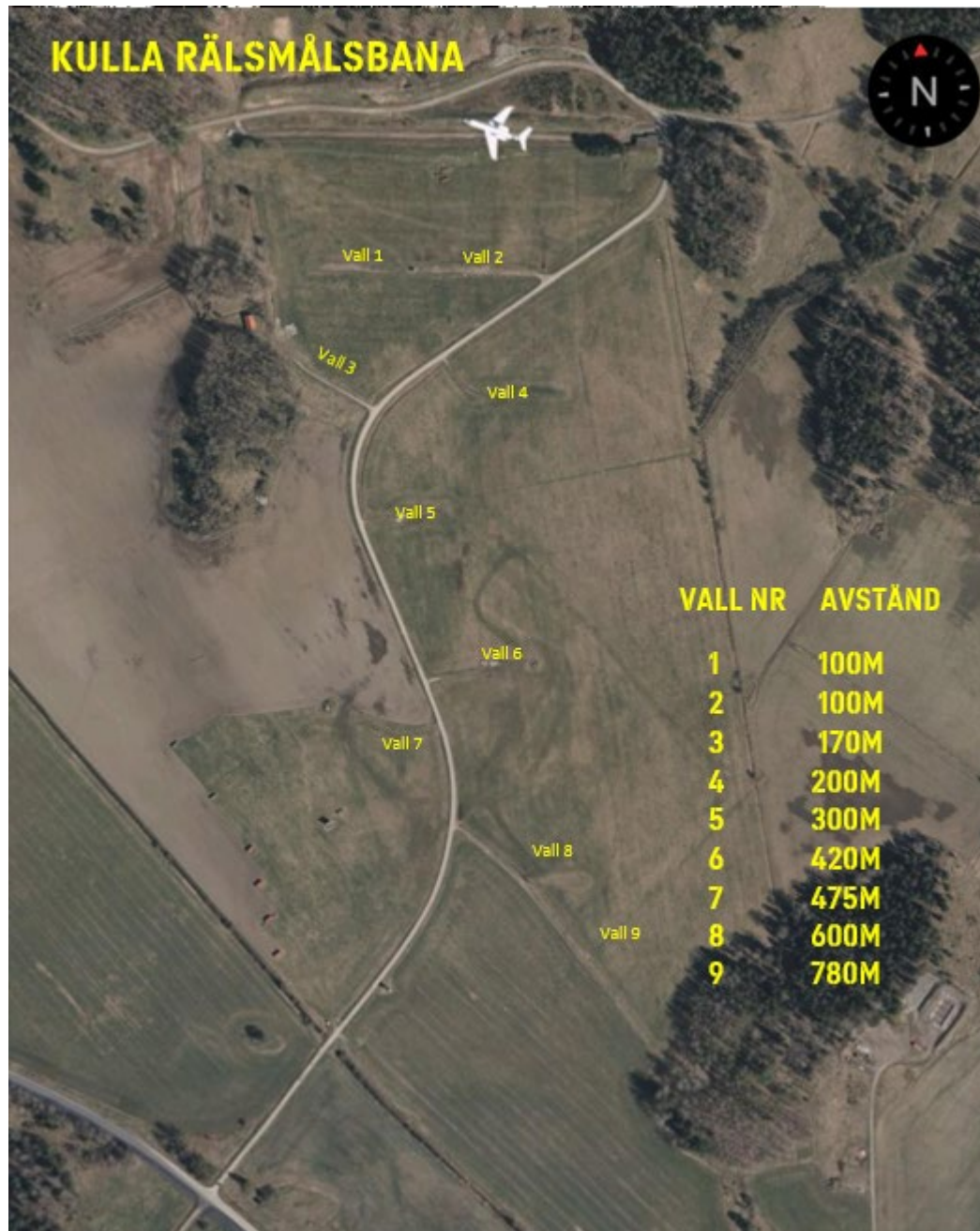
TORSÄTRA B MÅLVÄRNENS PLACERING

NEGELSTENA

KULLA RÄLSMÅLBANA

ÖRSTA

TREHUSBACKEN

UPPGÅRDEN ELDEX.BANA

BORGARBO SPRÄNGPLATS

För bestämmelser Borgarbo sprängplats se kapitel 7.7.1

ÖVNINGS- OCH SÄKERHETSBESTÄMMELSER FÖR STRID I BEBYGGELSE ANLÄGGNINGEN STORA SÄTRA

Innehåll

Allmänt om utbildningsanordningen för strid i bebyggelse, Stora Sättra

- 1. Allmänna bestämmelser för Stora Sättra**
 - 1.1 Inpassering till utbildningsanordningen Stora Sättra
 - 1.2 Riskområde över eller i anläggningen
 - 1.3 Skyddsobjekt Stora Sättra
 - 1.4 Generella förhållningsregler för anläggningen
 - 1.5 Kostnader för att öva i anläggningen
 - 1.6 Krav på övningsledare/ansvarigt befäl
 - 1.7 Åtgärder som övningsledare
- 2. Förberedelser inför övning i Stora Sättra**
 - 2.1 Bokning av anläggningen och områden
 - 2.2 Prioritetsordning för nyttjande
- 3. Särskilda bestämmelser för verksamhet i anläggningen**
 - 3.1 Avspärningar och markeringar
 - 3.2 Brandberedskap och eldning
 - 3.3 Ammunition och ammunitionseffekter som får användas
 - 3.4 Skarpskjutning i anläggningen
 - 3.5 Skjutning i hus
 - 3.6 Skjutning med skarp ammunition
 - 3.7 Skjutning med indragna eldställningar
 - 3.8 Skjutning med pv-ammunition
 - 3.9 Spräng- och tändmedel, sprängning av dörr/bräsch sprängning
 - 3.10 Rök, tårgas samt OC-spray
 - 3.11 Lys- och signalammunition
 - 3.12 Larmmina
 - 3.13 Hörselskydd, ögonskydd
 - 3.14 Fallrisk/fallsäkerhet
 - 3.15 Ventilation
 - 3.16 Förläggning i kvarter/i husen
 - 3.17 Hygien, latrintjänst
 - 3.18 Miljöstation
 - 3.19 Mat/utspisning
- 4. Detaljbestämmelser för respektive hus/byggnad**
 - 4.1 Höghuset/hus nr 1 (DISU-SIB-huset)
 - 4.2 Radhuset/hus nr 3 (med plutonsutvärderingslokalen DISU-SIB)
 - 4.3 Kulisshusen, Sveavägen- Linnégatan, hus nr F4-F7
 - 4.4 Lagret/hus nr T16 (K-RUTA)
 - 4.5 Gräddhyllan/hus nr T9a, 9b
 - 4.6 Förskolan/Baren, hus SV (Baren gamla ledningscentralen)
 - 4.7 Skolan/hus nr S2
 - 4.8 Farb-/Kommunalhuset (skarp spräng hus)
 - 4.9 Ritningar
- 5. Rälsmålbana**
- 6. Övningsledarrapport**
- 7. Målplacering fasta stålsmål**
- 8. Underbilagor kartor, ritningar, övningsmateriel mm återfinns även på Emilia.**

ALLMÄNT OM UTBILDNINGSANORDNINGEN FÖR STRID I BEBYGGELSE STORA SÄTRA

Stora Sättra är en regional utbildningsanordning för Försvarsmaktens förband i mellersta Sverige. Anläggningen är dimensionerad för ett skyttekompani samt möjliggör övning med och manövrering av upp till en mekaniserad pluton á 4 st vagnar och ca 40 st soldater. Vagnnätet i byn är gjort för att fordon upp till stridsvagns tyngd ska kunna manövrera utan att vagnnätet skadas. I anläggningen kan man öva både under lösövningar, med simulatorer och med färgmarkeringsvapen. Man kan även genomföra skarpskjutning från huvuddelen av anläggningens hus. Övningar kan genomföras dygnet runt med fast belysning i området. I del av anläggningen och höghuset finns det kameraövervakning med uppspelningsfunktion för att direkt efter genomfört moment utvärdera med mindre trupp och finslipa detaljer .

1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR STORA SÄTRA

1.1 INPASSERING TILL UTBILDNINGSANORDNINGEN STORA SÄTRA

Stora Sättra utbildningsanordning är belägen på Kungsängens skjutfält 500 m innanför ytterbom 41a. För att få passera bommen och in på skarpskjutningsfältet ska ni ta del av skjutvarning. All verksamhet innanför spärrat område ska kvitteras vid Skjutsäkerhetscentralen. **Bommen ska alltid vara låst!**

Bomnyckel kan lånas hos Ö/S Skjutsäk.

1.2 RISKOMRÅDE ÖVER ELLER I ANLÄGGNINGEN

Om du som övningsledare/skjutledare skarpskjutning ska genomföra en skjutning på skjutfältet i ett område utanför skjutområde 9a, där ditt riskområde går in över bebyggelsen Stora Sättra, måste du även ha bokat **alla** delområdena i 9a Stora Sättra, dvs. DISU SIB-, Framrycknings-, Teknik-, Emmylund, Förorten och Skarpskjutningsområdet.

Vid skarpskjutning och vid övning med färgmarkeringsammunition (FX-ammunition) ska du ha bokat de **aktuella områden** som blir påverkade av ditt riskområde.

1.3 SKYDDSOBJEKT STORA SÄTRA

Utbildningsanordningen ligger inne på ett område som ständigt är klassat som skyddsobjekt. I Stora Sättra får endast behörig personal uppehålla sig och öva. För att icke behörig personal ska få öva i anläggningen krävs tillstånd från Chefen för Livgardet eller av denne förordnad (C Ö/S). Om icke behörig personal övar i anläggningen tar Försvarsmakten inte ansvaret för eventuella olyckor och är inte heller arbetsgivaransvarig. Det ansvaret tillfaller den övandes egen organisation eller sker på egen risk. För inhyrda figuranter ska ett beslut om tidsbegränsad anställning tecknas och godkännas innan övning.

1.4 GENERELLA FÖRHÅLLNINGSGREGLER FÖR ANLÄGGNINGEN

För alla övningar i anläggningen gäller SäkR samt lokala bestämmelser. Undantag från lokal bestämmelse kan ges efter samverkan med C Ö/S.

Det är inte tillåtet att bygga om, ta bort eller modifiera fasta byggnationer. Det är tillåtet att duka upp, möblera om och genomföra mindre snickerier som man efter övning tar bort samt återställer i ursprungligt skick.

1.5 KOSTNADER FÖR ATT ÖVA I ANLÄGGNINGEN

Vid onormal skada kommer nyttjaren att belastas kostnaden för återställande.

1.6 KRAV PÅ ÖVNINGSLEDARE/ANSVARIGT BEFÄL

Alla som ska vara övningsledare måste ha genomgått och erhållit förarbevis för Stora Sättra. Förarbevisutbildningen genomförs av Utbildningsavdelningen alt Ö/S på Livgardet och inbegriper en utbildning under ca 2h omfattande övnings- och säkerhetsbestämmelser för anläggningen.

Förarbeviset är giltigt i 3 år från det att du gått utbildning och ska således förnyas vart tredje år p.g.a. ändringar eller kompletteringar i övnings- och säkerhetsbestämmelserna.

När övning genomförs ansvarar övningsledaren helt för skydd och bevakning av de områden denne disponerar.

1.7 ÅTGÄRDER SOM ÖVNINGSLEDARE

Övningsledarens åtgärder före övning

- Tänk på att många vill öva i Stora Sättra och det finns ofta plats för flera att öva samtidigt. Boka därför bara de områden som du tänker använda.
- Tag del av eventuella begränsningar i din bokade terräng på [emilia](#) eller Ö/S
- Lämna in "Beställning Skjutvarning" och ev målbeställning, gäller endast vid skarpskjutning och övning med FX-ammunition.
- Samverka med Ö/S om eventuellt stöd med dukning eller annat stöd.
- Säkerställ att man har bomnyckel till bom 41a (Kan lånas hos Ö/S Skjutsäk).
- Ev. utkvittera nyckel till DISU-SIB-områdets hus samt larmkod (hos Ö/S Skjutsäk).
- Säkerställ att parkering av egna och enhetens fordon inte stör andra övningsavdelningar.
- Kontrollera alltid skjutvarning och eventuella riskområden på Ö/S Skjutsäkerhetscentralen, innan man åker ut till St Sättra.

Efter övning

- Städa av området som ni har övat i, så att inga spår finns av er verksamhet, Dvs, plocka upp tomhyllor, länk, skräp och återställ möblemang allt enligt ursprungsskick.
- Alla ansvarar för att slänga skräp enligt anvisning.
- Städning Disuhuset, Skolan och Farb/kommunhuset tag del av särskilda instruktioner.
- När allt är städat, stängt och släckt i området som man har övat i ska övningsledaren fylla i resterande del av övningsledarrapporten och lämna den till Ö/S Skjutsäk.
- Fyll i miljörapport för förbrukad ammunition (skarp, lös eller FX) och lämna den direkt till Ö/S Skjutsäk eller till ammunitionsförrådet.
- Felanmäl ev. byggnadsbrister direkt till Ö/S under icke tjänstetid till FortV 010-444 40 20, beskriv byggnad och fel/brist, informera även Ö/S om vidtagna åtgärder eller andra behov.

2. FÖRBEREDELSE INFÖR ÖVNING I STORA SÄTRA

2.1 BOKNING AV ANLÄGGNINGEN

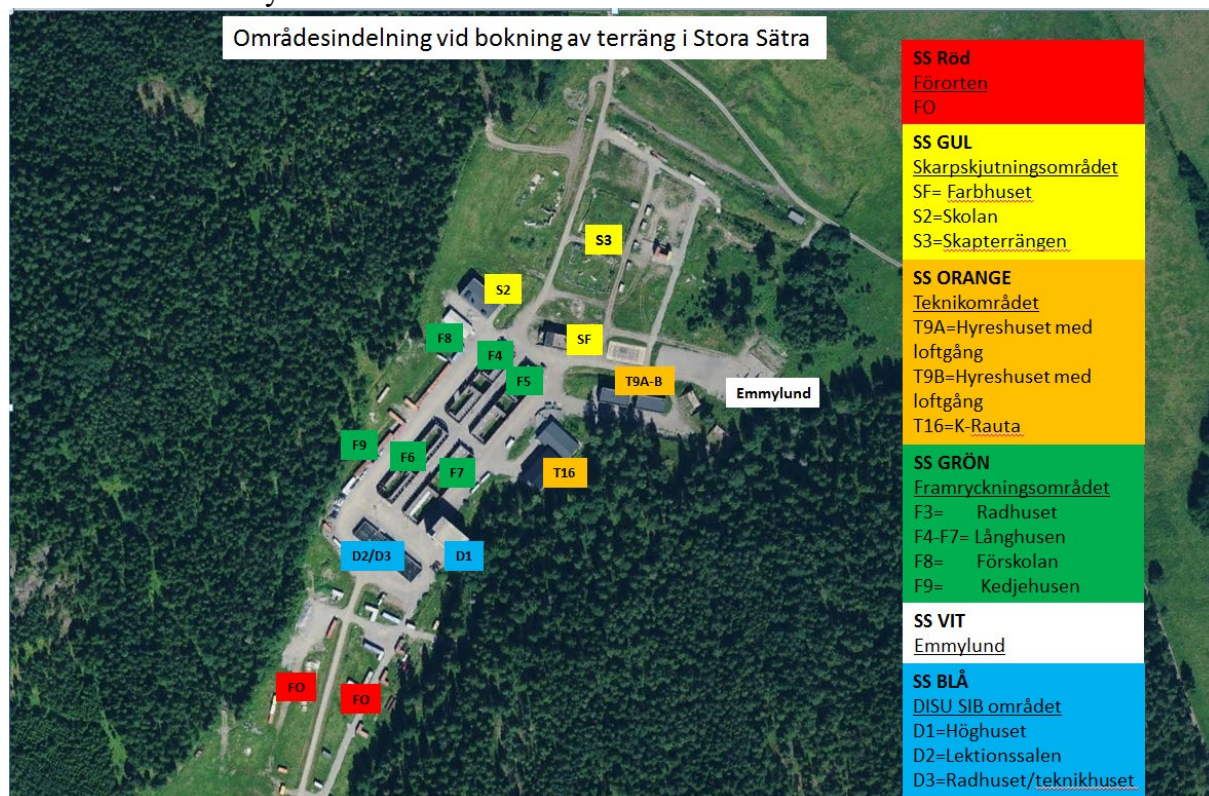
För att få öva i anläggningen krävs att du har bokat terrängen i förväg vilket du gör hos Ö/S Skjutsäk. Stora Sättra är indelad i sex övningsområden vilket möjliggör att upp till sex övningsledare kan genomföra helt separata övningar utan att påverka varandra allt för mycket. Genom att bara boka de områden man måste ha för att genomföra en bra övning möjliggör man större tillgänglighet för andra att komma in i anläggningen.

Om det ska ske hemlig/farlig övning där man inte vill ha insyn i sin verksamheten ska detta särskilt anmälas till C Skjutfältssektionen på Ö/S minst 2 veckor innan övningens genomförande! Detta i syfte att servicepersonal inte stör övningen.

Områdesindelning med skiss finns även på Sättra sidan på [emilia](#).

Områdena är:

- SS BLÅ, är DISU-SIB-området och innefattar hus D3 och D1
- SS GRÖN, är Framryckning längs gata och i hus-området och innefattar "kåkstaden" och hus F3-F11.
- SS ORANGE, är Teknik-området och innefattar hus TE/K-Rauta, T9a,b och T16
- SS GUL, är Skarpskjutnings-området och innefattar hus SV (Förskolan), S2 (Skolan) och SF (Fältarbetshuset/Kommunalhuset)
- SS RÖD är Förorten
- SS VIT är Emmylund

2.2 PRIORITETSORDNING FÖR NYTTJANDE

All militär verksamhet är prioriterad före annan myndighet och civila.

Observera att det är frekvent förekommande att reparation och underhåll av anläggningen genomförs på av annan brukare bokade områden. Detta gäller givetvis inte i riskområden vid skarpskjutning.

Grunden för militära enheter är den skjutfältsfördelning som dialogseras och tas fram vid VO-arbetet årligen. För civila enheter gäller att om man har bokat så kan bokning tas över av någon med högre prioritet men endast fram till 10 dagar före övningstillfället.

3. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR VERKSAMHET I ANLÄGGNINGEN

3.1 AVSPÄRRNINGAR OCH MARKERINGAR

Gul /svart ATA-plastband innebär avspärrning enligt övningsledarens bestämmande.

Varningsskyltar, Varning skarpskjutning pågår får inte passeras utan att man fått tillstånd från övningsledare.

Skylt med text Varning militär övning ska användas för att spärra av infartsvägarna till anläggningen när någon övar i mörker. Vid skjutning med färgmarkeringssystemet ska det skyltas med därför avsedda skyltar på infartsvägar samt dörrar Disu huset (om man övar där). Vid skjutning med färgmarkering ska vägs skyltar förses med kontaktförfarande till övn ledn. Vid mörker bör samtliga skyltar förstärkas med lysstav eller lampa.

3.2 BRANDBEREDSKAP OCH ELDNING

Brandsläckare finns i materielrummet i Disu huset samt i materielcontainern i K-Rauta.

Brandsläckare ska alltid finnas vid fastställd inbrytningspunkt/entrén till de hus man övar i.

Eldning inne i husen är inte tillåten med undantag för (Farb-/Kommunalhuset) och eldning med spritkök och levande ljus eller dylikt. Minsta avstånd till brännbar vägg ska vara **3 m**.

Eldning utanför husen är endast tillåten i oljefat eller på plåt med minsta avstånd **5 m** från brännbar vägg samt för övning IMF med Molotov-cocktail där **3 m** risk gäller.

Vid T9A finns en fast eldstad för att grilla medhavd mat.

Alla annan eldning som t ex eldning av bildäck och eller i bilvrak är **förbjuden!**

Vid minsta tecken på brand ska de som upptäcker branden omedelbart agera enligt principen:

- **Varna**, - **Utrym**, - **Släck**, och om det inte går att släcka med tillgängliga resurser
- **Larma 112**, - **Orientera**, ring vakten Livgardet och Ö/S.

3.3 AMMUNITION OCH AMMUNITIONSEFFEKTER SOM FÅR ANVÄNDAS

Alla byggnader i Stora Sättra är konstruerade för att man ska kunna öva med alla typer av lös ammunition, FX-ammunition och övningshandgranater av alla sorter utan begränsningar i eller utanför husen förutsatt att man säkerställer skydd mot brand i brännbara väggar.

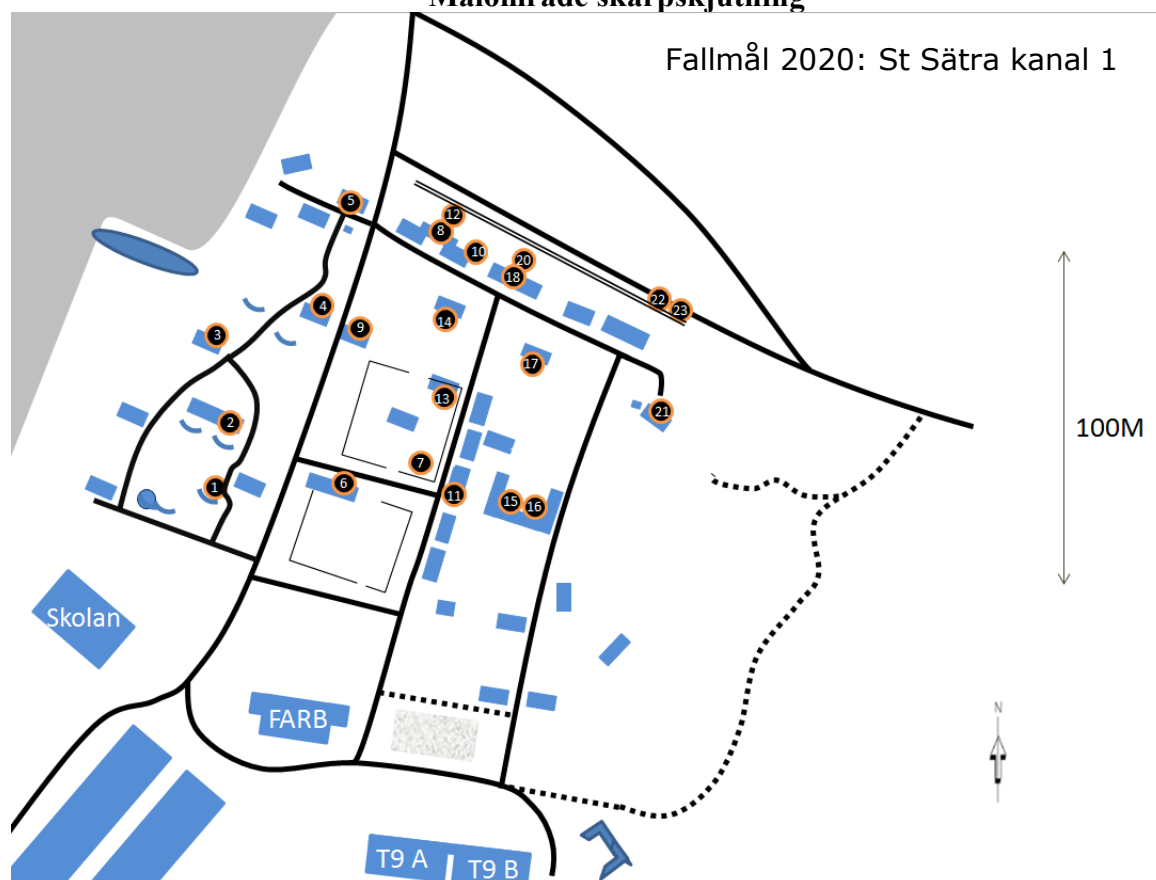
All skjutning med brisadammunition är förbjuden mot eller i närheten av rälsbånan.
--

3.4 SKARPSKJUTNING I ANLÄGGNINGEN

Skarpskjutning i anläggningen får ske från vilket hus eller terrängavsnitt som helst dock ska övningsledaren genomföra en särskild säkerhetsanalys. Att beakta:

- Hus får finnas innanför riskområdet men aldrig innanför skjutområdet.
- Ingående vägar ska spärras av med varningsskyltar så att ingen kommer in i riskområdet
- Kontrollera så att spårljussatser, lysammunition motsv. inte antänder husen
- Skjutning får ske mot, i och från ruinerna framför betonghusen.
- Rutiner i övrigt för skarpskjutning på Kungsängenfältet enligt kapitel 7 i KäRo
- Containrar i målområde skarpskjutning får endast beskjutas med finkalibrig ammunition.
- Dukningen i Stora Sättra är fast, eventuell omdukning får endast ske i samråd med Ö/S.

Målområde skarpskjutning

3.5 SKJUTNING I HUS

Endast skjutning med lösammunition och FX-ammunition får ske i byggnaderna.

3.6 SKJUTNING MED SKARP AMMUNITION

Brukande av brisadammunition/HGR i St Sättra kräver att samverkan har skett med C Skjutsäk i samband med att avlysning sker. Nyttjande av brisadammunition får inte ske mot det rörliga målet och dess räls. Vid brukande av FX-ammunition i anläggningen, så ska samma rutiner ske som vid brukande av skarp ammunition.

3.7 SKJUTNING MED INDRAGNA ELDSTÄLLNINGAR

Skjutning med indragna eldställningar får endast ske från Skolan och Farb-/Kommunalhuset. Eldställningen/vapnets placering får max vara indragen så mycket att skytten har en marginal på minst vinkeln V, ehv **100 mils**, från öppning i vägg till betonggolv och till innertak. OBS **1000 mils** från fönsterkarm, SäkR Ehv/Pv. Övningsledaren ska säkerställa att ingen ska kunna passera framför skjutande soldat.

Från alla andra hus gäller att pipa/mykning ska vara utanför fönsterkarm/öppning i fasaden. Också vid skjutning från tak ska pipan vara framför räcket.

Vid skarpskjutning på plan 2 i T9A och B ska träbommarna för passage sättas på plats.

3.8 SKJUTNING MED PV-AMMUNITION

Vid skjutning med pv-vapen eller ammunition med "bakblåsprincip" får ingen skjutning inifrån hus/rum ske oberoende hur stort rum det är. Skjutning är tillåten från eldställningar omedelbart utanför eller på tak och då även när riskområdet för "bakblåset" går in i hus.

3.9 SPRÄNG- OCH TÄNDMEDEL, SPRÄNGNING AV DÖRR/BRÄSCH LADDNING

På och i Farb-/Kommunalhuset, och endast där, får man använda skarpa spräng- och tändmedel, dvs. sprängpatron och skarp pentyl för att markera bräschladdningar. Man får spränga laddningar upp till 10m pentyl mot 5-13 mm Plywoodskiva. OBS! Riskområde enligt SäkR.

3.10 RÖK, TÄRGAS SAMT OC-SPRAY

Det är inte tillåtet att använda rökammunition i bebyggelsen. Med detta menas i hus, på hus eller på grusade ytor mellan hus. Rökammunition får användas i den öppna eller täckta terrängen utanför grusad yta och hus, förutsatt att trupp snabbt kan omgruppera ut ur rök om den driver in i anläggningen eller att man snabbt kan ta på skyddsmask. Innan alla former av tillämpat kast med rökhandgranat kan genomföras så ska C LG godkänna kastplats för att säkerställa skydd av anläggningen samt kunna bistå med säkerhetsanalysen.

Rök i byggnader är endast tillåten från rökstav 10 samt från rökmaskin. Rökmaskin tillhandahålls från Ö/S.

Tärgas är förbjuden att använda i anläggningen.

OC-spray (pepparspray) är tillåten att använda i anläggningen, undvik dock att spraya på vägg.

3.11 LYS- OCH SIGNALAMMUNITION

Lys- och signalammunition får aldrig skjutas mot bebyggelse, pga. brandrisk. Dock är den tillåten att skjutas från alla hus i anläggningen, förutsatt att de inte landar på husen.

Signalpistol får skjutas från fönster förutsatt att mynning är utanför fönsterkarm samt att det kan säkerställas att ingen vistas framför mynningen innanför riskområdet enligt SäkR.

Handlysskott får inte skjutas inifrån hus. Dock är den tillåten att skjutas från alla hustak som har fallskydd. Det är också tillåtet att skjuta från eldställning omedelbart vid sidan av ett hus förutsatt att man kan säkerställas att ingen husvägg eller andra hus finns innanför riskområdet enligt SäkR.

3.12 LARMMINA

Larmmina får användas i anläggningen och i hus förutsatt att de monteras enligt SäkR och monteras med gnistskydd för att skydda träväggar. På platser där det inte finns något brännbart mtrl inom larmminas räckvidd från eldflamma behövs inte någon extra åtgärd.

3.13 HÖRSELSKYDD, ÖGONSKYDD

Både propp och hörselkåpa ska bäras vid all form av skjutning i hus och i anläggningen oberoende typ av vapen. Undantag är FX-ammunition.

3.14 FALLRISK/FALLSÄKERHET

På hus med tak som har staket får verksamhet ske utan skyddsutrustning/inkoppling. Det är inte tillåtet att vara på tak som inte har detta om det ligger över 1:a våningsplanet, d.v.s. markplan och 1:a våningsplan är tillåtna att vara på utan särskilda åtgärder, dock måste övningsledaren göra en bedömning från fall till fall.

3.15 VENTILATION

Vid övning med lös eller skarp ammunition i eller inifrån hus ska särskilt beaktas att det bildas ohälsosamma koncentrationer av krutgas. Övningsledaren ska säkerställa tillräcklig ventilation.

3.16 FÖRLÄGGNING I KVARTER/I HUSEN

Förläggning i kvarter får genomföras i alla hus. Minst en eldpost motsvarande som vid tältförläggning ska alltid avdelas på varje våningsplan där personal uppehåller sig. Eldposten ska ha fått utbildning på och utrustas med minst en 4 kg pulversläckare som ska finnas på postplatsen. Dennes uppgift är att säkerställa larmning/väckning vid brand och säkerställa utrymning eftersom det inte finns något fungerande brandlarm eller några utmärkta utrymningsvägar.

Vedeldning får endast ske i källaren i Farb-/Kommunalhuset i kamin med rör som leder ut röken genom någon fönsteröppning.

3.17 HYGIEN, LATRINTJÄNST

Anläggningen saknar vatten och avlopp. Urinering får ske i omgivande skog eller diken.

Övriga behov får endast göras i uppställda kemtoaletter vid TE/K-rauta, tillse att dörrarna är stängda då ni lämnar anläggningen.

Vid särskild försvarsövning och kvarter får latrinetter i form av svart plasttunna grupperas och användas i andra utrymmen förutsatt att lokalerna saneras och återställs av övningsledare.

Inga latrinetter får ställas vid anläggningens miljöstation.

3.18 MILJÖSTATION

Alla övningsledare ansvarar för att städning, ordning och reda råder vid miljöstationen efter avslutat övningspass.

Matavfall får **absolut inte** lämnas i anläggningens miljöstation utan ska medföras och slängas i avsedd container utanför Livgardets matsal. Latrinetter medförs och lämnas vid Livgardets miljöstation.

3.19 MAT/UTSPISNING

I Hus T9A samt T9B på bottenvåningen finns Sättras restauranger, där finns bänkar och bord och där är det tillåtet att äta, utanför T9A finns även en fast grillplats.

Matavfall SKA kastas i matavfallscontainer vid personalmatsalens lastkaj inne på Livgardets kasernområde. DET ÄR FÖRBJUDET ATT SLÄNGA MATAVFALL I SÄTRA!!!

4. DETALJBESTÄMMELSER FÖR RESPEKTIVE HUS/BYGGNAD

4.1 HÖGHUSET/HUS NR 1 (DISU-SIB-HUSET)

4.1.1 Orientering om huset

Höghuset är byggt för att möjliggöra en tredimensionell strid i bebyggelse. Huset är konstruerat för att påvisa en så stor variation som möjligt med olika typer av lägenheter, trapphus, balkonger mm. Det finns ett antal fasta inkopplingar på och i huset för firning alternativt fallsäkring. Helikopter kan landa på taket. Huset är delvis möblerat. I huset finns ett kameraövervakningssystem med uppspelningsfunktion för direkt utvärdering av genomföranden, utbildning av kamerasystemet sker av Ö/S personal.

4.1.2 Nycklar och larm

Höghuset och Radhuset/hus 3 med utvärderingslokalen har en särskild nyckel och har larm. Syftet är att förhindra stöld och sabotage. Nyckel och larmkod till lokalerna utkvitterar övningsledare vid Ö/S Skjutsäk. Nyckel ska återlämnas snarast efter övning, så att nästa övningsledare kan få tillgång till lokalerna.

Ingång sker genom Höghusets ytterdörr som är närmast Radhuset/hus nr 3 med utvärderingslokalen. Inom 30s från det att du öppnat ytterdörren ska du larma av. Öppna plåtskåpet (larmboxen) och slå larmkoden (knappa in koden, tryck FRÅN, läs av ev. meddelande, klart).

För att larma på lokalerna säkerställ att alla fönster och dörrar är stängda samt låsta på Höghuset och Radhuset/hus nr 3 med utvärderingslokalen (förutom ytterdörren vid larmboxen). Kontrollera även att belysning i alla lokaler är släckt. Öppna skåpet och slå larmkoden (knappa in koden, tryck TILL, kontrollera att nedräkning påbörjas, klart) Du har 26s på dig att gå ut ur lokalen och låsa.

Larmet är kopplat direkt till vakten Livgardet. Om larmet går ska du omedelbart larma av lokalerna enligt ovan och därefter utan dröjsmål ringa vakten Livgardet. Vid övriga problem ring Ö/S.

4.1.3 Dörrar och luckor

Alla ytterdörrar i markplan och även på första våningsplan, balkonger, har lås och ska alltid vara låsta efter övning. Detta gäller även garageporten till källaren. Alla fönsterluckor på markplan och första våningsplan ska låsas med tillhörande hänglås. Det är förbjudet att genomföra brytning eller annan åverkan på ytterdörrar och luckor. "Brytpinne" för innerdörr finns i det förråd beläget bredvid larmcentralen i Disuhuset, Brytpinne möjliggör uppsparkande av innerdörr, spark SKA ske nära dörrlås på svartmålad kängmarkering! På bottenplan finns en fast monterad brytdörr till lägenhet/rum 225, 226, 227

4.1.4 Belysning och el

I källaren finns ett stort elskåp. På skåpet finns ett vred. Vredet det står värme till utvärderingsrum får aldrig röras, det ska alltid var påslaget för att datorerna ska kunna fungera. Lägenheternas belysning tänds och släcks med brytare invid larmboxen, men kan även separat styras med strömställare på respektive våningsplan. I alla lgh finns det belysning och det finns även ett eluttag.

Eluttag med redan inkopplad el-kontakt får aldrig kopplas ur.

Eluttag får inte belastas med mer än 2000 W.

I anläggningen finns det två stycken belysningsmaster. För att tända belysningsmasterna måste du gå in i Höghuset och omedelbart utanför operatörsrummet DISU-SIB vrida på de två timervreden som finns på väggen. Timern släcker belysningen automatiskt när tiden gått ut. Minsta tid lamporna ska vara tända är 1h, maxtid som de kan vridas upp till är 6h.

4.1.5 Brandberedskap i huset

Innanför varje ytterdörr till Höghuset finns det installerade/uppsatta brandsläckare. Det finns även brandsläckare uppsatta på varje våningsplan i de båda trapphusen.

Vid minsta tecken på brand ska de som upptäcker branden omedelbart agera enligt principen:

- **Varna**, - **Utrym**, - **Släck**, och om det inte går att släcka med tillgängliga resurser
- **Larma 112**, - **Orientera**, ring vakten Livgardet och Ö/S.

4.1.6 Möblering och dukning

Höghuset är delvis möblerat och ska vara möblerat enligt de skisser som finns i huset. Inga möbler får bäras ut ur huset för att användas för att möblera annan plats. Möbler får flyttas runt i huset för att duka som övningsledare vill men ska återställas till sin ursprungsplats, OBS! varje möbel är märkt med ett rumsnummer, vid larmboxen finns ritningar över Disuhuset där rumsnumren är utmärkta. Möbler som går sönder ska anmälas på övningsledarblanketten. Slå inte sönder möbler för nöjes skull! Det kommer fler övande efter er.

4.1.7 Bestämmelser för skarpskjutning från huset

Skarpskjutning får ske från Höghuset förutsatt att pipa/mykning är utanför fönster och dörr motsv.

4.1.8 Fallsäkerhet/firning

På och i Höghuset finns det ett flertal fast monterade infästningsbultar av rostfritt stål som är godkända för infästning för fallsäkerhet och tål den belastning som de är uppmärkta med. Dessa bultar besiktigas av FortV årligen, men övningsledare ska själv genomföra en okulärbesiktning innan användning, så att det inte finns grader eller andra defekter.

4.1.9 Helikopterverksamhet

Höghusets plana betongtak har en yta på 15m x 25m. Taket får belastas med en tyngd på max 11 000kg (11ton) statisk belastning. Taket uppfyller inte alla kriterier för att kategoriseras som en fast helikopterlandningsplats dock får befälhavaren/piloten själv avgöra om han kan landa kopplat till rådande omständigheter. Landning på taket har genomförts utan problem.

Helikopterförare/övningsledare ska samverka med Ö/S Skjutsäk innan flygövning påbörjas, se bilaga 13.

4.2 RADHUSET/HUS NR 3 (MED UTVÄRDERINGSLOKALEN DISU-SIB)

4.2.1 Orientering om huset

Radhuset är tänkt att vara byggt som ett klassiskt svenskt radhus från 70- 80-talet med fem husdelar. Huset är placerat vinkelrätt mot övrig bebyggelse för att skapa en mer uppdelad, stadslig karaktär så att man inte kan se genom hela staden. I mittsektionen av huset finns en utvärderingslokal. **I utvärderingslokalen får man inte utspisa.** Den är endast ämnad för genomgångar och lektioner.

4.2.2 Larm och nycklar

Se under punkten 4.1.2 samma som Höghuset

4.2.3 Dörrar och luckor

Dörrar stängs efter övning, Dörrarna till utvärderingslokalen låses innan larmpåslag i höghuset. Det är förbjudet att genomföra brytning eller annan åverkan på dörrarna!

4.2.4 Belysning, värme, ventilation och el

Belysning finns i utvärderingslokal, strömbrytare vid de båda ytterdörrarna.

Den direktverkande elvärmen i lokalen är inställd så att värmen aldrig ska understiga +8°C. För att få det varmare i lokalen måste man vrida upp timervredet innanför dörren. Ställ inte upp termostaten på respektive el-element på mer än +25°C.

När mer än 10 personer vistas i lokalen ska ventilationen sättas igång. Timervred finns vid elskåpet i lokalen.

Eluttag med redan inkopplad el-kontakt får aldrig kopplas ur.

4.2.5 Brandberedskap i huset

Brandsläckare är installerade innanför de båda ytterdörrarna till lektionssalen
Det är förbjudet att elda med öppen låga i utvärderingslokalen förutom levande ljus.

4.2.6 Möblering och dukning

Möbler i utvärderingslokalen får INTE lämna rummet.

4.3 KULISSHUSEN SVEAVÄGEN-LINNÉGATAN, HUS NR F4-F7

4.3.1 Orientering om husen

Kulisshusen längs Sveavägen består av fyra större hus. Husen symboliserar hus i en sönderbombad stenstad där endast ytterfasader och enstaka våningsplan finns kvar. Husen har försetts med stora portar för att möjliggöra att fordon kan köra in på innergård alt köra in i bebyggelse för att metodmässigt lära förband att agera rätt vid strid i bebyggelse. Husen är särskilt ämnade för att kunna anfalla/framrycka genom hus.

På innergården närmast Farb/Kommunhuset finns en av tunnelmynningarna till tunnelsystemet i Sätra

4.3.2 Dörrar och luckor

Efter övning säkerställ att alla luckor och dörrar stängs för att undvika att vind, snö och regn kommer in i lokalerna.

4.3.3 Belysning och el

I varje gammal hussektions mitt finns en el-central med två stycken eluttag samt en låda för tillslag av en lampa som är uppsatt ovanför el-centralen.

4.3.4 Fältarbeten som får göras i huset

Det är tillåtet att spika upp skivor mm, men huset ska återställas till ursprungligt skick efter övning.

4.3.6 Fallsäkerhet/firning

I huset närmast Radhuset – Linnégatan, hus nr 5, finns en stålbalk monterad ovanför fönstren på övervåningen som är godkänd för inkoppling vid firningsövningar. Det finns även en stålwire uppsatt mellan två hussegment. Båda konstruktionerna besiktas av FortV årligen.

4.4 LAGRET/HUS T16 (K-RUTA)

4.4.1 Orientering om byggnaden

Lagret är byggt för att efterlikna ett hus i ett industriområde. Byggnaden är uppdelat i en lagerdel och en kontors/expeditionsdel. Byggnaden är särskilt till för att kunna gruppera förband/batstab i skyl och i kvarter. Lagerdelen/hallen är 7 m hög och golvytan är ursprungligen 25 x 15 m, Hallen nyttjas normalt som virkeslager och parkeringsgarage för Ö/S fordon. I hallen finns även två containrar uppställda varvid den ena är öppen för brukare att hämta brytdelar i samt att det finns en nödspillsbox i den. I hallen får man köra in stridsfordon upp till 30 ton (strv inte tillåten). Golvet i hallen är helt plant och saknar oljeavskiljare/uppsamlare vilket innebär att det är förbjudet att dränera fordon i hallen.

4.4.2 Dörrar och luckor

De stora hallportarna ska alltid skjutas igen och låsas efter övning. Tillse att dörren på scen är låst efter övning.

4.4.3 Belysning och el

Innanför ytterdörren till kontorsdelen finns en el-central samt en lampa, denna ska lysa!
Belysningsbrytare för hallen återfinns på väggen innanför vänster port.

4.4.5 Fältarbeten som får göras i huset

Det är tillåtet att spika upp skivor mm men huset ska återställas till ursprungligt skick efter övning.

4.4.6 Mtrl i Lagret

I Lagret finns mtrl för byggnation upplagt. Denna mtrl är inte främst avsedd för övningsverksamhet. Har du ett behov? Kontakta Ö/S Skjutfältssektionen.
Pallar är fritt att nyttja, återställ dock efter övningen.

4.4.8 Fallsäkerhet/vistelse på tak

Det är förbjudet att vistas på taken till byggnaden, både hallen och kontorsdelen.

4.5 GRÄDDHYLLAN/HUS NR T9A, 9B

4.5.1 Orientering om husen

Husen är konstruerade för att efterlikna bebyggelsen i en modern mindre fjäll-/alpby där det finns butiker i entréplan och med loftgång och lägenheter på övervåningen. Lägenheterna lämpar sig för genomsök i lite mer komplex lägenhetsuppbyggnad. Den norra byggnaden har en vindstrappa upp till taket som har en taklucka. Det finns även takbräsch från loftgångarna upp på respektive tak.

Utspisning/förtäring får ske på bottenplan i båda byggnaderna. Plåt dörrarna i varmdelen/matsalen (T9A) ska vara stängda utom vid passage för att husålla med el och värme. Ökande av värmen från grundvärme görs med ett reglage på väggen.

Ta med er ALLA era matrester när ni lämnar anläggningen!

OBS!!! Matrester får INTE slängas i Sättras miljöstation!

4.5.2 Dörrar och luckor

Säkerställ att fönsterluckorna på övervåningen verkligen stängs och reglas efter övning. Glöm inte att stänga takluckan. Plåtdörrarna på vån 2 kan låsas upp med bomnyckel.

4.5.3 Bestämmelser för skarpskjutning från huset

Det är tillåtet att genomföra skarpskjutning från fönstren, taket och balkongen mot skjutterrängen. Därremot är det **INTE** tillåtet att genomföra skarpskjutning med indragna eldställningar från huset. Piporna måste stickas ut genom fönstern vid skjutning. Vid skarpskjutning från fönster på våning 2, SKA gången mot skarpterrängen avgränsas med de reglar som sitter på väggen i gången. Tänk på risk för F (Q400) balkongräcken övervåningen.

Skarpskjutning får genomföras från taket med piporna förbi takräcket.

4.6 FÖRSKOLAN/BAREN, HUS SV (BAREN GAMLA LEDNINGSCENTRALEN)

4.6.1 Orientering om huset

Förskolan är en gammal ledningscentral från en marin ledningsplats. Den består av sju skepp som är i hopsatta till en enhet. Det finns inga fönster till lokalen. Miljögård och lekställning utanför är endast rekvisita och får inte nyttjas.

4.6.2 Dörrar och luckor

Det finns två luftslussar/dörrar till lokalen som öppnas och stängs via stora spakar. Dörrarna väger 300 kg styck = klämrisk, öppna och stäng försiktigt.

4.6.3 Belysning och el

El till Förskolan är dragen från Skolans el-central. Förskolans el-box finns i det nordligaste skeppet. Belysnings brytare återfinns vid nordvästra dörren. Det finns 3 st dubbeluttag i rummen med belysning, max belastning 2000 W totalt per dubbeluttag.

4.6.4 Brandberedskap i huset

Det är noga med att det finns en eldpost vid förläggning i lokalen som kan agera vid brand eftersom det endast finns två utrymningsvägar.

4.6.5 Möblering och dukning

Möbler som finns i lokalen får inte dukas om eller tas ut ur huset, om de inte är trasiga.

4.6.6 Bestämmelser för förläggning i huset

Förläggning i lokalen är inte lämpligt, på grund av fukt och mögel.

4.7 SKOLAN/HUS NR S2

4.7.1 Orientering om huset

Skolan är konstruerad för att efterlikna en byskola på landsbyggden med två lektionssalar i nedervåning och lägenheter på övervåning. Huset är byggt av betong förutom den längsgående ytterväggen som är riktad mot skjutterrängen i NÖ riktning. Den fasaden är byggd i trä för att möjliggöra skjutning med indragna eldställningar. I skolans entré finns skyltar för skarpskjutning och städmateriel samt flamdämpare för brandbekämpning.

4.7.2 Belysning och el

I stora entrén till Skolan finns en el-central med en lampa. El-centralen försörjer både Skolan och Förskolan med ström vilket innebär att inkopplade el-kontakter i centralen inte får dras ur.

4.7.4 Möblering och dukning

I Skolan finns det lastpallar som ska användas som eventuellt stöd vid skjutning.. Dessa ”möbler” ska användas vid inredning av de indragna eldställningarna. Efter övning ska lastpallar buntas ihop och placeras på uppmärkt plats. Lastpallarna får inte bäras ut ur huset, om de inte är trasiga. Var aktsam med de riktiga möbler som finns i byggnaden , återställ lektionssalarna på bottenvåningen med stöd av de bilder som sitter på väggen i respektive sal.

4.7.5 Bestämmelser för skarpskjutning från huset

Det tillåtet att skjuta med indragna eldställningar med maximalt indragen eldställning så att inte vinkeln V går in på betonggolvet eller taket. Eldställningen/vapnets placering får max vara indragen så mycket att skytten har en marginal på minst vinkeln V, ehv **100 mils**, från öppning i vägg till betonggolv och till innertak. OBS **1000 mils** från fönsterkarm, SäkR Ehv/Pv. Övningsledaren ska säkerställa att ingen ska kunna passera framför skjutande soldat.

4.7.6 Avvecklingsbestämmelser

Efter avslutad övning ska alla dörrar och fönsterluckor stängas för att undvika att regn tränger in i träväggarna

4.8 FARB-/KOMMUNALHUSET (SKARP SPRÄNG HUS)

4.8.1 Orientering om huset

Farb-/Kommunalhuset är konstruerat för att först och främst kunna möjliggöra övningar med skarpa spräng- och tändmedel. I dörr- och fönsteröppningar på och i huset får sprängning ske med mindre sprängladdningar, rådfråga C Ö/S. Huset är dimensionerat för att kunna möjliggöra grundläggande plutonsanfall.

4.8.2 Belysning och el

Alla rum i markplan och första våningen har belysning och ett eluttag. Belysningen/elen aktiveras vid el-boxen vid nedgången till källaren.

4.8.4 Möblering och dukning

I huset finns det ca 60st lastpallar. Dessa lastpallar kan användas vid skjutning med indragna eldställningar.

Efter övning ska lastpallar buntas ihop och placeras på uppmärkt plats. Lastpallar får inte tas ut ur huset, om de inte är trasiga.

4.8.5 Sprängning av laddning på och i huset

Det är tillåtet att i dörr och fönsterkarm spika fast max 13mm plywoodskivor för sprängning. På dessa skivor får sprängas laddningar motsvarande laddningsvikt av en listladdning med 10 meter pentyl.

Vid sprängning i huset ska riskområdet och behovet av skydd beräknas som en laddning som sprängs på huset. Riskområdets radie enligt SäkR.

4.8.6 Bestämmelser handgranater i huset

Det är förbjudet att kasta spränghandgranat och även chockhandgranat. Annan handgranatstyp må användas efter samverkan med C Skjutsäk.

4.8.7 Bestämmelser för skarpskjutning från huset

Det tillåtet att skjuta med indragna eldställningar med maximalt indragen eldställning så att inte vinkeln V går in på betonggolvet eller taket. Eldställningen/vapnets placering får max vara indragen så mycket att skytten har en marginal på minst vinkeln V, ehv **100 mils**, från öppning i vägg till betonggolv och till innertak. OBS **1000 mils** från fönsterkarm, SäkR Ehv/Pv. Övningsledaren ska säkerställa att ingen ska kunna passera framför skjutande soldat.

4.8.8 Avvecklingsbestämmelser

Efter avslutad övning ska alla dörrar och fönsterluckor stängas för att undvika att regn tränger in i träväggarna.

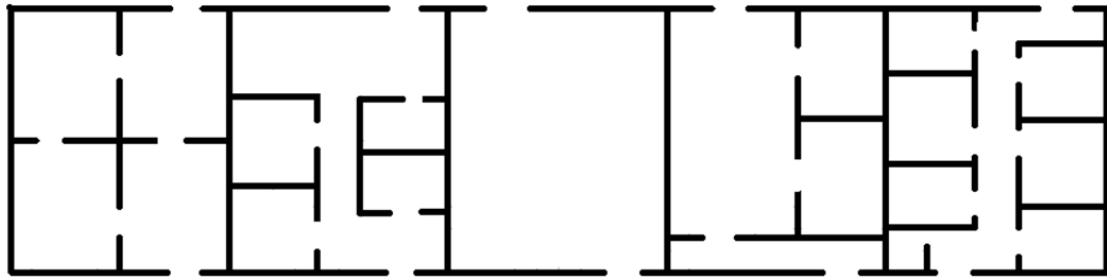
4.9

Ritningar

Radhuset D3

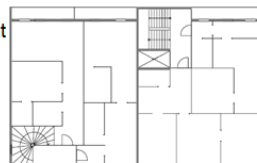
- Envåningshus med fyra olika planlösningar
- I mitten finns utvärderingslokal för pluton
- Byggnaden är lämplig för att öva genomsök/rensning.

Höghuset D1

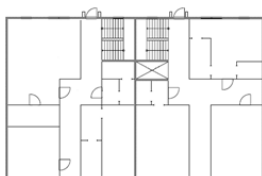

- Huset är delvis instrumenterat med ex kameror
- Huset är förberett för firning

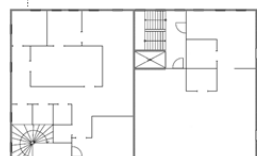
Våning 2

- En 1,5:a
- En 1:a
- En 3:a
- En 2:a

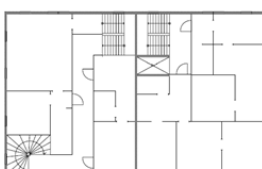
Markplan

- Ett logement
- 2st 1:or
- Mtrrum
- Övervakningsrum

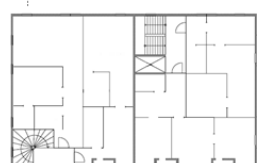
Våning 3

- Ett öppet kontorslandskap
- Ett kontor
- Genomgång mellan husdelarna

Våning 1

- En 1:a med två ingångar
- En 1:a
- En 3:a
- En 2:a

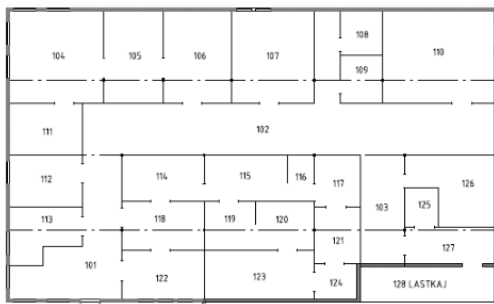
Våning 4

- Två 1:or
- En 3:a
- En 2:a

Lagret T16

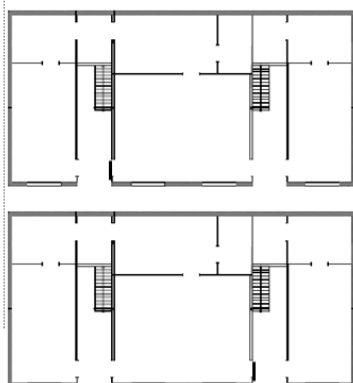
- Byggnaden består av en kontorsdel samt en lagerdel
- I lagerdelen kan fordon eller tält gruppera

T9A T9B Gräddhyllan

- Två byggnader
- Bottenvåningarna är inredda med affärer/restauranger
- Från vissa fönster och dörrar kan skarpskjutning ske

Farbhuset SF

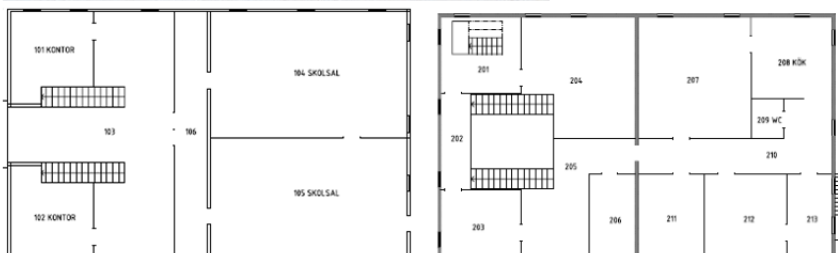

- Tvåvåningsbyggnad med källare
- Fältarbetshus
- I huset får skarpskjutning ske med indragna eldställningar

Skolan

- Tvåvåningshus
- Bottenvåningen är klassrum
- Övervåningen "lärarrum"
- Byggnaden är främst till för skarpskjutning med indragna eldställningar

Förskolan

- Envåningsbyggnad

5. RÄLSMÅLBANA

Rälsmålbanan med tillhörande målanordningar är av samma typ som Kulla rälsmålsbana och är främst avsedd att användas för förbandsutbildning med skarp ammunition.

Rälsmålbanan består av ett rakt rälsspår med en längd av ca 125 m. Målvagnen drivs av en stationär elmotor som är placerad i maskinrummet.

Stora Sättrabanan får endast användas sedan instruktion erhållits av personal från Ö/S Sektionen. Instruktion för banans handhavande finns i manöverrummet (container).

ÖVNINGSLEDARRAPPORT EFTER ÖVNING I STORA SÄTRA

1. ÖVNINGSLEDARE

Namn:	
Enhet:	Mobiltelefon nr:

2. TID

Datum	Veckodag	Övningstid		
		☐ 0700-1700	☐ 1700-2200	☐ 2200-0700

3. ÖVNINGSOMRÅDE / PLATS

☐ Förorten ☐ DISU ☐ Teknik ☐ Framryck ☐ Skarp ☐ Emmylund

HUS:.....
.....
.....

4. OMRÅDETS SKICK INNAN ÖVNINGSPASSET

.....

5. UPPKOMNA SKADOR ELLER FEL

.....

6. ÖVNINGSLEDARENS STÄDFÖRSÄKRAN

Härmed försäkrar jag utifrån min yrkesheder att de områden jag har övat i är städade och återställda enligt bestämmelser för Stora Sättra. De skador och fel som uppkommit har jag anmält ovan.

Underskrift

Förtydligande

Visiterad av:

--

1000

845

905

755

830

680

760

630

770

640

555

755

600

685

535

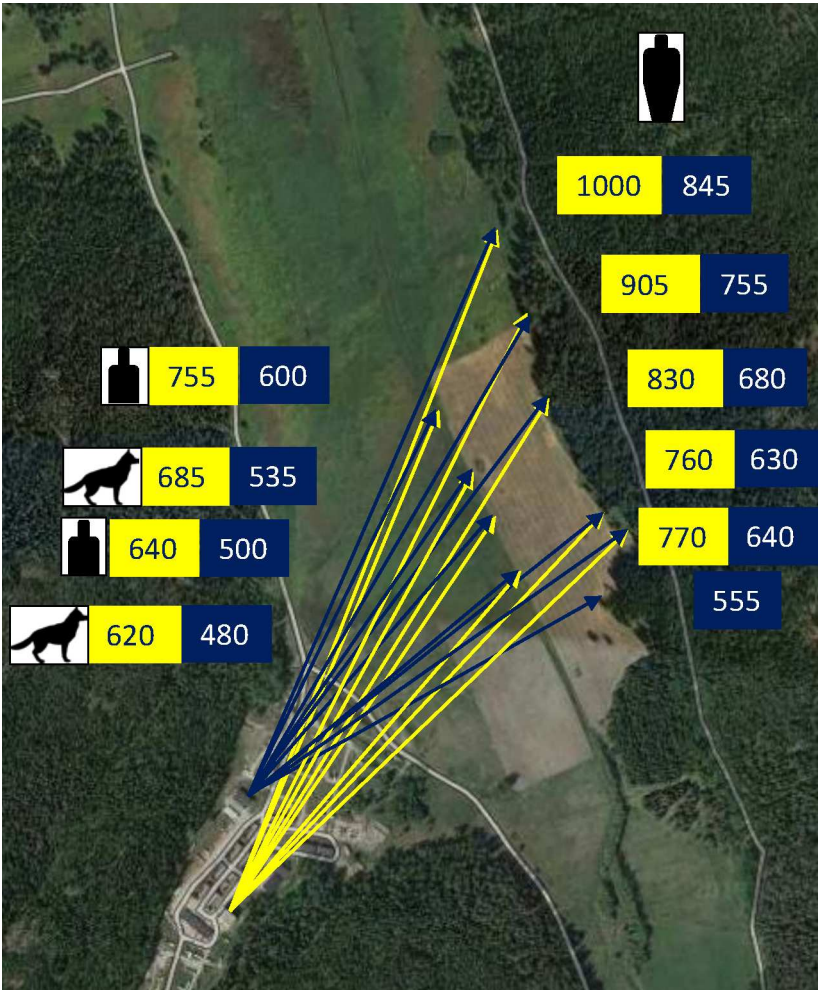
640

500

620

480

13. FLYGVERKSAMHET PÅ KUNGSÄNGEN-FÄLTET OCH ROSERSBERGSFÄLTET

13.1 ALLMÄNT OM FLYGVERKSAMHET

Bestämmelser som reglerar flygverksamhet på Kungsängen-fältet och Rosersbergsfältet är under framtagande.

Hela Kungsängenfältet går att nyttja för flygverksamhet.

Dock krävs separat tillstånd för genomflygning av R16 / Kungsängens skjutfält från ATS/Arlanda och AC/Skjutsäkerhetscentralen när R16 är aktiverat.

Förnärvarande går det inte att avlysa R16 för flygverksamhet.

Tillstånd för flygverksamhet fås av C Ö/S.

13.2 SPETSFLYG

Kungsängens skjutfält får användas som målområde för attackflyg under högst 2 dagar per år.

Beställning Skjutvarning till Ö/S senast 45 dagar innan genomförande. I bilaga till beställningen ska tänkta flygvägar vara inritade på skjutfältskarta.

13.3 ANNAT FLYG (t ex HKP)

13.3.1 FM

Beställning Skjutvarning till Ö/S enligt ordinarie beställningsrutin för skarpskjutning på Kungsängens skjutfält. Tisdag kl. 12:00 två veckor innan genomförande. I bilaga till beställningen ska tänkta flygvägar vara inritade på skjutfältskarta.

13.3.2 Annan myndighet

Enligt 13.3.1. Dock har FM företräde eftersom antalet flygdagar är begränsat till 20 dagar på Kungsängenfältet.

13.4 RPAS, UAV

All flygning med RPAS, UAV, är förnärvarande inte tillåtet inom FM, utan giltigt flygtillstånd.

13.4.1 FM flygning

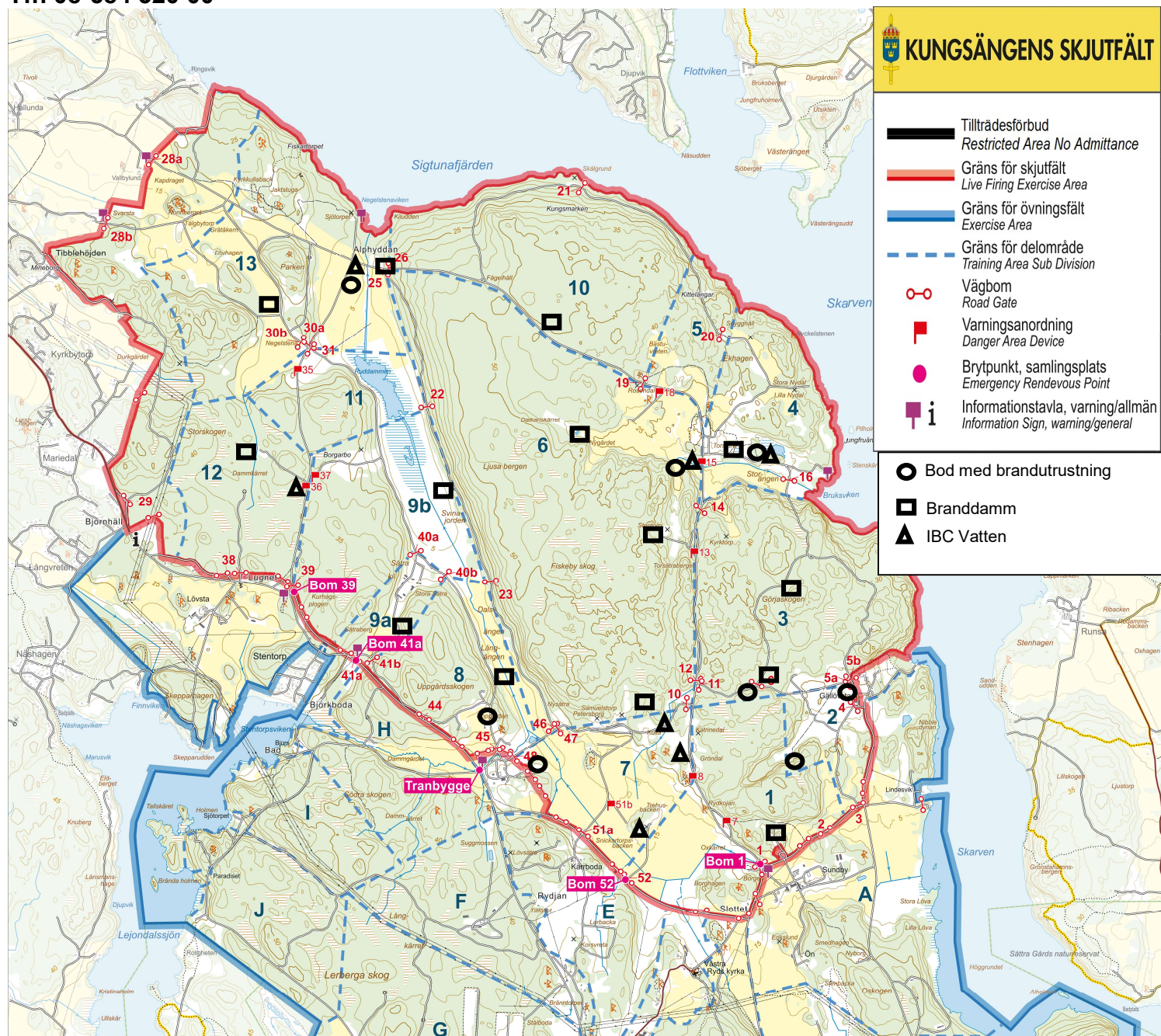
Giltigt flygtillstånd.
Tid, plats och rutter.
Tillstånd av C Ö/S.

13.4.2 Annan myndighet

Enligt 13.4.1.

13.4.3 Övriga

Enligt 13.4.1.

I målbodarna finns det 8 flamdämpare och 8 strilkannor.

IBC=1000 liter vatten till strilkannorna.

Ö/S har TGB 15 med 1000 liter vatten och brandspruta för utlåning.

Tänk på att ta bort brännbar materiel runt målen.

Ta del av dagens brandrisk.

15. RISKBEDÖMNINGSUNDERLAG / CHECKLISTA

15.1 BRANDRISKPROGNOS

Övningsledare ska i planering av övning där risk för uppkomst av brand förekommer ta hänsyn till aktuell brandriskprognos, samt om brandriskprognosen kan förväntas förändras under övningen. Vid stor eller mycket stor brandrisk ska övningsledare överväga om övningen kan uppskjutas till en tidpunkt då risken för uppkomst och spridning av brand är mindre. Under vår och sommar utarbetar Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), dagliga brandriskprognoser. Information om gällande brandriskprognos kan fås via Försvarsmaktens vädertjänst, METOCC, samt via exempelvis SMHI och MSB hemsidor på Internet eller MSB mobila applikation Brandrisk ute. Innebörden av brandriskvärdena framgår av Tabell nedan.

Brandriskvärde	Innebörd
1	Mycket liten brandrisk
2	Liten brandrisk
3	Normal brandrisk
4	Stor brandrisk
5	Mycket stor brandrisk
6	Extremt stor brandrisk
Åska	Ingen åskrisk
	Liten åskrisk
	Måttlig åskrisk
	Stor åskrisk

15.2 RISK FÖR BRANDS UPPKOMST

Brand kan lätt uppstå i skog och mark, framför allt vid skjutning med brand-, lys-, signal, spårljus- och rök(spår)ammunition. Då mark- och väderförhållandena är sådana att växtligheten lätt kan ta eld, kan användningen av markeringsmedel också medföra brandrisk. Vid skjutning med signal- och lysammunition ska utskjutningsvinkeln vara så stor att verkansdelar/lyskroppen(-arna) har brunnit ut före nedslaget, se SäkR Ehv/Pv kap 5. Det ska kontrolleras att tillräckliga åtgärder vidtagits för att minska risken för brand vid brukande av eldstäder och andra uppvärmningsanordningar. Detta omfattar exempelvis lämpliga skyddsavstånd till brännbart materiel eller vegetation och att säkerställa att uppgjorda eldar inte sprider sig varken ovan eller under mark.

15.3 BRANDBEREDSKAP

Nivån på brandberedskapen ska anpassas efter de lokala förhållandena som exempelvis aktuell brandrisk och insatstider för kommunal räddningstjänst. De lokala omständigheterna vägs samman med de eventuella moment under övningen som riskerar att orsaka brand.

15.4 FÖRBEREDA SLÄCKINSATS

Övningsledaren och säkerhetschefen ska känna till vilken brandsläckningsutrustning som finns på eller i anslutning till aktuellt övningsområde, samt ha planerat för hur materielen utan fördröjning ska komma på plats vid brand. Vid stor eller mycket stor brandrisk ska brandsläckningsmateriel finnas i närhet till övad personal.

15.5 TILLFÄLLIG BRANDSTYRKA

Vid större övningar bör det finnas en plan för vilken personal som vid behov ska tas ut i första hand för att ingå i tillfälligt sammansatt brandstyrka, hur dessa ska larmas samt vilken brandsläckningsmateriel som ska finnas tillgänglig. Det ska säkerställas att personal som avdelas till tillfällig brandstyrka får den information som krävs för att kunna utföra uppgiften på ett säkert sätt.

15.6 SAMVERKAN VID STÖRRE ÖVNING

För att delge övningens omfattning, var och när den äger rum samt inhämta stöd avseende exempelvis nivån på brandberedskapen, bör av C OrgE utsedd person samverka med den kommunala räddningstjänsten. Det bör finnas en plan för vem som ska vara kontaktperson för räddningsledaren vid brand eller annan olycka. Det bör även finnas en plan för hur samverkan ska ske, exempelvis kommunikationsvägar och brytpunkter.

15.7 OEXPLODERAD AMMUNITION, OXA

Vid brand i målområde måste risken för detonerande OXA beaktas. Övningsdeltagare orienteras före övning genom övningsledarens försorg om brandberedskap och åtgärder vid brand inom målområde med OXA, se även 15.7.1 – 15.7.5. Om brand i målområde inte kan släckas snabbt kan det med hänsyn till personalens säkerhet vara nödvändigt att utrymma riskområdet för detonerande OXA. När kommunal räddningstjänst larmas till brand där OXA kan förekomma ska de informeras om riskerna.

15.7.1 Underlag för planläggning av åtgärder mot brand i målområde med OXA. Risk för brand och brandspridning

Avgörande faktorer för uppkomst av brand och brandspridning är vind, luftens relativa fuktighet, värme samt mängden bränsle och bränslets torrhet. Under gynnsamt väder för uttorkning (blåsig, låg luftfuktighet och varmt) kan brännbarhet på hyggen och skogsmark med lavväxtlighet uppnås efter cirka två dagar efter en genomfuktning medan det i mer slutna skogstyper kan ta cirka en vecka. Brandrisken kan redan vid 10-tiden på förmiddagen nå höga värden, men de högsta värdena nås normalt mellan klockan 14.00–17.00. En pyrande eld som startas utan att det syns på morgonen kan komma att flamma upp på dagen. Det kan därför vara bättre att förlägga verksamhet som kan ge upphov till brand till kvällstid eftersom nattens och morgonens högre luft och markfuktighet bromsar eventuella pyrande bränder. En ”normalintensiv” brandfront med 2–3 m höga flammor kan stoppas av en väg eller ett bredare dike, men risken är stor att elden vid torra förhållanden förs vidare genom att brinnande material blåser över.

15.7.2 Brandriskprognoser och bedömning av brandrisk

Nuvarande system med brandriskprognoser, se 15.1, är ett bra hjälpmedel, men systemet har en viss eftersläpning och stora lokala variationer kan förekomma. För att erhålla en större säkerhet lokalt kan brandriskprognosen kompletteras med en kontroll på plats inom målområdet. Efter en undersökning av områdets växtlighet, förna, humuslager, annat bränsle (hyggesrestar, omkullfallna träd m m) och topografi bestäms kontrolllytorna där det bedöms att risken för uppkomst av brand är störst. Kontrollen ska inte göras för tidigt på morgonen eftersom brandrisken stiger snabbt under förmiddagen. Vid antändningsförsök bör nedanstående metod användas: 1. Gör antändningsförsöket med tändstickor. 2. För ned den brinnande tändstickan en liten bit i ytskiktet. 3. Om antändningsförsöket misslyckas gör ytterligare försök på nya fläckar, dock högst fem gånger. Marken bedöms som brännbar om tändstickan förmår antända ytskiktet och sprida sig med en radie > tre dm. 4. Antändningsförsöket och lyckade antändningar släcks noggrant med vatten från en strilkanna. Om markvegetationen, trots upprepade försök, inte kan antändas med tändsticka, torde den inte heller kunna antändas på annat sätt.

15.7.3 Olika brandförlopps påverkan på OXA

Vid en skogs- eller gräsbrand passerar brandfronten normalt en enskild punkt i terrängen på 2–3 minuter. I detta fall avges i regel inte tillräckligt mycket värmeenergi för att starta en reaktion i eventuella OXA. Mängden grövre brännbart material på marken som fortsätter brinna efter brandfrontens passage är av avgörande betydelse för risken att OXA exploderar (deflagrera¹ eller detonerar). Sådant material kan till exempel vara nedfallna döda grenar, döda liggande trädstammar, hyggesrester med mera. Viktigast för eldens spridningsförmåga är dock det finfördelade material av olika mossor och lavar samt förna av blad, barr och finkvist. Om underliggande humuslager är tillräckligt torrt kan en glödbbrand uppstå som varar i flera dagar. En sådan brand alstrar tillräcklig värmeenergi för deflagration eller detonation i OXA. Detta kan göra eftersläkningsarbete riskabelt. Glödbbrand visar sig i form av rök.

15.7.4 Risker vid brand i område där OXA kan förekomma

Vid brand överförs värmeenergi, bland annat till OXA på marken eller strax under markytan. OXA kan deflagrera eller detonera från minuter upp till flera dagar efter det att området är övertänt. Vid brand deflagrerar eller detonerar OXA innehållande sprängämne oftast genom reaktion av sprängämnet i verkansdelen. Det är mindre sannolikt att reaktionen erhålls ”på avsett sätt” det vill säga genom att tändämnet i tändsystemet startar tändkedjan. Vid riskbedömning ska man utgå från att OXA detonerar, varvid riskområde enligt bestämmelser och anvisningar för ammunitionsröjning ska tillämpas. Stor noggrannhet vid planläggning och genomförande av ammunitionsröjning på skjutfält minskar riskerna för exploderande OXA vid bränder.

¹ Deflagration innebär ett långsammare reaktionsförlopp i sprängämnet än detonation.

15.7.5 Exempel på åtgärder mot brand i målområde med OXA

Följande åtgärder beaktas vid underhåll och utveckling av skjutfält/mål områden, se SäkR Amröj 1:16

- skapa förutsättningar för en snabb och säker släckningsinsats
- anskaffning av splitterskyddade fordon med vattenkanon eller skumsläckningresurser och personlig skyddsutrustning för den personal som ska utföra brandsläckning
- borttagning av brännbart material såsom hyggesrester m m
- kontrollerad avbränning av markvegetationen där så är möjligt. Avbränning ger ett förbättrat brandskydd i upp till tio år. Avbränning bör användas i största möjliga omfattning och planläggas i samverkan med den kommunala räddningstjänsten. Risker för exploderande OXA ska beaktas
- på särskilt brandfarliga platser kan sprinklersystem, diken, uppgrusning m m utföras
- utbyggnad av vägsystem och säkerställande av vattentillgång vid brandsläckning
- utbyggnad/förbättring av brandgator runt målområden eller delar av målområden. Dessa brandgator/begränsningslinjer anläggs utanför riskområdet för OXA

15.8 BEVAKNING EFTER BRAND

Efter brand i skog och mark ska det kontrolleras på lämpligt sätt att återantändning inte sker. Hur ofta och under hur lång tid kontrollerna behöver ske anpassas efter de lokala omständigheterna som exempelvis aktuell brandriskprognos och typ av brand. I de fall kommunal räddningstjänst larmats till brandplatsen sker överlämning av ansvaret för bevakning till antingen Fortifikationsverket eller Försvarmakten efter avslutad räddningstjänst. Bevakning för att skydda mot återantändning ska då ske enligt anvisning från räddningsledaren.